

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai pracinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B** KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2017/653

2017 m. kovo 8 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP) pagrindinės informacijos dokumentų papildomas techniniais reguliavimo standartais, susijusiais su pagrindinės informacijos dokumentų pateikimu, turiniu, peržiūra ir patikslinimu ir reikalavimo pateikti tokius dokumentus įvykdymo sąlygomis

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 100, 2017 4 12, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2018 m. balandžio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2018/977	L 176	1	2018 7 12
► <u>M2</u>	2019 m. liepos 3 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1866	L 289	4	2019 11 8
► <u>M3</u>	2021 m. rugsėjo 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2268	L 455 I	1	2021 12 20
► <u>M4</u>	iš dalies pakeistas 2022 m. kovo 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentu (ES) 2022/975	L 167	35	2022 6 24
► <u>M5</u>	2022 m. kovo 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/975	L 167	35	2022 6 24
► <u>M6</u>	2022 m. birželio 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1666	L 251	3	2022 9 29

pataisytas:

- **C1** Klaidų ištaisymas, OL L 120, 2017 5 11, p. 31 (2017/653)
- **C2** Klaidų ištaisymas, OL L 210, 2017 8 15, p. 16 (2017/653)
- **C3** Klaidų ištaisymas, OL L 264, 2017 10 13, p. 25 (2017/653)
- **C4** Klaidų ištaisymas, OL L 29, 2022 2 10, p. 46 (2021/2268)
- **C5** Klaidų ištaisymas, OL L 115, 2022 4 13, p. 187 (2021/2268)
- **C6** Klaidų ištaisymas, OL L 10, 2023 1 12, p. 111 (2021/2268)
- **C7** Klaidų ištaisymas, OL L 77, 2023 3 16, p. 18 (2021/2268)

▼ B**KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2017/653**

2017 m. kovo 8 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP) pagrindinės informacijos dokumentų papildomas techniniais reguliavimo standartais, susijusiais su pagrindinės informacijos dokumentų pateikimu, turiniu, peržiūra ir patikslinimu ir reikalavimo pateikti tokius dokumentus įvykdymo sąlygomis

(Tekstas svarbus EEE)

I SKYRIUS

PAGRINDINĖS INFORMACIJOS DOKUMENTO TURINYS IR PATEIKIMAS*1 straipsnis***Bendrosios informacijos skirsnis**

Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje, susijusiame su MIPP ir DIP teikėjo tapatybe ir kompetentinga institucija, teikiama visa ši informacija:

- a) MIPP ir DIP teikėjo priskirtas MIPP ir DIP pavadinimas ir, jeigu yra, MIPP ir DIP tarptautinis vertybinių popierių identifikavimo numeris arba unikalus produkto identifikatorius;
  - b) MIPP ir DIP teikėjo juridinis pavadinimas;
  - c) konkretus MIPP ir DIP teikėjo interneto svetainės adresas, kuriuo neprofesionalieji investuotojai gali gauti informaciją, kaip susisiekti su MIPP ir DIP teikėju, ir telefono numeris;
  - d) už MIPP ir DIP teikėjo ir jo pagrindinės informacijos dokumento priežiūrą atsakingos kompetentingos institucijos pavadinimas;
  - e) pagrindinės informacijos dokumento parengimo arba paskutinio patikslinimo, jeigu toks dokumentas buvo vėliau patikslintas, data;
- ▼ M3
▼ C5
- f) tais atvejais, kai MIPP ir DIP teikėjas priklauso įmonių grupei teisiniais, administraciniais ar rinkodaros tikslais, tos grupės pavadinimas;
  - g) kai MIPP ir DIP yra kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektas (KIPVPS) arba alternatyvaus investavimo fondas (AIF), aiškiai nurodomi KIPVPS arba AIF identifikavimo duomenys, įskaitant jų akcijų klasę ar investicinį padalinį;
  - h) informacija apie leidimą (jei taikoma);

▼ C5

- i) kai MIPP ir DIP yra KIPVPS arba AIF ir tais atvejais, kai KIPVPS valdo valdymo įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/65/EB 2 straipsnio 1 dalies b punkte, arba kai tai yra investicinė bendrovė, kaip nurodyta tos pačios direktyvos 27 straipsnyje (toliau kartu – KIPVPS valdymo įmonė), kuri tokio KIPVPS atžvilgiu naudojami teisėmis pagal tos direktyvos 16 straipsnį, arba tais atvejais, kai AIF valdo alternatyvių investicinių fondų valdytojas (toliau – AIFV), kuris tokio AIF atžvilgiu naudojami teisėmis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES ⁽¹⁾ 31, 32 ir 33 straipsnius, įtraukiamas papildomas teiginys dėl šio fakto.

▼ B

Pirmoje pastraipoje nurodytame skirsnyje taip pat pateikiamas Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 8 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytas įspėjimas dėl supratimo, jeigu MIPP ir DIP tenkina vieną iš šių sąlygų:

- a) tai yra draudimo principu pagrįstas investicinis produktas, neatitinkantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/97 ⁽²⁾ 30 straipsnio 3 dalies a punkte nustatytų reikalavimų;
- b) tai yra MIPP ir DIP, neatitinkantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES ⁽³⁾ 25 straipsnio 4 dalies a punkto i–vi papunkčiuose nustatytų reikalavimų.

▼ M3**▼ C5**

Taikant pirmos pastraipos g punktą, nurodant investicinį padalinį ar akcijų klasę, po padalinio ar akcijų klasės pavadinimo pateikiamas KIPVPS arba AIF pavadinimas. Jeigu KIPVPS, AIF, investicinis padalinys ar akcijų klasė turi identifikavimo numerį, jis yra KIPVPS arba AIF identifikavimo duomenų dalis.

▼ B*2 straipsnis***Skirsnis „Koks šis produktas?“**

1. Pateikiant informaciją apie MIPP ir DIP rūšį pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ apibūdinama jo teisinė forma.
2. Informacija apie MIPP ir DIP tikslus ir priemones tiems tikslams pasiekti pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ apibūdinama glaustai, aiškiai ir lengvai suprantamai. Toje informacijoje nurodomi pagrindiniai veiksniai, nuo kurių priklauso

⁽¹⁾ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1)

⁽²⁾ 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo (OL L 26, 2016 2 2, p. 19).

⁽³⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

▼ B

graža, pagrindinis investicinis turtas ar referencinės vertės, taip pat kaip nustatoma graža ir MIPP ir DIP gražos sąsaja su pagrindinio investicinio turto graža ar referencinėmis vertėmis. Ta informacija parodo rekomenduojamo laikymo laikotarpio ir MIPP ir DIP rizikos ir gražos pobūdžio santykį.

Jeigu pirmoje pastraipoje nurodytas turto kiekis ar referencinės vertės yra tokios, kad pagrindinės informacijos dokumente negalima konkrečiai visų jų nurodyti, nurodomi tik rinkos segmentai arba priemonių rūšys, susiję su pagrindiniu investiciniu turtu ar referencinėmis vertėmis.

▼ M3**▼ C5**

2a. Kai MIPP ir DIP yra KIPVPS arba AIF, pagrindinės informacijos dokumento skirsnio „Koks šis produktas?“ informacija turi apimti tas esmines KIPVPS arba AIF ypatybes, apie kurias turi būti informuojamas neprofesionalusis investuotojas, net jei šios ypatybės nėra KIPVPS prospekte aprašytų tikslų ir investicijų politikos dalis, kaip nurodyta Direktyvos 2009/65/EB 68 straipsnyje, arba AIF investavimo strategijos ir tikslų aprašymo dalis, kaip nurodyta Direktyvos 2011/61/ES 23 straipsnio 1 dalies a punkte, įskaitant:

- a) pagrindines finansinių priemonių, kurios yra tinkamos būti investicijų objektu, kategorijas;
- b) galimybę, kad neprofesionalusis investuotojas gali pareikalauti išpirkti KIPVPS arba AIF investicinius vienetus, papildant tą teiginį informacija apie prekybos investiciniais vienetais dažnumą arba, kai taikoma, teiginiu, kad nėra galimybės išpirkti investicinius vienetus pagal pareikalavimą;
- c) informaciją apie tai, ar KIPVPS arba AIF turi konkretų tikslą, susijusį su pramonės, geografiniais ar kitais rinkos sektoriais arba konkrečiomis turto klasėmis;
- d) informaciją apie tai, ar KIPVPS arba AIF suteikia galimybę savo nuožiūra rinktis konkrečias investicijas ir ar laikantis šio požiūrio tiesiogiai ar netiesiogiai naudojamas lyginamasis indeksas ir, jei taip, koks;
- e) informaciją apie tai, ar dividendų pajamos paskirstomos ar reinvestuojamos.

Taikant pirmos pastraipos d punktą, kai netiesiogiai naudojamas lyginamasis indeksas, nurodoma, kiek laisvės suteikiama šio lyginamojo indekso atžvilgiu, o kai KIPVPS arba AIF turi tikslą sekti indeksą, tai taip pat nurodoma.

2b. 2a dalyje nurodytame sąraše pateikiama ši informacija (jeigu ji aktuali):

- a) jei KIPVPS arba AIF investuoja į skolos vertybinius popierius, nurodoma, ar tokius skolos vertybinius popierius išleido bendrovės, Vyriausybės ar kiti subjektai, ir, jei taikoma, bet kokie mažiausio reitingo reikalavimai;

▼ C5

- b) jei KIPVPS arba AIF yra struktūrizuotas investavimo fondas, paprastas visų elementų paaiškinimas, būtinas norint teisingai suprasti atlygį ir veiksnius, nuo kurių turėtų priklausyti veiklos rezultatai, prireikūs, įskaitant nuorodas į išsamią informaciją apie KIPVPS prospektą arba AIF tikslų ir investicijų politikos aprašyme pateiktą algoritmą ir jo veikimą;
- c) jei turto pasirinkimą lemia specialūs kriterijai, tų kriterijų, kaip antai augimas, vertė ar dideli dividendai, paaiškinimas;
- d) jei taikomi specialūs turto valdymo metodai, tarp kurių gali būti rizikos draudimas, finansinis arbitražas ar finansinis svertas, paprastas paaiškinimas apie veiksnius, nuo kurių turėtų priklausyti KIPVPS arba AIF veiklos rezultatai.

2c. Teikiant informaciją pagal 2a ir 2b dalis, turi būti atskiriamos bendrosios investicijų kategorijos, kaip nurodyta 2a dalies a ir c punktuose ir 2b dalies a punkte, ir KIPVPS valdymo įmonės arba AIFV pasirenkamas požiūris į šias investicijas, kaip nurodyta 2a dalies d punkte ir 2b dalies b, c ir d punktuose.

Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ galima pateikti kitų elementų, nei išvardyta 2a ir 2b dalyse, pavyzdžiui, KIPVPS arba AIF investavimo strategijos aprašą, jeigu šie elementai yra būtini siekiant tinkamai aprašyti KIPVPS arba AIF tikslus ir investavimo politiką.

▼ B

3. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ aprašant neprofesionaliojo investuotojo tipą, kuriam ketinama parduoti MIPP ir DIP, įtraukiama informacija apie MIPP ir DIP teikėjo nustatytus tikslinius neprofesionaliuosius investuotojus, visų pirma, atsižvelgiant į to tipo klientų, kuriems skirtas MIPP ir DIP, poreikius, savybes ir tikslus. Tuo tikslu turi būti atsižvelgiama į neprofesionaliųjų investuotojų gebėjimą padengti investicijų nuostolius ir į jų pageidaujama investavimo laikotarpį, jų teorines žinias apie MIPP ir DIP, finansų rinkas ir su tais produktais ir rinkomis susijusią ankstesnę patirtį, taip pat į galimų galutinių klientų poreikius, savybes ir tikslus.

4. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ pateikiant duomenis apie draudimo išmokas bendrai apibendrinamos pagrindinės draudimo sutarties savybės, pateikiama kiekvienos įtrauktos išmokos apibrėžtis kartu su paaiškinimu, kad tų išmokų vertė yra parodyta skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“, ir pateikiama informacija apie įprastas tikslinių neprofesionaliųjų investuotojų biometrines savybes, nurodant bendrą įmoką, į bendrą įmoką įtraukiamą biometrinės rizikos priedą ir arba biometrinės rizikos priedo poveikį investicijų grąžai rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje, arba biometrinės rizikos priedo išlaidų dalies poveikį, į

▼B

kurį atsižvelgiama pasikartojančiose išlaidose, pateiktose lentelėje „Išlaidos per tam tikrą laikotarpį“, apskaičiuotą pagal VII priedą. Jeigu įmoka mokama kaip vienkartinė suma, duomenys apima investuojamą sumą. Jeigu įmoka mokama reguliariai, į informaciją įtraukiamas reguliarių mokėjimų skaičius, vidutinės biometrinės rizikos priedo įvertinimas, išreikštas metinės įmokos procentais, ir vidutinės investuojamos sumos įvertinimas.

Į pirmoje pastraipoje nurodytus duomenis taip pat įtraukiamas draudimo įmokų mokėjimo poveikio, kuris yra lygus apskaičiuotajai draudimo išmokų vertei, neprofesionaliojo investuotojo investicijų grąžai paaiškinimas.

5. Informacija apie MIPP ir DIP terminą pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ apima visus šiuos dalykus:

- a) MIPP ir DIP terminą arba nuorodą, kad termino nėra;
- b) nuorodą, ar MIPP ir DIP teikėjas turi teisę vienašališkai nutraukti MIPP ir DIP;
- c) aplinkybių, kuriomis MIPP ir DIP gali būti automatiškai nutraukiamas, aprašymą ir nutraukimo datas, jeigu jos žinomos.

▼M3**▼C5**

6. Kai MIPP ir DIP yra KIPVPS arba AIF, šio reglamento II ir III prieduose nurodytas rizikos nustatymas ir paaiškinimas turi atitikti vidaus rizikos nustatymo, vertinimo, valdymo ir stebėjimo procesą, kurį KIPVPS valdymo įmonė patvirtina pagal Direktyvą 2009/65/EB, o AIFV – pagal Direktyvą 2011/61/ES. Jeigu valdymo įmonė valdo daugiau nei vieną KIPVPS arba jeigu AIFV valdo daugiau nei vieną AIF, rizika nustatoma ir nuosekliai paaiškinama.

7. Kai MIPP ir DIP yra KIPVPS arba AIF, pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ turi būti pateikiama tokia kiekvienos valstybės narės, kurioje prekiaujama KIPVPS arba AIF investiciniais vienetais, investuotojams aktuali informacija:

- a) depozitoriumo pavadinimas;
- b) kur ir kaip galima gauti daugiau informacijos apie KIPVPS arba AIF, KIPVPS prospekto kopijas arba AIF investavimo strategijos ir tikslių aprašymo kopijas, naujausią metinę ataskaitą ir bet kokią vėlesnę KIPVPS pusmečio ataskaitą, kaip nurodyta Direktyvos 2009/65/EB 68 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose, arba naujausią metinę AIF ataskaitą, kaip nurodyta Direktyvos 2011/61/ES 22 straipsnyje, nurodant, kokia kalba ar kalbomis parengti šie dokumentai ir kad juos galima gauti nemokamai;
- c) kur ir kaip galima gauti kitos praktinės informacijos, įskaitant informaciją, kur galima rasti naujausias investicinių vienetų kainas.

3 straipsnis

Skirsnis „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“

1. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“ MIPP ir DIP teikėjai taiko II priede išdėstytą rizikos pateikimo metodiką, nurodo III priede išdėstytus techninius suminio rizikos rodiklio pateikimo aspektus ir laikosi IV ir V prieduose išdėstytų veiklos rezultatų scenarijų pateikimo techninių gairių, formatų ir metodikos.

2. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“ MIPP ir DIP teikėjai pateikia šią informaciją:

- a) MIPP ir DIP rizikos lygis nurodomas kaip rizikos klasė, naudojant suminį rizikos rodiklį nuo 1 iki 7;
- b) aiškiai nurodomi visi nelikvidūs MIPP ir DIP arba MIPP ir DIP, iš esmės susiję su likvidumo rizika, kaip apibrėžta II priedo 4 dalyje, pateikiant atitinkamą perspėjimą suminio rizikos rodiklio pateikimo informacijoje;
- c) po suminiu rizikos rodikliu pateikiamas aprašomasis paaiškinimas, kad tuo atveju, jeigu MIPP ir DIP valiuta yra kitokia nei valstybės narės, kurioje prekiaujama MIPP ir DIP, oficialioji valiuta, grąža, gaunama valstybės narės, kurioje prekiaujama MIPP ir DIP, oficialiąja valiuta, gali keistis dėl valiutos kurso svyravimų;
- d) pateikiamas trumpas MIPP ir DIP rizikos ir grąžos pobūdžio aprašymas ir perspėjimas, kad tuo atveju, jeigu MIPP ir DIP nebus laikomas iki termino arba rekomenduojamą laikymo laikotarpį, kai taikoma, MIPP ir DIP rizika gali būti daug didesnė, nei rodo suminis rizikos rodiklis;
- e) MIPP ir DIP, kuriems sutartyje nustatomos baudos už sutarties nutraukimą anksčiau laiko arba ilgi pranešimo apie investicijų atsiėmimą laikotarpiai, atveju pateikiama nuoroda į atitinkamas pagrindines sąlygas skirsnyje „Kiek laiko turėčiau jį laikyti ir ar galiu pinigus pasiimti anksčiau?“;
- f) nurodomi didžiausi galimi nuostoliai ir pateikiama informacija, kad investicijos gali būti prarastos, jeigu nebus apsaugotos arba jeigu MIPP ir DIP teikėjas negali sumokėti išmokos, arba kad, be pirminės investicijos, gali prireikti papildomų investicijų įmokų ir kad bendrieji nuostoliai gali smarkiai viršyti bendrąją pirminę investiciją.

3. MIPP ir DIP teikėjai įtraukia keturis atitinkamus veiklos rezultatų scenarijus, kaip nustatyta pagrindinės informacijos dokumento V priedo skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“. Šie keturi veiklos rezultatų scenarijai yra nepalankiausias scenarijus, nepalankus scenarijus, nuosaikus scenarijus ir palankus scenarijus.

4. Į draudimo principu pagrįstų investicinių produktų pagrindinės informacijos dokumento skirsnį „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“ įtraukiamas papildomas veiklos rezultatų scenarijus, susijęs su naudos gavėjo gaunama draudimo išmoka įvykus įtrauktam draudžiamajam įvykiui.

▼B

5. MIPP ir DIP, kurie yra ateities, pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandoriai reguliuojamoje rinkoje ar reguliuojamai rinkai lygia-verte laikomoje trečiosios valstybės rinkoje pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014⁽¹⁾ 28 straipsnį, veiklos rezultatų scenarijai pateikiami kaip išmokų struktūros grafikai, kaip nustatyta pagrindinės informacijos dokumento V priedo skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“.

*4 straipsnis***Skirsnis „Kas atsitinka, jei (MIPP ir DIP teikėjo pavadinimas) negali sumokėti išmokų?“**

Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kas atsitinka, jei [MIPP ir DIP teikėjo pavadinimas] negali sumokėti išmokų?“ MIPP ir DIP teikėjai pateikia šią informaciją:

- a) nurodo, ar neprofesionalusis investuotojas gali patirti finansinių nuostolių dėl MIPP ir DIP teikėjo įsipareigojimų neįvykdymo arba kito subjekto, kuris nėra MIPP ir DIP teikėjas, įsipareigojimų neįvykdymo, ir nurodo to subjekto pavadinimą;
- b) paaiškina, ar a punkte nurodyti nuostoliai padengiami iš investuotojo kompensavimo arba garantijų sistemos ir ar yra kokių nors tokio padengimo apribojimų ar sąlygų.

*5 straipsnis***Skirsnis „Kokios yra išlaidos?“**

1. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kokios yra išlaidos?“ MIPP ir DIP teikėjai taiko:

- a) VI priede išdėstytą išlaidų apskaičiavimo metodiką;
  - b) VII priede nustatytas informacijos apie išlaidas lenteles „Išlaidos per tam tikrą laikotarpį“ ir „Išlaidų sudėtis“, laikydami tam priede pateiktą atitinkamų techninių gairių.
2. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnio „Kokios yra išlaidos?“ lentelėje „Išlaidos per tam tikrą laikotarpį“ MIPP ir DIP teikėjai nurodo visų bendrų MIPP ir DIP išlaidų suminių išlaidų rodiklį kaip vieną skaičių pinigine ir procentine išraiška skirtingais VI priede nustatytais laikotarpiais.

▼M3**▼C5**

Prireikus turi būti pridemas aiškus įspėjimas dėl papildomų mokesčių, kuriuos gali imti MIPP ir DIP produktų klausimais konsultuojantys arba juos parduodantys asmenys.

3. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnio „Kokios yra išlaidos?“ lentelėje „Išlaidų sudėtis“ MIPP ir DIP teikėjai turi nurodyti šių išlaidų rūšių suminius rodiklius:

⁽¹⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

▼ C5

- a) visas vienkartinės išlaidas, kaip antai investavimo ir pasitraukimo išlaidas;
- b) visas pasikartojančios išlaidas, atskiriant portfelio sandorių išlaidas ir kitas pasikartojančias išlaidas;
- c) visas papildomas išlaidas, kaip antai veiklos rezultatais grindžiamus mokesčius arba teises į pelno dalį.

4. MIPP ir DIP teikėjai turi aprašyti visas į pagrindinės informacijos dokumento skirsnio „Kokios yra išlaidos?“ lentelę „Išlaidų sudėtis“ įtrauktas skirtingas išlaidas pagal VII priedo reikalavimus, ir nurodyti, kokiais atvejais ir kaip jos gali skirtis nuo išlaidų, kurias iš tikrųjų gali patirti neprofesionalusis investuotojas, ir kokiais atvejais ir kaip tokios išlaidos gali priklausyti nuo neprofesionaliojo investuotojo pasirinkimo pasinaudoti ar nepasinaudoti tam tikromis galimybėmis.

▼ B*6 straipsnis***Skirsnis „Kiek laiko turėčiau jį laikyti ir ar galiu pinigus pasiimti anksčiau?“**

Į pagrindinės informacijos dokumento skirsnį „Kiek laiko turėčiau jį laikyti ir ar galiu pinigus pasiimti anksčiau?“ MIPP ir DIP teikėjai įtraukia:

- a) trumpą rekomenduojamo arba reikalaujamo minimalaus laikymo laikotarpio pasirinkimo priežasčių aprašymą;
- b) investicijų atsiėmimo procedūros aspektų aprašymą ir nurodymą, kada atsiėmimas yra galimas, be kita ko, nurodant išgryninimo anksčiau laiko poveikį MIPP ir DIP rizikos ar veiklos rezultatų pobūdžiui arba kapitalo garantijų taikomumui;
- c) informaciją apie visus mokesčius ir baudas, susijusius su investicijų atsiėmimu prieš terminą arba kitą nurodytą datą, kuri neatitinka rekomenduojamo laikymo laikotarpio, taip pat kryžminę nuorodą į informaciją apie išlaidas, kurią būtina įtraukti į pagrindinės informacijos dokumentą pagal 5 straipsnį, ir tokių mokesčių ir baudų poveikio esant skirtingiems laikymo laikotarpiams paaiškinimą.

*7 straipsnis***Skirsnis „Kaip galima pateikti skundą?“**

Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kaip galima pateikti skundą?“ MIPP ir DIP teikėjai pateikia šią apibendrintą informaciją:

- a) nurodo veiksmus, kuriuos reikia atlikti norint pateikti skundą dėl produkto arba dėl MIPP ir DIP teikėjo ar to produkto klausimais konsultuojančio arba jį parduodančio asmens elgesio;

▼ B

- b) pateikia nuorodą į tokiems skundams skirtą atitinkamą interneto svetainę;
- c) nurodo galiojantį pašto adresą ir elektroninio pašto adresą, kuriais tokius skundus galima teikti.

*8 straipsnis***Skirsnis „Kita svarbi informacija“**

1. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kita svarbi informacija“ MIPP ir DIP teikėjai nurodo visus papildomos informacijos dokumentus, kuriuos gali pateikti, ir ar tokie papildomos informacijos dokumentai teikiami vykdant teisinį reikalavimą, ar tik neprofesionaliam investuotojui paprašius.

2. Pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kita svarbi informacija“ gali būti pateikiama apibendrinta informacija, kartu pateikiant nuorodą į interneto svetainę, kurioje skelbiama papildoma informacija, bet ne 1 dalyje nurodyti dokumentai.

▼ M3**▼ C5**

3. KIPVPS, kaip apibrėžta VIII priedo 1 punkto a papunktyje, AIF, kaip apibrėžta to paties priedo 1 punkto b papunktyje, arba su investiciniais vienetais susietų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų, kaip apibrėžta to paties priedo 1 punkto c papunktyje, atvejais, pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kita svarbi informacija“ turi būti pateikiama ši informacija:

- a) nuoroda į interneto svetainę arba dokumentą, kuriame pateikta informacija apie ankstesnės veiklos rezultatus, kuriuos MIPP ir DIP teikėjas paskelbė pagal VIII priedą;
- b) kelerių metų veiklos rezultatų informacija pateikta.

II priedo 1 dalies 5 punkte nurodytų MIPP ir DIP, kurie yra atvirojo tipo fondai, arba kitų MIPP ir DIP, kuriuos galima pasirašyti, ankstesnės veiklos rezultatų scenarijų skaičiavimai skelbiami kas mėnesį, o skirsnyje „Kita svarbi informacija“ nurodoma, kur tuos skaičiavimus galima rasti.

▼ B*9 straipsnis***Šablonas**

MIPP ir DIP teikėjai pagrindinės informacijos dokumentą parengia pagal I priede pateiktą šabloną. Šablonas pildomas pagal šiame dele-guotajame reglamente ir Reglamente (ES) Nr. 1286/2014 nustatytus reikalavimus.

▼ M3▼ C5

II SKYRIUS

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS DĖL ĮVAIRIAS INVESTAVIMO
GALIMYBES TEIKIANČIŲ MIPP IR DIP PAGRINDINĖS
INFORMACIJOS DOKUMENTŲ▼ B*10 straipsnis***Įvairių investavimo galimybių teikiantys MIPP ir DIP**

Jeigu MIPP ir DIP teikia įvairių pagrindinių investavimo galimybių ir informacijos apie tas pagrindines investavimo galimybes negalima pateikti viename glaustame atskirame pagrindinės informacijos dokumente, MIPP ir DIP teikėjai parengia vieną iš šių dokumentų:

▼ M3▼ C5

- a) pagrindinės informacijos dokumentą dėl kiekvienos MIPP ir DIP teikiamos pagrindinės investavimo galimybės, kaip numatyta I skyriuje, įskaitant bendrą informaciją apie MIPP ir DIP, o kiekviename pagrindinės informacijos dokumente turi būti aprašyti atvejai, kai neprofesionalusis investuotojas pasinaudoja tik viena investavimo galimybe;
- b) bendrąjį pagrindinės informacijos dokumentą, kuriame aprašomi MIPP ir DIP pagal I skyrių, nebent 11–14 straipsniuose nustatyta kitaip, įskaitant aprašymą, kur galima rasti konkrečios informacijos apie kiekvieną pagrindinę investavimo galimybę.

▼ B*11 straipsnis***Bendrojo pagrindinės informacijos dokumento skirsnis „Koks šis produktas?“**

Nukrypdami nuo 2 straipsnio 2 ir 3 dalių, skirsnyje „Koks šis produktas?“ MIPP ir DIP teikėjai pateikia:

- a) pagrindinių investavimo galimybių rūšių, taip pat rinkos segmentų ar priemonių rūšių aprašymą ir svarbiausius grąžą lemiančius veiksnius;
- b) pareiškimą, kuriame nurodo, kad investuotojų, kuriems ketinama parduoti MIPP ir DIP, tipas priklauso nuo pagrindinės investavimo galimybės;

▼ M3▼ C5▼ B*12 straipsnis***Bendrojo pagrindinės informacijos dokumento skirsnis „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“**

1. Nukrypdami nuo 3 straipsnio 2 dalies a punkto ir 3 dalies, skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“ MIPP ir DIP teikėjai pateikia:

- a) visų MIPP ir DIP teikiamų pagrindinių investavimo galimybių rizikos klasių intervalą, naudodami suminį rizikos rodiklį nuo 1 iki 7, kaip nustatyta III priede;

▼ B

- b) pareiškimą, kuriame nurodo, kad investicijų rizika ir grąža priklauso nuo pagrindinės investavimo galimybės;
- c) trumpą aprašymą, kaip MIPP ir DIP veiklos rezultatai apskritai priklauso nuo pagrindinių investavimo galimybių;

▼ M3**▼ C5**

_____

_____

*13 straipsnis***Bendrojo pagrindinės informacijos dokumento skirsnis „Kokios yra išlaidos?“**

Nukrypdami nuo 5 straipsnio 1 dalies b punkto, skirsnyje „Kokios yra išlaidos?“ MIPP ir DIP teikėjai nurodo:

- a) kai MIPP ir DIP išlaidos, išskyrus pagrindinės investavimo galimybės išlaidas, negali būti pateiktos kaip vienas skaičius, įskaitant tuos atvejus, kai šios išlaidos skiriasi priklausomai nuo pasirinktos pagrindinės investavimo galimybės:
  - i) MIPP ir DIP išlaidų intervalus VII priedo lentelėse „Išlaidos per tam tikrą laikotarpį“ ir „Išlaidų sudėtis“;
  - ii) teiginį, kad neprofesionaliojo investuotojo patiriamos išlaidos gali skirtis priklausomai nuo pagrindinių investavimo galimybių;
- b) kai MIPP ir DIP išlaidos (išskyrus pagrindinių investavimo galimybių išlaidas) gali būti pateiktos kaip vienas skaičius:
  - i) tas išlaidas, atskirtas nuo VII priedo lentelėse „Išlaidos per tam tikrą laikotarpį“ ir „Išlaidų sudėtis“ nurodytų išlaidų intervalų;
  - ii) teiginį, kad bendrąsias neprofesionaliojo investuotojo patiriamas išlaidas sudaro pasirinktų investavimo galimybių ir kitų MIPP ir DIP išlaidų derinys ir kad jos gali skirtis priklausomai nuo pagrindinių investavimo galimybių.

*14 straipsnis***Konkreči informacija apie kiekvieną pagrindinę investavimo galimybę**

10 straipsnio b punkte nurodyta konkreči informacija apie kiekvieną pagrindinę investavimo galimybę pateikiama specialiame informacijos dokumente, kuriuo papildomas bendras pagrindinės informacijos dokumentas. MIPP ir DIP teikėjai prie kiekvienos pagrindinės investavimo galimybės turi nurodyti visą šią informaciją:

- a) įspėjimą dėl supratimo, jei reikia;

▼ **C5**

- b) investavimo tikslus, priemones jiems pasiekti ir numatomą tikslinę rinką, kaip nurodyta 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse;
- c) suminių rizikos rodiklį, jo aprašomąjį paaiškinimą ir veiklos rezultatų scenarijus, kaip nurodyta 3 straipsnyje;
- d) išlaidų pateikimą pagal 5 straipsnį, įskaitant teiginį, ar į šias išlaidas įtrauktos visos MIPP ir DIP išlaidos tuo atveju, kai neprofesionalusis investuotojas pasinaudoja tik ta konkrečia investavimo galimybe;
- e) pagrindinių investavimo galimybių, kurios yra KIPVPS, kaip apibrėžta VIII priedo 1 punkto a papunktyje, AIF, kaip apibrėžta to paties priedo 1 punkto b papunktyje, arba su investiciniais vienetais susieti draudimo principu pagrįsti investiciniai produktai, kaip apibrėžta to paties priedo 1 punkto c papunktyje, atvejais, 8 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija apie ankstesnės veiklos rezultatus.

Šios dalies a–e punktuose nurodyta informacija turi atitikti I priede nustatyto šablono atitinkamų dalių struktūrą.

IIa SKYRIUS

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS DĖL TAM TIKRŲ KIPVPS IR AIF
PAGRINDINĖS INFORMACIJOS DOKUMENTŲ*14a straipsnis***KIPVPS arba AIF investiciniai padaliniai**

1. Jeigu KIPVPS arba AIF sudaro du ar daugiau investicinių padalinių, rengiamas atskiras kiekvieno padalinio pagrindinės informacijos dokumentas.
2. Kiekvieno 1 dalyje nurodyto pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ pateikiama ši informacija:
  - a) teiginys, kad pagrindinės informacijos dokumente aprašomas KIPVPS arba AIF padalinys ir, jei taikoma, kad KIPVPS prospektas arba AIF investavimo strategijos ir tikslų aprašymas bei periodinės ataskaitos rengiamos visam pagrindinės informacijos dokumento pradžioje nurodytam KIPVPS arba AIF;
  - b) ar pagal teisės aktus kiekvieno padalinio turtas ir įsipareigojimai yra atskirti ir kaip tai gali paveikti investuotoją;
  - c) ar neprofesionalusis investuotojas turi teisę pakeisti turimus vieno padalinio investicinius vienetus kito padalinio investiciniais vienetais ir, jeigu taip, kur gauti informacijos apie galimybę ta teise pasinaudoti.
3. Jeigu KIPVPS valdymo įmonė arba AIFV už investicinių vienetų pakeitimą pagal 2 dalies c punktą neprofesionaliajam investuotojui nustato mokestį ir tas mokestis skiriasi nuo standartinio investicinių vienetų pirkimo ar pardavimo mokesčio, tas mokestis pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kokios yra išlaidos?“ nurodomas atskirai.

▼ **C5***14b straipsnis***KIPVPS arba AIF akcijų klasės**

1. Jeigu KIPVPS arba AIF sudaro daugiau nei vienos klasės investiciniai vienetai ar akcijos, rengiamas atskiras kiekvienos investicinių vienetų ar akcijų klasės pagrindinės informacijos dokumentas.
2. Su dviem ar daugiau to paties KIPVPS arba AIF klasėmis susijusią pagrindinę informaciją galima pateikti viename pagrindinės informacijos dokumente, jeigu galutinis dokumentas visiškai atitinka visus pagrindinės informacijos dokumento ilgio, kalbos ir pateikimo reikalavimus.
3. KIPVPS valdymo įmonė arba AIFV gali pasirinkti klasę, kuri reprezentuotų vieną ar daugiau kitų KIPVPS arba AIF akcijų klasių, su sąlyga, kad pasirinkimas yra teisingas, aiškus ir neklaidinantis potencialių neprofesionaliųjų investuotojų į tų kitų klasių akcijas. Tokiais atvejais pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“ pateikiamas reikšmingos rizikos paaiškinimas, kuris gali būti taikomas bet kuriai iš kitų reprezentuojamų klasių. Informacija apie reprezentatyvia klase pagrįstą pagrindinės informacijos dokumentą galima teikti neprofesionaliesiems investuotojams, kurie investuoja į kitų klasių akcijas.
4. Skirtingos klasės nejungiamos į sudėtinę reprezentatyvią klasę, kaip nurodyta 3 dalyje.
5. KIPVPS valdymo įmonė arba AIFV registruoja, kurias kitas klases reprezentuoja 3 dalyje nurodyta reprezentatyvi klasė ir koku pagrindu ji pasirinkta.
6. Jei taikoma, pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ pridedama nuoroda, kuri klasė buvo pasirinkta kaip reprezentatyvi, naudojant terminą, kuriuo ji apibūdinama KIPVPS prospekte arba AIF investavimo strategijos ir tikslų aprašyme.
7. Tame skirsnyje taip pat nurodoma, kur neprofesionalieji investuotojai gali gauti informacijos apie kitas KIPVPS arba AIF akcijų, kuriomis prekiaujama jų valstybėje narėje, klases.

*14c straipsnis***KIPVPS arba AIF kaip fondų fondas**

1. Jeigu KIPVPS didelę dalį savo turto investuoja į kitus KIPVPS arba kitus kolektyvinio investavimo subjektus, kaip nurodyta Direktyvos 2009/65/EB 50 straipsnio 1 dalies e punkte, į to KIPVPS tikslų ir investavimo politikos aprašą pagrindinės informacijos dokumente įtraukiamas trumpas paaiškinimas, kaip bus nuolat pasirenkami kiti kolektyvinio investavimo subjektai. Kai KIPVPS yra rizikos draudimo fondų fondas, pagrindinės informacijos dokumente turi būti informacija apie ne ES AIF, kurie nėra prižiūrimi, pirkimus.
2. Kai AIF didelę savo turto dalį investuoja į kitus KIPVPS arba AIF, 1 ir 2 dalys taikomos *mutatis mutandis*.

▼ **C5***14d straipsnis***Finansuojantieji KIPVPS**

1. Direktyvos 2009/65/EB 58 straipsnyje apibrėžtų finansuojančiųjų KIPVPS pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ pateikiama ši informacija apie finansuojantįjį KIPVPS:

- a) teiginys, kad finansuojančiojo KIPVPS neprofesionalieji investuotojai paprašę gali gauti finansuojamojo KIPVPS prospektą, pagrindinės informacijos dokumentą ir periodines ataskaitas bei kitas ataskaitas, paaiškinant, kaip šiuos dokumentus galima gauti ir kokia (-omis) kalba (-omis);
- b) informacija, ar šios dalies a punkte išvardytus dokumentus galima gauti tik popierinius, ar ir kitoje patvarioje laikmenoje, ir ar imamas mokėstis už dokumentus, kurių nemokamai pateikti pagal Direktyvos 2009/65/EB 63 straipsnio 5 dalį neprivaloma;
- c) jeigu finansuojamasis KIPVPS įsteigtas kitoje valstybėje narėje nei finansuojantysis KIPVPS ir tai gali turėti įtakos finansuojančiojo KIPVPS apmokestinimo režimui, tam skirtas teiginys;
- d) informacija apie finansuojančiojo KIPVPS turto dalį, investuotą į finansuojamąjį KIPVPS;
- e) finansuojamojo KIPVPS tikslų ir investavimo politikos aprašymas, atitinkamai papildant jį vienu iš šių elementų:
  - i) informacija, kad finansuojančiojo KIPVPS investicijų grąža bus labai panaši į finansuojamojo KIPVPS investicijų grąžą arba
  - ii) paaiškinimu, kaip ir kodėl finansuojančiojo ir finansuojamojo KIPVPS investicijų grąža gali skirtis.

2. Jeigu finansuojančiojo KIPVPS rizikos ir grąžos pobūdis koku nors reikšmingu aspektu skiriasi nuo finansuojamojo KIPVPS rizikos ir grąžos pobūdžio, šis faktas ir jo priežastis paaiškinama pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“.

3. Bet kokia likvidumo rizika ir finansuojamojo KIPVPS ir finansuojančiojo KIPVPS pirkimo bei išpirkimo susitarimų santykis paaiškinami pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“.

*14e straipsnis***Struktūrizuotas KIPVPS arba AIF**

Šiame skirsnyje struktūrizuoti investiciniai fondai suprantami kaip KIPVPS arba AIF, kurie tam tikromis iš anksto nustatytomis datomis neprofesionaliesiems investuotojams pateikia pagal algoritmą apskaičiuotą atlygį, susijusį su finansinio turto, indeksų ar orientacinių portfelių arba panašių požymių turinčių KIPVPS arba AIF rezultatais ar kainų pokyčiais arba kitomis sąlygomis.

▼B

III SKYRIUS

PAGRINDINĖS INFORMACIJOS DOKUMENTO PERŽIŪRA IR TIKSLINIMAS*15 straipsnis***Peržiūra**

1. MIPP ir DIP teikėjai peržiūri pagrindinės informacijos dokumente teikiamą informaciją kiekvieną kartą, kai atsiranda pokyčių, kurie daro arba gali daryti reikšmingą poveikį pagrindinės informacijos dokumente pateiktai informacijai, ir bent jau kas dvylika mėnesių po pirminio pagrindinės informacijos dokumento paskelbimo.
2. Per 1 dalyje minėtą peržiūrą tikrinama, ar pagrindinės informacijos dokumente esanti informacija tebėra tiksli, teisinga, aiški ir neklaidinanti. Visų pirma tikrinama:
  - a) ar pagrindinės informacijos dokumente esanti informacija atitinka bendruosius formos ir turinio reikalavimus pagal Reglamentą (ES) Nr. 1286/2014 arba specialiuosius šiame deleguotajame reglamente nustatytus formos ir turinio reikalavimus;
  - b) ar pasikeitė MIPP ir DIP rinkos rizikos ar kredito rizikos matai, jeigu bendrasis tokių pokyčių poveikis yra toks, kad MIPP ir DIP reikia perkelti į kitą suminio rizikos rodiklio klasę, nei yra priskirta peržiūrimame pagrindinės informacijos dokumente;
  - c) ar vidutinė MIPP ir DIP nuosaikais veiklos rezultatų scenarijaus grąža, išreikšta kaip metinė grąža procentais, pasikeitė daugiau kaip penkiais procentiniais punktais;

▼M3**▼C5**

- d) jeigu veiklos scenarijai grindžiami atitinkamais lyginamaisiais indeksais ar pakaitiniais kintamaisiais, ar lyginamasis indeksas ar pakaitinis kintamasis atitinka MIPP ir DIP tikslus.

▼B

3. Taikydami 1 dalį MIPP ir DIP teikėjai įdiegia ir taiko tinkamus procesus per visą MIPP ir DIP galiojimo laikotarpį, kol tie produktai siūlomi neprofesionaliesiems investuotojams, kad būtų galima nedelsiant nustatyti aplinkybes, galinčias nulemti pokytį, kuris daro arba gali padaryti poveikį pagrindinės informacijos dokumente teikiamos informacijos tikslumui, teisingumui ar aiškumui.

*16 straipsnis***Patikslinimas**

1. MIPP ir DIP teikėjai nedelsdami patikslina pagrindinės informacijos dokumentą, jeigu atliekant peržiūrą pagal 15 straipsnį padaroma išvada, kad pagrindinės informacijos dokumente reikia padaryti pakeitimų.
2. MIPP ir DIP teikėjai užtikrina, kad būtų atnaujinti visi pagrindinės informacijos dokumento skirsniai, kuriuose turi būti padaryti tokie pakeitimai.
3. MIPP ir DIP teikėjas savo interneto svetainėje skelbia patikslintą pagrindinės informacijos dokumentą.

▼B

IV SKYRIUS

PAGRINDINĖS INFORMACIJOS DOKUMENTO PATEIKIMAS

*17 straipsnis***Pateikimo laiku sąlygos**

1. Asmuo, konsultuojantis MIPP ir DIP klausimais arba jį parduodantis, pateikia pagrindinės informacijos dokumentą pakankamai anksti, kad iki tol, kol bus susaistyti bet kokios su tuo MIPP ir DIP susijusios sutarties ar pasiūlymo, neprofesionalieji investuotojai turėtų pakankamai laiko susipažinti su dokumentu, nesvarbu, ar neprofesionaliajam investuotojui numatomas ar nenumatomas atsisakymo laikotarpis.
2. Taikydamas 1 dalį asmuo, konsultuojantis MIPP ir DIP klausimais arba jį parduodantis, įvertina laiką, kurio reikia kiekvienam neprofesionaliajam investuotojui pagrindinės informacijos dokumentui išnagrinėti, ir atsižvelgia į šiuos aspektus:
  - a) neprofesionaliojo investuotojo žinias ir patirtį, susijusią su MIPP ir DIP arba su panašaus pobūdžio MIPP ir DIP, arba su rizika, panašia į tą, kurią kelia MIPP ir DIP;
  - b) MIPP ir DIP sudėtingumą;
  - c) jeigu konsultacijos prašoma arba pardavimas vykdomas neprofesionaliojo investuotojo iniciatyva, neprofesionaliojo investuotojo aiškiai nurodytą poreikį skubiai sudaryti siūlomą sutartį ar pasinaudoti pasiūlymu.

▼M3**▼C5**

IVa SKYRIUS

KRYŽMINĖS NUORODOS

*17a straipsnis***Kryžminės nuorodos į kitus informacijos šaltinius**

Nepažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 6 straipsnio nuostatų, pagrindinės informacijos dokumente galima pateikti kryžmines nuorodas į kitus informacijos šaltinius, įskaitant prospektą ir metines ar pusmečio ataskaitas, jeigu visa svarbiausia informacija, būtina tam, kad neprofesionalusis investuotojas suprastų esminius investicijos elementus, pateikta pagrindinės informacijos dokumente.

Leidžiama daryti kryžmines nuorodas į MIPP ir DIP ar MIPP ir DIP teikėjo interneto svetainę, taip pat į bet kokią tokios interneto svetainės dalį, kurioje pateikiamas prospektas ir periodinės ataskaitos.

Pirmoje pastraipoje nurodytos kryžminės nuorodos turi nukreipti neprofesionalųjį investuotoją į konkrečią atitinkamo informacijos šaltinio dalį. Pagrindinės informacijos dokumente galima naudoti kelias skirtingas kryžmines nuorodas, bet jų turi būti kuo mažiau.

▼ **B**

18 straipsnis

Baigiamoji nuostata

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2018 m. sausio 1 d.

▼ **M5**

14 straipsnio 2 dalis taikoma iki 2022 m. gruodžio 31 d.

▼ **B**

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼ M3▼ C5

I PRIEDAS

PAGRINDINĖS INFORMACIJOS DOKUMENTO ŠABLONAS

MIPP ir DIP teikėjai laikosi šablone išdėstytos skirsnių tvarkos ir antraštinių dalių, bet šablone nenustatyti konkrečių skirsnių ilgio ir puslapių pertraukimo vietų parametrai, o didžiausia bendra atspausdinto šablono apimtis negali viršyti trijų A4 formato puslapių.

Pagrindinės informacijos dokumentas	
Tikslas Šiame dokumente pateikiama pagrindinė informacija apie šį investicinių produktą. Tai nėra rinkodaros medžiaga. Pateikti šią informaciją reikalaujama pagal teisės aktus, siekiant padėti jums suprasti šio produkto pobūdį, riziką, išlaidas, galimą pelną bei nuostolius ir padėti jį palyginti su kitais produktais.	
Produktas [Produkto pavadinimas] [MIPP ir DIP teikėjo pavadinimas] <i>(jei taikytina)</i> [ISIN arba UPI] [MIPP ir DIP teikėjo interneto svetainė] [Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis telefonu [telefono numeris]]. [už [MIPP ir DIP teikėjo pavadinimas] ir jo pagrindinės informacijos dokumento priežiūrą atsakinga [kompetentingos institucijos pavadinimas]]. <i>(jei taikytina)</i> [Šiam MIPP ir DIP leidimas suteiktas [kur (valstybės narės pavadinimas)]]]. <i>(jei taikytina)</i> [KIPVPS valdymo įmonės pavadinimas] leidimas suteiktas [kur (valstybės narės pavadinimas)], o jos veiklą reguliuoja [kompetentinga institucija]. <i>(jei taikytina)</i> [AIFV pavadinimas] leidimas suteiktas [kur (valstybės narės pavadinimas)], o jo veiklą reguliuoja [kompetentinga institucija]. [PID parengimo data]	
Įspėjimas (jei taikytina) Jūs ketinate įsigyti produktą, kuris nėra paprastas ir kurį gali būti sudėtinga suprasti]	
Koks šis produktas? Rūšis Terminas Tikslai Numatomas neprofesionalusis investuotojas [Draudimo išmokos ir išlaidos]	
Kokia yra rizika ir kokią gražą galėčiau gauti?	
Rizika	Rizikos ir gražos pobūdžio aprašymas
Rodiklis	Suminis rizikos rodiklis III priede nustatytas SRR šablonas ir aprašomieji paaiškinimai, įskaitant galimų didžiausių nuostolių paaiškinimą: ar galiu prarasti visą investuotą kapitalą? Ar prisiimu papildomų finansinių įsipareigojimų ar pareigų riziką? Ar numatyta kapitalo apsauga nuo rinkos rizikos?

▼ C5

Veiklos rezultatų scenarijai	V priede pateikti veiklos rezultatų scenarijų šablonai ir aprašomieji paaiškinimai, įskaitant prireikus svarbią informaciją apie grąžos neprofesionaliesiems investuotojams sąlygas arba nustatytas veiklos rezultatų viršutines ribas, ir pareiškimas, kad neprofesionaliojo investuotojo buveinės valstybės narės mokesčių teisės aktai gali turėti poveikio faktinei išmokai.
Kas atsitinka, jei [MIPP ir DIP teikėjo pavadinimas] negali sumokėti išmokų?	Informacija, ar yra garantijų sistema, garanto ar investuotojo kompensavimo sistemos valdytojo pavadinimas, įskaitant apdraustos ir neapdraustos rizikos rūšis.
Kokios yra išlaidos?	Aprašomieji paaiškinimai apie tai, kokią informaciją apie kitas platinimo išlaidas reikia pateikti.
Išlaidos per tam tikrą laikotarpį	Šablonas ir aprašomieji paaiškinimai pagal VII priedą
Išlaidų sudėtis	Šablonas ir aprašomieji paaiškinimai pagal VI priedą
Kiek laiko turėčiau jį laikyti ir ar galiu pinigus pasiimti anksčiau?	
Rekomenduojamas [reikalaujamas minimalus] laikymo laikotarpis: [x].	
	Informacija apie tai, ar galima atsiimti investicijas prieš terminą, apie tokio atsiėmimo sąlygas ir taikytinus mokesčius ir baudas, jei yra. Informacija apie pasekmes, jei išgryninimas atliekamas prieš pasibaigiant terminui arba rekomenduojamam laikymo laikotarpiui.
Kaip galima pateikti skundą?	
Kita svarbi informacija	Jei taikytina, trumpos paskelbtos informacijos apie ankstesnės veiklos rezultatus aprašymas.

▼B*II PRIEDAS***RIZIKOS PATEIKIMO METODIKA**

1 DALIS

Rinkos rizikos vertinimas*Rinkos rizikos mato (RRM) nustatymas*

1. Rinkos rizika vertinama pagal metinį kintamumą, atitinkantį rizikos vertę (VaR), esant 97,5 proc. patikimumo lygiui per rekomenduojamą laikymo laikotarpį, nebent būtų nurodyta kitaip. Rizikos vertė (VaR) – tai investuotos sumos dalis procentais, kuri gražinama neprofesionaliajam investuotojui.

▼M3**▼C5**

2. MIPP ir DIP priskiriami prie RRM klasių remiantis šia lentele:

RRM klasė	Rizikos vertę atitinkantis kintamumas (VEV)
1	< 0,5 %
2	≥ 0,5 % ir < 5,0 %
3	≥ 5,0 % ir < 12 %
4	≥ 12 % ir < 20 %
5	≥ 20 % ir < 30 %
6	≥ 30 % ir < 80 %
7	≥ 80 %

▼B*MIPP ir DIP kategorijų nustatymas rinkos rizikos vertinimo tikslais*

3. Siekiant nustatyti rinkos riziką, MIPP ir DIP suskirstomi į keturias kategorijas.
4. 1 kategorija apima:
  - (a) MIPP ir DIP, kurių investuotojai galėtų prarasti didesnę sumą nei investavo;
  - (b) MIPP ir DIP, priskirti prie vienos iš Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES ⁽¹⁾ I priedo C skirsnio 4–10 punktuose išvardytų kategorijų;
  - (c) MIPP ir DIP arba MIPP ir DIP pagrindinės investicijos, kurių kaina nustatoma rečiau nei kartą per mėnesį arba kuriems nėra tinkamo lyginamojo standarto ar rodiklio, arba kurių tinkamo lyginamojo standarto ar rodiklio kaina nustatoma rečiau nei kartą per mėnesį.
5. Prie 2 kategorijos priskiriami MIPP ir DIP, kurie tiesiogiai arba sintetiškai teikia ne finansinio svorto poziciją, susijusią su pagrindinių investicijų kainomis, arba finansinio svorto poziciją, susijusią su pagrindinėmis investicijomis ir užtikrinančią pastovų tų pagrindinių investicijų kainų vertės kartotinį, kai žinomos bent 2 metų istorinės dienos MIPP ir DIP kainos, 4 metų istorinės savaitės kainos arba 5 metų mėnesio kainos, arba kai yra tinkami lyginamieji standartai ar rodikliai, jeigu tokie lyginamieji standartai ar rodikliai atitinka vienodus istorinių kainų laikotarpio trukmės ir dažnio kriterijus.

⁽¹⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

▼ **B**

6. Prie 3 kategorijos priskiriami MIPP ir DIP, kurių vertės atitinka pagrindinių investicijų kainas, bet ne kaip pastovų tų pagrindinių investicijų kainų vertės kartotinį, kai žinomos bent 2 metų pagrindinio turto dienos kainos, 4 metų savaitės kainos arba 5 metų mėnesio kainos, arba kai yra tinkami lyginamieji standartai ar rodikliai, jeigu tokie lyginamieji standartai ar rodikliai atitinka vienodus istorinių kainų laikotarpio trukmės ir dažnio kriterijus.
7. Prie 4 kategorijos priskiriami MIPP ir DIP, kurių vertės iš dalies priklauso nuo rinkoje nestebimų veiksnių, įskaitant draudimo principu pagrįstus MIPP ir DIP, kuriais dalis MIPP ir DIP teikėjo pelno paskirstoma neprofesionaliesiems investuotojams.

Tinkamų lyginamųjų standartų ar rodiklių naudojimas MIPP ir DIP kategorijoms nurodyti

Jeigu MIPP ir DIP teikėjas naudoja tinkamus lyginamuosius standartus ar rodiklius, šie lyginamieji standartai ar rodikliai turi atitikti MIPP ir DIP veiklos rezultatus lemiantį turtą ar pozicijas. MIPP ir DIP teikėjas dokumentuoja tokių lyginamųjų standartų ar rodiklių naudojimą.

RRM klasės nustatymas 1 kategorijos MIPP ir DIP

8. 1 kategorijos MIPP ir DIP rinkos rizikos mato klasė yra 7, išskyrus šio priedo 4 punkto c papunktyje nurodytus MIPP ir DIP, kurių RRM klasė yra 6.

RRM klasės nustatymas 2 kategorijos MIPP ir DIP

9. Rizikos vertė apskaičiuojama nuo stebimo MIPP ir DIP arba jo lyginamojo standarto ar rodiklio grąžos paskirstymo momentų per pastaruosius 5 metus. Minimalus stebėjimo dažnis yra kas mėnesį. Jeigu žinomos dienos kainos, stebima kasdien. Jeigu žinomos savaitės kainos, stebima kas savaitę. Jeigu žinomos dviejų savaičių kainos, stebima du kartus per mėnesį.
10. Jeigu dienos kainų duomenų už 5 metus nėra, galima taikyti trumpesnę laikotarpį. Siekiant kasdien stebėti MIPP ir DIP arba jo lyginamojo standarto ar rodiklio kainą, reikia bent 2 metų stebimos grąžos. Siekiant kas savaitę stebėti MIPP ir DIP kainą, reikia bent 4 metų stebėjimų duomenų. Siekiant MIPP ir DIP kainą stebėti kas mėnesį, reikia bent 5 metų laikotarpio stebėjimų duomenų.
11. Kiekvieno laikotarpio grąža apibrėžiama kaip natūralus uždarymo kainos einamojo laikotarpio pabaigoje ir uždarymo kainos ankstesnio laikotarpio pabaigoje santykio logaritmas.
12. Rizikos vertės (VaR) matas grąžos intervale nustatomas naudojant Kornišo ir Fišerio skleidinį:

$$\text{VaR}_{\text{GRĄŽOS INTERVALAS}} = \sigma\sqrt{N} * (-1,96 + 0,474 * \mu_1/\sqrt{N} - 0,0687 * \mu_2/N + 0,146 * \mu_1^2/N) - 0,5 \sigma^2 N$$

kur N – prekybos laikotarpių per rekomenduojamą laikymo laikotarpį skaičius, σ , μ_1 , μ_2 – atitinkamai kintamumas, asimetrija ir ekscesas, įvertinti nuo grąžos paskirstymo. Kintamumas, asimetrija ir ekscesas apskaičiuojami nuo įvertintų grąžos paskirstymo momentų taip:

— nulinis momentas, M_0 – stebėjimų skaičius per laikotarpį, kaip nustatyta šio priedo 10 punkte

— pirmasis momentas, M_1 – visos stebimos imties grąžos vidurkis

▼ B

— antrasis M_2 , trečiasis M_3 ir ketvirtasis M_4 momentai apibrėžiami standartiškai:

$$M_2 = \sum_i (r_i - M_1)^2 / M_0,$$

$$M_3 = \sum_i (r_i - M_1)^3 / M_0,$$

$$M_4 = \sum_i (r_i - M_1)^4 / M_0,$$

kur r_i – grąža, įvertinta per grąžos istorijos i -ąjį laikotarpį

— kintamumas, σ , nustatomas pagal $\sqrt{M_2}$.

— asimetrija, μ_1 , lygi M_3/σ^3 .

— ekscesas, μ_2 , lygus $M_4/\sigma^4 - 3$.

▼ M3**▼ C7**

13. VEV nustatomas taip:

$$VEV = \left\{ \sqrt{(3,842 - 2 * VaR_{GRAŽOS INTERVALAS}) - 1,96} \right\} / \sqrt{T}$$

kur T – rekomenduojamo laikymo laikotarpio trukmė metais.

▼ B

14. MIPP ir DIP, valdomiems pagal konkrečių grąžos tikslų siekiančią investicinę politiką ar strategiją, pagal kurią daromos lanksčios investicijos į įvairių klasių finansinį turtą (pvz., ir į akcijų, ir į fiksuotų pajamų rinkas), taikytinas VEV nustatomas taip:

(a) jeigu investicijų politika per šio priedo 10 punkte nurodytą laikotarpį nebuvo tikslinama, taikytinas VEV yra didžiausias iš šių VEV dydžių:

i) pagal šio priedo 9–13 punktus apskaičiuojamas VEV;

ii) pro forma turto derinio grąžos VEV, atitinkantis referencinį fondo turto paskirstymą skaičiavimo metu;

iii) VEV, atitinkantis fondo rizikos ribą, jei yra ir jei tinkama;

(b) jeigu investicijų politika buvo tikslinama per šio priedo 10 punkte nurodytą laikotarpį, taikytinas VEV yra didžiausias iš a) papunkčio ii) ir iii) dalyse nurodytų VEV dydžių.

15. MIPP ir DIP priskiriami prie RRM klasės, kaip nustatyta pagal šio priedo 2 punktą, atsižvelgiant į VEV. Jeigu yra tik MIPP ir DIP mėnesio kainos duomenys, pagal šio priedo 2 punktą priskiriama RRM klasė padidinama viena papildoma klase.

RRM klasės nustatymas 3 kategorijos MIPP ir DIP

16. Rizikos vertė kainų intervale apskaičiuojama nuo MIPP ir DIP verčių paskirstymo rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje. Paskirstymas gaunamas modeliuojant kainą ar kainas, pagal kurias nustatoma MIPP ir DIP vertė, rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje. Rizikos vertė yra MIPP ir DIP vertė esant 97,5 proc. patikimumo lygiui rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje, diskontuota iki dabartinės datos taikant tikėtiną nerizikingą diskonto veiksnių nuo dabartinės datos iki rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos.

▼ M3▼ C7

17. VEV nustatomas taip:

$$VEV = \left\{ \sqrt{(3,842 - 2 * \ln(VaR_{KAINŲ\ INTERVALAS}))} - 1,96 \right\} / \sqrt{T}$$

kur T – rekomenduojamo laikymo laikotarpio trukmė metais. Tik jeigu pagal modeliuojamą situaciją produktas pareikalaujamas arba panaikinamas prieš pasibaigiant rekomenduojam laikymo laikotarpiui, skaičiuojant atsižvelgiama į laikotarpį iki pareikalavimo ar panaikinimo metais.

▼ B

18. MIPP ir DIP priskiriami prie RRM klasės, kaip nustatyta šio priedo 2 punkte, atsižvelgiant į VEV. Jeigu yra tik MIPP ir DIP mėnesio kainos duomenys, pagal šio priedo 2 punktą priskiriama RRM klasė padidinama viena papildoma klase.
19. Minimalus modeliuojamų situacijų skaičius – 10 000.
20. Modeliuojama savirankos būdu tikėtina pagrindinių MIPP ir DIP sutarčių kainų ar kainų lygių paskirstymą nustatant iš stebimo šių sutarčių grąžos paskirstymo numatant pakeitimo galimybę.
21. Šio priedo 16–20 punktuose nurodyto modeliavimo tikslais yra dviejų rūšių rinkos stebiniai, į kuriuos galima atsižvelgti nustatant MIPP ir DIP vertę: momentinės kainos (arba kainų lygiai) ir kreivės.
22. Kiekvieną kartą modeliuodamas momentinę kainą (ar lygį), MIPP ir DIP teikėjas:
- apskaičiuoja kiekvieno stebimo laikotarpio per pastaruosius 5 metus arba šio priedo 6 punkte nurodytus metus grąžą remdamasis kainos kiekvieno laikotarpio pabaigoje, padalytos iš kainos ankstesnio laikotarpio pabaigoje, logaritmu;
  - atsitiktinai atrenka vieną stebimą laikotarpį, kuris atitinka visų kiekvieno modeliuojamo laikotarpio per rekomenduojamą laikymo laikotarpį pagrindinių sutarčių grąžą (tas pats stebimas laikotarpis atliekant tą patį modeliavimą gali būti naudojamas daugiau nei vieną kartą);
  - apskaičiuoja kiekvienos sutarties grąžą susumuodamas pasirinktų laikotarpių grąžą ir koreguodamas šią grąžą, siekdamas užtikrinti, kad pagal modeliuojamą grąžos paskirstymą vertinama tikėtina grąža rizikos požiūriu būtų neutrali tikėtina grąža per rekomenduojamą laikymo laikotarpį. Galutinė grąžos vertė nustatoma taip:

$$\text{Grąža} = E [\text{Grąža}_{\text{neutrali rizikos požiūriu}}] - E [\text{Grąža}_{\text{įvertinta}}] - 0,5 \sigma^2 N - \rho \sigma \sigma_{\text{ccy}} N$$

kur:

- antrasis narys yra stebimos grąžos vidurkio poveikio korekcija;
- trečiasis narys yra stebimos grąžos nuokrypio poveikio korekcija;
- paskutinis narys yra kvanto poveikio korekcija, jeigu vykdymo valiuta skiriasi nuo turto valiutos. Korekcijos nariai yra šie:
  - ρ – turto kainos ir atitinkamo valiutos kurso koreliacija, įvertinta per rekomenduojamą laikymo laikotarpį;

▼B

σ – įvertintas turto kintamumas;

σ_{ccy} – įvertintas valiutos kurso kintamumas.

(d) apskaičiuoja kiekvienos pagrindinės sutarties kainą pagal eksponentinę grąžą.

23. Kreivėms atliekama pagrindinių komponentių analizė (PKA) siekiant užtikrinti, kad kiekvieno kreivės taško judėjimo modeliavimas per ilgą laikotarpį galiausiai sudarytų nuoseklią kreivę.

(a) PKA atliekama taip:

- i) surenkami istoriniai duomenys apie terminų taškus, pagal kuriuos nubrėžiama kiekvieno prekybos laikotarpio kreivė per pastaruosius 5 metus arba šio priedo 6 punkte nurodytus metus;
- ii) užtikrinama, kad kiekvienas termino taškas būtų teigiamas; jeigu yra neigiamas termino taškas, visi terminų taškai perkeliama mažiausiu sveiku skaičiumi ar procentine dalimi siekiant užtikrinti teigiamas visų terminų taškų vertes;
- iii) apskaičiuojama kiekvieno laikotarpio grąža kiekvienam termino taškui remiantis natūraliu kainos (lygio) kiekvieno stebimo laikotarpio pabaigoje ir kainos (lygio) ankstesnio laikotarpio pabaigoje santykio logaritmu;
- iv) koreguojama grąža, stebima kiekviename termino taške, kad galutinis grąžos vidurkis visuose terminų taškuose būtų nulis;
- v) apskaičiuojama kovariacijos matrica tarp įvairių terminų susumuojant grąžos vertes;
- vi) apskaičiuojami kovariacijos matricos tikriniai vektoriai ir tikrinės vertės;
- vii) atrenkami tikriniai vektoriai, atitinkantys tris didžiausias tikrines vertes;
- viii) formuojama 3 stulpelių matrica, kurios pirmajame stulpelyje yra didžiausios tikrinės vertės tikrinis vektorius; viduriniame stulpelyje – antrosios didžiausios tikrinės vertės tikrinis vektorius; paskutiniame stulpelyje – trečiosios didžiausios tikrinės vertės tikrinis vektorius;

▼M3**▼C5**

ix) projektuojama grąža pagal tris pagrindinius tikrinius vektorius, apskaičiuotus pagal ankstesnį papunktį, dauginant pagal v papunktį gautą $N \times M$ grąžos matricą iš pagal viii papunktį gautos $M \times 3$ tikrinių vektorių matricos;

▼B

x) apskaičiuojama grąžos matrica, kuri būtų naudojama modeliuojant, ix dalies rezultatus dauginant iš pagal viii dalį gautos transponuotosios tikrinių vektorių matricos. Tai vertės, naudojamos modeliuojant.

(b) Kreivė modeliuojama taip:

- i) laiko etapas modelyje yra vienas laikotarpis. Kiekvienam stebėjimo laikotarpiui per rekomenduojamą laikymo laikotarpį reikia atsitiktinai pasirinkti apskaičiuotosios grąžos matricos eilutę. Kiekvieno termino taško T grąža yra pasirinktų termino tašką T atitinkančio stulpelio eilučių suma;
- ii) modeliuojamas kiekvieno termino taško T lygis yra dabartinis lygis termino taške T :

— padaugintas iš modeliuojamos grąžos eksponentės,

▼B

- koreguojamas atsižvelgiant į visus poslinkius siekiant užtikrinti teigiamas viso termino taško vertes ir
  - koreguojamas, kad tikėtinas vidurkis atitiktų dabartinį tikėtiną lygį termino taške *T* rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje.
24. 3 kategorijos MIPP ir DIP, kuriems būdinga besąlygiška kapitalo apsauga, MIPP ir DIP teikėjas gali daryti prielaidą, jog rizikos vertė esant 97,5 proc. patikimumo lygiui lygi besąlygiškos kapitalo apsaugos lygiui rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje, diskontuota iki dabartinės datos taikant tikėtiną nerizikingą diskonto veiksni.

RRM klasės nustatymas 4 kategorijos MIPP ir DIP

25. Jeigu MIPP ir DIP veiklos rezultatai priklauso nuo rinkoje nestebimo veiksnio ar veiksnių arba yra tam tikru mastu kontroliuojami MIPP ir DIP teikėjo (arba kai tas pats yra pasakytina apie MIPP ir DIP sudedamąją dalį), MIPP ir DIP teikėjas atsižvelgia į tą veiksni ar veiksnius laikydamasis šiame skirsnyje išdėstyto metodo.
26. Nustatomos įvairios MIPP ir DIP sudedamosios dalys, svarbios MIPP ir DIP veiklos rezultatams, kad tos sudedamosios dalys, kurios nėra visiškai arba iš dalies priklausomos nuo rinkoje nestebimo veiksnio ar veiksnių, būtų vertinamos remiantis atitinkamais šiame priede išdėstytais metodais, taikytinai 1, 2 ar 3 kategorijos MIPP ir DIP. Kiekvienai tokiai sudedamajai daliai apskaičiuojamas VEV.
27. MIPP ir DIP sudedamoji dalis, kuri visiškai arba iš dalies priklauso nuo rinkoje nestebimo veiksnio ar veiksnių, atitinka griežtus pripažintus sektoriaus ir reguliavimo standartus, kurie taikomi nustatant atitinkamą tikėtiną šių veiksnių ateities poveikį ir galimą su juo susijusį netikrumą. Jeigu sudedamoji dalis nėra visiškai priklausoma nuo rinkoje nestebimo veiksnio, į tokius rinkos veiksnius atsižvelgiama taikant savirankos metodiką, kaip numatyta 3 kategorijos MIPP ir DIP. MIPP ir DIP sudedamosios dalies VEV nustatomas derinant savirankos metodiką ir griežtus pripažintus sektoriaus ir reguliavimo standartus, kurie taikomi nustatant atitinkamą tikėtiną šių rinkoje nestebimų veiksnių ateities poveikį.
28. Kiekvienos MIPP ir DIP sudedamosios dalies VEV vertinamas proporcingai, kad būtų nustatytas bendrasis MIPP ir DIP VEV. Vertinant sudedamąsias dalis, atsižvelgiama į produkto savybes. Prireikus remiamasi produktų rinkos rizikos mažinimo algoritmais ir su teise dalytis pilną susijusios sudedamosios dalies ypatumais.
29. 4 kategorijos MIPP ir DIP, kuriems būdinga besąlygiška kapitalo apsauga, MIPP ir DIP teikėjas gali daryti prielaidą, kad rizikos vertė esant 97,5 proc. patikimumo lygiui lygi besąlygiškos kapitalo apsaugos lygiui rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje, diskontuota iki dabartinės datos taikant tikėtiną nerizikingą diskonto veiksni.

2 DALIS

Kredito rizikos vertinimo metodika

I. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

30. Laikoma, kad MIPP ir DIP arba jo pagrindinės investicijos ar pozicijos kelia kredito riziką, jeigu MIPP ir DIP arba jo pagrindinių investicijų ar pozicijų grąža priklauso nuo teikėjo arba šalies, kuri privalo mokėti atitinkamas tiesiogines arba netiesiogines išmokas investuotojui, kreditingumo. MIPP ir DIP, kurio RRM yra 7, kredito rizikos vertinti nereikia.
31. Jeigu subjektas tiesiogiai įsipareigoja mokėti neprofesionaliajam investuotojui už MIPP ir DIP, vertinama tiesiogiai įsipareigojančiojo asmens kredito rizika.

▼B

32. Jeigu visus įsipareigojančiojo asmens arba vieno ar kelių netiesiogiai įsipareigojančiųjų asmenų mokėjimo įsipareigojimus besąlygiškai ir neatšaukiamai garantuoja kitas subjektas (garantas), gali būti remiamasi garanto kredito rizikos vertinimu, jeigu jis yra palankesnis nei atitinkamo įsipareigojančiojo asmens ar įsipareigojančiųjų asmenų kredito rizikos vertinimas.
33. Jeigu MIPP ir DIP turi poziciją pagrindinių investicijų ar metodų atžvilgiu, įskaitant MIPP ir DIP, kurie patys kelia kredito riziką arba savo ruožtu yra pagrindinės investicijos, keliančios kredito riziką, kredito rizika vertinama atsižvelgiant ir į paties MIPP ir DIP, ir į pagrindinių investicijų ar pozicijų (įskaitant pozicijas kitų MIPP ir DIP atžvilgiu) keliamą kredito riziką taikant skaidrumo metodą ir prireikus atliekant pakopinį vertinimą.
34. Jeigu kredito rizika kyla tik pagrindinių investicijų ar pozicijų (įskaitant pozicijas kitų MIPP ir DIP atžvilgiu) lygmeniu, kredito rizika vertinama ne paties MIPP ir DIP, o tų pagrindinių investicijų ar pozicijų lygmeniu taikant skaidrumo metodą. Jeigu MIPP ir DIP yra kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektas (KIPVPS) arba alternatyvaus investavimo fondas (AIF), laikoma, kad pats KIPVPS ar AIF nekelia kredito rizikos, ir prireikus vertinamos KIPVPS ar AIF pagrindinės investicijos ar pozicijos.
35. Jeigu MIPP ir DIP turi poziciją kelių pagrindinių investicijų su kredito rizikos pozicija atžvilgiu, kiekvienos pagrindinės investicijos, kurios pozicija atitinka 10 arba daugiau procentų viso MIPP ir DIP turto ar vertės, keliami kredito rizika vertinama atskirai.
36. Vertinant kredito riziką laikoma, kad pagrindinės investicijos ar pozicijos biržos išvestinių finansinių priemonių arba tarpuskaitinių nebiržinių išvestinių finansinių priemonių atžvilgiu kredito rizikos nekelia. Laikoma, kad kredito rizikos nekyla ir tuo atveju, kai pozicija yra visiškai ir tinkamai užtikrinta arba kai neužtikrintos kredito riziką keliančios pozicijos sudaro mažiau nei 10 proc. viso MIPP ir DIP turto ar vertės.

II. KREDITO RIZIKOS VERTINIMAS

Įsipareigojančiųjų asmenų kredito rizikos vertinimas

37. Jei įmanoma, MIPP ir DIP teikėjas *ex ante* skiria vieną ar kelias išorines kredito rizikos vertinimo institucijas (ECAI), sertifikuotas arba registruotas Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijoje (ESMA) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1060/2009 ⁽¹⁾, kurių kredito rizikos vertinimais bus nuosekliai remiamasi atliekant kredito rizikos vertinimą. Jeigu pagal tą politiką yra daug kredito rizikos vertinimų, remiamasi vidutiniu reitingu, renkantis mažesnę iš dviejų vidutinių verčių, jeigu vertinimų skaičius yra lyginis.
38. MIPP ir DIP kredito rizikos lygis ir kiekvienas atitinkamas įsipareigojantis asmuo vertinamas remiantis (kai taikytina):
- (a) ECAI MIPP ir DIP priskirtu kredito rizikos vertinimu;
  - (b) ECAI atitinkamam įsipareigojančiajam asmeniui priskirtu kredito rizikos vertinimu;
  - (c) jeigu nėra kredito rizikos vertinimo pagal a arba b papunktį ar abu papunkčius, nustatytuoju kredito rizikos vertinimu, kaip nurodyta šio priedo 43 punkte.

⁽¹⁾ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1060/2009 dėl kredito reitingų agentūrų (OL L 302, 2009 11 17, p. 1).

▼B

Kredito rizikos vertinimų susiejimas su kredito kokybės žingsniais

39. ECAI parengti kredito rizikos vertinimai susiejami su objektyvia kredito kokybės žingsnių skale remiantis Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/1800 ⁽¹⁾.
40. Kai kredito rizika vertinama taikant skaidrumo metodą, priskirtas kredito kokybės žingsnis atitinka kiekvieno atitinkamo įsipareigojančiojo asmens, kurio kredito riziką reikia įvertinti, kredito kokybės žingsnių svertinį vidurkį, nustatytą proporcingai pagal visą su jais susijusį atitinkamą turtą.
41. Pakopinio kredito rizikos vertinimo atveju visos kredito rizikos pozicijos vertinamos atskirai, sluoksniais, o priskirtas kredito kokybės žingsnis yra aukščiausias kredito kokybės žingsnis, pavyzdžiui, renkantis iš 1 kredito kokybės žingsnio ir 3 kredito kokybės žingsnio, aukštesnysis bus 3.
42. Pagal šio priedo 38 punktą kredito kokybės žingsnis koreguojamas pagal MIPP ir DIP terminą arba rekomenduojamą laikymo laikotarpį, remiantis toliau pateikta lentele, išskyrus atvejus, kai priskirtas tą terminą ar rekomenduojamą laikymo laikotarpį atspindintis kredito rizikos vertinimas):

Kredito kokybės žingsnis pagal šio priedo 38 punktą	Pakoreguotas kredito kokybės žingsnis, kai MIPP ir DIP terminas arba rekomenduojamas laikymo laikotarpis, jeigu MIPP ir DIP terminas nenustatytas, yra iki vienerių metų	Pakoreguotas kredito kokybės žingsnis, kai MIPP ir DIP terminas arba rekomenduojamas laikymo laikotarpis, jeigu MIPP ir DIP terminas nenustatytas, yra nuo vienerių iki dvylikos metų	Pakoreguotas kredito kokybės žingsnis, kai MIPP ir DIP terminas arba rekomenduojamas laikymo laikotarpis, jeigu MIPP ir DIP terminas nenustatytas, yra ilgesnis nei dvylika metų
0	0	0	0
1	1	1	1
2	1	2	2
3	2	3	3
4	3	4	5
5	4	5	6
6	6	6	6

43. Jeigu įsipareigojantysis asmuo neturi išorės kredito rizikos vertinimo, nustatytasis kredito rizikos vertinimas, kaip nurodyta šio priedo 38 punkte, yra toks:

⁽¹⁾ 2016 m. spalio 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1800, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB nustatomi techniniai įgyvendinimo standartai, susiję su išorinių kredito rizikos vertinimo institucijų kredito rizikos vertinimų susiejimu su objektyvia kredito kokybės žingsnių skale (OL L 275, 2016 10 12, p. 19).

▼B

- (a) 3 kredito kokybės žingsnis, jeigu įsipareigojantysis asmuo reguliuojamas kaip kredito įstaiga arba draudimo įmonė pagal taikytiną Sąjungos teisę arba Sąjungos teisei lygiaverte laikomą teisinę sistemą ir jeigu valstybės narės, kurioje įsteigtas įsipareigojantysis asmuo, reitingas būtų 3 kredito kokybės žingsnis;
- (b) 5 kredito kokybės žingsnis visiems kitiems įsipareigojantiems asmenims.

III. KREDITO RIZIKOS MATAS

44. MIPP ir DIP priskiriamas nuo 1 iki 6 kredito rizikos matas (KRM) remiantis šio priedo 45 punkte pateikta atitikmenų lentele ir, kai tinka, taikant kredito rizikos mažinimo veiksmus pagal šio priedo 46, 47, 48 ir 49 punktus arba kredito rizikos didinimo veiksmus pagal šio priedo 50 ir 51 punktus.

45. Kredito kokybės žingsnių ir KRM atitikmenų lentelė:

Pakoreguotas kredito kokybės žingsnis	Kredito rizikos matas
0	1
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6

46. Gali būti priskiriamas 1 lygus KRM, jeigu MIPP ir DIP turtas arba atitinkamas užstatas ar turtas, kuriuo užtikrinami MIPP ir DIP mokėjimo įsipareigojimai, yra:

- (a) visada iki termino tapatūs MIPP ir DIP mokėjimo įsipareigojimams investuotojams;
- (b) laikomi trečiosios šalies atskiroje sąskaitoje tokiomis sąlygomis, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/61/ES⁽¹⁾ arba Direktyvoje 2014/91/ES⁽²⁾, ir
- (c) jokiais aplinkybėmis neprieinami jokiems kitiems teikėjo kreditoriams pagal taikytinus teisės aktus.

47. Gali būti priskiriamas 2 lygus KRM, jeigu MIPP ir DIP turtas arba atitinkamas užstatas ar turtas, kuriuo užtikrinami MIPP ir DIP mokėjimo įsipareigojimai, yra:

- (a) visada iki termino tapatūs MIPP ir DIP mokėjimo įsipareigojimams investuotojams;

⁽¹⁾ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/91/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektams (KIPVPS), derinimo nuostatos, kiek tai susiję su depozitoriumo funkcijomis, atlyginimų politika ir sankcijomis (OL L 257, 2014 8 28, p. 186).

▼B

- (b) nustatyti ir laikomi sąskaitose ar registruose pagal taikytinus teisės aktus, be kita ko, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB ⁽¹⁾ 275 ir 276 straipsnius ir
- (c) tokie, kad neprofesionaliųjų investuotojų reikalavimai yra didesnio prioriteto nei kitų MIPP ir DIP teikėjo arba šalies, kuri privalo tiesiogiai arba netiesiogiai mokėti atitinkamas išmokas investuotojui, kreditorių reikalavimai.
48. Jeigu kredito rizika vertinama taikant skaidrumo ar pakopinį metodą, vertinant kiekvieno pagrindinio įsipareigojančiojo asmens kredito riziką gali būti taikomi ir šio priedo 46 ir 47 punktuose numatyti kredito rizikos mažinimo veiksniai.
49. Jeigu MIPP ir DIP negali atitikti šio priedo 47 punkte išvardytų kriterijų, pagal šio priedo 45 punktą priskiriamas KRM gali būti sumažintas viena klase, jeigu neprofesionaliųjų investuotojų reikalavimai yra didesnio prioriteto nei įprastų MIPP ir DIP teikėjo arba šalies, kuri privalo tiesiogiai arba netiesiogiai mokėti išmokas investuotojui, kreditorių reikalavimai, kaip nustatyta Direktyvos 2014/59/ES 108 straipsnyje, jeigu įsipareigojančiajam asmeniui taikomi tam tikri prudenciniai reikalavimai užtikrinti tinkamą turto ir įsipareigojimų atitiktį.
50. Pagal šio priedo 45 punktą nustatytas KRM didinamas dviem klasėmis, jeigu neprofesionaliojo investuotojo reikalavimas yra antraeilis, palyginti su privilegijuotųjų kreditorių reikalavimais.
51. Pagal šio priedo 45 punktą nustatytas KRM didinamas trim klasėmis, jeigu MIPP ir DIP yra MIPP ir DIP įsipareigojančiojo asmens nuosavų lėšų, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 575/2013 ⁽²⁾ 4 straipsnio 1 dalies 118 punkte arba Direktyvos 2009/138/ES 93 straipsnyje, dalis.

3 DALIS

Rinkos ir kredito rizikos sumavimas formuojant suminį rizikos rodiklį

52. Bendrasis suminis rizikos rodiklis (SRR) priskiriamas atsižvelgiant į KRM ir RRM klasių derinį pagal šią lentelę:

KRM klasė \ RRM klasė	RRM klasė						
	RR1	RR2	RR3	RR4	RR5	RR6	RR7
KR1	1	2	3	4	5	6	7
KR2	1	2	3	4	5	6	7
KR3	3	3	3	4	5	6	7
KR4	5	5	5	5	5	6	7
KR5	5	5	5	5	5	6	7
KR6	6	6	6	6	6	6	7

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

▼ M3▼ C5

- 52a. Jei MIPP ir DIP teikėjas mano, kad suminis rizikos rodiklio numeris, suformuotas susumavus rinkos ir kredito riziką pagal 52 punktą, nepakankamai atspindi MIPP ir DIP riziką, toks MIPP ir DIP teikėjas gali nuspręsti šį skaičių padidinti. Sprendimo dėl tokio padidinimo priėmimo procesas turi būti įformintas dokumentais.

▼ B*Suminiam rizikos rodikliui svarbūs stebėsenos duomenys*

53. MIPP ir DIP teikėjas stebi RRM klasei apskaičiuoti svarbius rinkos duomenis ir, jeigu RRM klasė keičiama kita RRM klase, MIPP ir DIP teikėjas priskiria atitinkamą RRM klasę prie RRM klasės, kurią MIPP ir DIP atitiko pagal daugelį referencinių taškų per ankstesnius keturis mėnesius.
54. MIPP ir DIP teikėjas taip pat stebi KRM apskaičiuoti svarbius kredito rizikos kriterijus ir, jeigu pagal tuos kriterijus KRM turėtų būti pakeistas kitos klasės KRM, MIPP ir DIP teikėjas iš naujo priskiria KRM prie atitinkamos KRM klasės.
55. RRM klasė visuomet peržiūrima MIPP ir DIP teikėjui priėmus sprendimą dėl MIPP ir DIP investicijų politikos ir (arba) strategijos. Tokiomis aplinkybėmis bet kokie RRM pakeitimai suprantami kaip naujos MIPP ir DIP RRM klasės priskyrimas ir atitinkamai padaromi remiantis bendrosiomis tos kategorijos MIPP ir DIP RRM klasės nustatymo taisyklėmis.

4 DALIS

Likvidumo rizika

56. Laikoma, kad su MIPP ir DIP iš esmės susijusi likvidumo rizika, jeigu įvykdytas bet kuris iš šių kriterijų:
- (a) MIPP ir DIP leidžiama prekiauti antrinėje rinkoje arba alternatyvioje likvidumo sistemoje ir rinkos formuotojai arba MIPP ir DIP teikėjas nesiūlo jokie užtikrinto likvidumo, todėl likvidumas priklauso tik nuo tuo, ar antrinėje rinkoje arba alternatyvioje likvidumo sistemoje yra pirkėjų ir pardavėjų, atsižvelgiant į tai, kad jeigu tam tikru momentu produktu įprastai prekiaujama biržoje, nereiškia, kad tuo pačiu produktu vėl bus įprastai prekiaujama biržoje kitu momentu;
  - (b) vidutinis pagrindinių investicijų likvidumo pobūdis yra daug mažesnis nei įprastas su MIPP ir DIP susijęs mokėjimų dažnis, kai ir jeigu MIPP ir DIP užtikrinamas likvidumas priklauso nuo pagrindinio turto likvidavimo;
  - (c) MIPP ir DIP teikėjo vertinimu, esant tam tikroms rinkos sąlygoms, neprofesionaliajam investuotojui gali kilti didelių sunkumų dėl investicijų atsiėmimo laiko ar išlaidų per produkto galiojimo laikotarpį.
57. MIPP ir DIP laikomas nelikvidžiu arba dėl sutarties sąlygų, arba ne, jeigu įvykdytas bet kuris iš šių kriterijų:
- (a) MIPP ir DIP neleidžiama prekiauti antrinėje rinkoje, o MIPP ir DIP teikėjas arba trečioji šalis nesiūlo jokių alternatyvių likvidumo sistemų, arba alternatyviai likvidumo sistemai taikomos gana ribojančios sąlygos, įskaitant dideles baudas už sutarties nutraukimą anksčiau laiko arba savo nuožiūra nustatytas išpirkimo kainas, arba kai nėra jokių likvidumo susitarimų;

▼B

- (b) MIPP ir DIP teikia pasitraukimo anksčiau laiko arba išpirkimo prieš nustatytą terminą galimybių, tačiau joms taikomos gana ribojančios sąlygos, įskaitant dideles baudas už sutarties nutraukimą anksčiau laiko arba savo nuožiūra nustatytas išpirkimo kainas, arba jomis galima pasinaudoti iš anksto gavus MIPP ir DIP teikėjo sutikimą arba jos taikomos jo nuožiūra;
- (c) MIPP ir DIP neteikia pasitraukimo anksčiau laiko arba išpirkimo prieš nustatytą terminą galimybių.

58. Visais kitais atvejais MIPP ir DIP laikomi likvidžiais.

▼ B

III PRIEDAS

SRR PATEIKIMAS

Pateikimo formatas

▼ M3
▼ C5

1. MIPP ir DIP teikėjai naudoja toliau nurodytą SRR pateikimo pagrindinės informacijos dokumente formatą. Atitinkamas numeris paryškintas taip, kaip parodyta, atsižvelgiant į MIPP ir DIP SRR.

1 2 3 4 **5** 6 7

<----- Mažesnė rizika -----> >----- Didesnė rizika ----->

Nustatant rizikos rodiklį, daroma prielaida, kad produktą laikysite [x metų / iki datos (jeigu tiksli termino data nenustatyta)]

! (Jei taikytina pagal šio priedo 3 punkto a papunktį) Faktinė rizika gali labai skirtis, jeigu išgryninsite anksti, todėl galite atgauti mažesnę sumą.

(Jeigu produktas laikomas nelikvidžiu pagal šio priedo 3 punkto b papunktį, priklausomai nuo atvejo, naudojamas vienas arba abu iš šių aprašomųjų paaiškinimų):

[Negalite / Gali būti neįmanoma] išgryninti anksti.

[Jeigu išgryninsite anksti, patirsite / galite patirti didelių papildomų išlaidų.

(Jeigu manoma, kad yra reikšminga likvidumo rizika pagal šio priedo 3 punkto b papunktį) Gali būti neįmanoma lengvai parduoti [panaikinti] produktą arba gali tekti parduoti [panaikinti] produktą už tokią kainą, kuri turės didelį poveikį jūsų atgaunamai sumai“;

▼ B

SRR formos pildymo gairės

2. Po SRR pateiktame aprašomajame paaiškinyje trumpai paaiškinamas SRR tikslas ir pagrindinės rizikos rūšys.

▼ M3
▼ C5

3. Iš karto po SRR nurodoma rekomenduojamo laikymo laikotarpio trukmė. Be to, iš karto po SRR toliau išvardytais atvejais pateikiamas perspėjimas, kaip nurodyta pirmiau pateiktame šablone:

- a) jeigu laikoma, kad esant kitam laikymo laikotarpiui MIPP ir DIP rizika bus daug didesnė;
- b) jeigu manoma, kad su MIPP ir DIP iš esmės bus susijusi likvidumo rizika, nepriklausomai nuo to, ar tai susiję su sutartimi, ar ne;
- c) jeigu manoma, kad MIPP ir DIP bus nelikvidus, nepriklausomai nuo to, ar tai susiję su sutartimi, ar ne.

▼ B

4. Į kiekvieno MIPP ir DIP aprašomąjį paaiškinimą prireikus įtraukiama:

▼B

- (a) paryškintuoju šriftu pateiktas perspėjimas, jeigu:
- i) manoma, kad MIPP ir DIP kyla valiutos rizika, kaip nurodyta šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies c punkte (C elementas);
  - ii) su MIPP ir DIP gali būti susijusi pareiga papildyti pirminę investiciją (D elementas);
- (b) jei taikoma, su MIPP ir DIP iš esmės susijusios rizikos, kurios neįmanoma tinkamai atspindėti SRR, paaiškinimas (E elementas);
- (c) patikslinimas:
- i) kad MIPP ir DIP numatyta (dalinė) kapitalo apsauga nuo rinkos rizikos, kai to reikia, kartu nurodant apsaugotą investuoto kapitalo dalį procentais (F elementas);
  - ii) dėl konkrečių apribojimų sąlygų, jeigu (dalinė) kapitalo apsauga nuo rinkos rizikos ribota (G elementas);
  - iii) kad MIPP ir DIP nenumatyta kapitalo apsauga nuo rinkos rizikos, jei taikoma (H elementas);
  - iv) kad MIPP ir DIP nenumatyta su kredito rizika susijusi kapitalo garantija, jei taikoma (I elementas);
  - v) dėl konkrečių apribojimų sąlygų, jeigu apsauga nuo kredito rizikos ribota (J elementas).
5. Jeigu MIPP ir DIP teikia įvairių investavimo galimybių, MIPP ir DIP teikėjai naudoja šio priedo 1 punkte nurodytą SRR pateikimo formatą nurodant visas numatytas rizikos klases nuo žemiausios iki aukščiausios.
6. Dėl išvestinių finansinių priemonių, kurios yra ateities, pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandoriai reguliuojamoje rinkoje ar reguliuojamai rinkai prilygstančioje trečiosios valstybės rinkoje pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 28 straipsnį, nurodomi A, B ir, prirėkus, H elementai.

▼M3**▼C5**

- 6a. 1 kategorijos MIPP ir DIP, kaip apibrėžta II priedo 4 punkto b papunktyje, prie SRR pridedamų aprašomųjų paaiškinimų terminologija prirėkus pako-reguojama, kad atspindėtų specifines MIPP ir DIP ypatybes, pavyzdžiui, pirminės investicijos sumos nebuvimą.

▼B*Aprašomieji paaiškinimai*

7. Pateikiant SRR, įskaitant šio priedo 4 punktą, prirėkus naudojami šie aprašomieji paaiškinimai:

[A elementas] Suminis rizikos rodiklis parodo šio produkto rizikos lygį, palyginti su kitais produktais. Jis parodo, kiek tikėtina, kad dėl produkto bus patirta nuostolių dėl pokyčių rinkose arba dėl to, kad negalėsime jums sumokėti.

[B elementas] Šį produktą priskyrimė prie [1/2/3/4/5/6/7] iš 7 rizikos klasių, kur [1 = „mažiausia“ / 2 = „maža“ / 3 = „nedidelė“ / 4 = „vidutinė“ / 5 = „gana didelė“ / 6 = „didelė“ / 7 = „didžiausia“].

▼ **B**

[Be to, reikia įtraukti *trumpą, ne daugiau kaip 300 spaudos ženklų paprastą produkto priskyrimo prie rizikos klasės paaiškinimą*]

[Paaiškinimo pavyzdys: Tai reiškia, kad su būsimais veiklos rezultatais susiję nuostoliai gali būti [1 = „labai nedideli“ / 2 = „nedideli“ / 3 = „gana nedideli“ / 4 = „vidutinio dydžio“ / 5 = „gana dideli“ / 6 = „dideli“ / 7 = „labai dideli“] ir [1, 2 = „labai mažai tikėtina“ / 3 = „mažai tikėtina“ / 4 = „yra galimybė“ / 5 = „tikėtina“ / 6 = „labai tikėtina“], kad prastos rinkos sąlygos padarys poveikį [mūsų] [X] gebėjimui jums sumokėti].

[[Jei taikytina:] C elementas, paryškintuoju šriftu] Atkreipkite dėmesį į valiutos riziką. Gausite išmokas kita valiuta, tad jūsų galutinė grąža priklausys nuo dviejų valiutų keitimo kurso. Pirmiau nurodytame rodiklyje į šią riziką neatsižvelgta.

[[Jei taikytina:] D elementas] Tam tikromis aplinkybėmis jums gali prireikti atlikti papildomus mokėjimus nuostoliams padengti. (paryškintuoju šriftu) Bendrieji nuostoliai, kuriuos galite patirti, gali smarkiai viršyti investuotą sumą.

[Jei taikytina:] [E elementas] [Reikia pateikti ne daugiau kaip 200 spaudos ženklų kitų su MIPP ir DIP iš esmės susijusios rizikos rūšių, kurios neįtrauktos į suminį rizikos rodiklį, paaiškinimą]

[Jei taikytina:] [F elementas] [Turite teisę atgauti bent [įrašyti %] savo kapitalo. Šią ribą viršijanti suma ir bet kokia papildoma grąža priklauso nuo būsimų rinkos veiklos rezultatų ir yra nežinoma.]

[Jei taikytina:] [G elementas] [Tačiau tokia apsauga nuo būsimų rinkos veiklos rezultatų nebus taikoma, jeigu [...]]

— [Jeigu taikomos pasitraukimo anksčiau laiko sąlygos] išgryninsite anksčiau nei po [... metų / mėnesių / dienų]]

— [Jeigu reikia reguliariai atlikti mokėjimus] laiku nesumokėsite.

— [Jeigu taikomi kiti apribojimai: reikia pateikti paprastą ne daugiau kaip [...]] spaudos ženklų paaiškinimą.]

[Jei taikytina:] [H elementas] [Šiam produktui nenumatyta jokia apsauga nuo būsimų rinkos veiklos rezultatų, todėl galite netekti dalies arba visos savo investuotos sumos.]

[Jei taikytina:] [I elementas] [Jeigu negalėsime jums sumokėti jums priklausančios sumos, galite netekti visos investuotos sumos.]

[Jei taikytina:] [J elementas] [Tačiau galite pasinaudoti vartotojų apsaugos sistema (žr. skirsnį „Kas atsitinka, jei negalėsime jums sumokėti“). Pirmiau nurodytame rodiklyje į tokią apsaugą neatsižvelgiama.]

▼ M3
▼ C5

IV PRIEDAS

VEIKLOS REZULTATŲ SCENARIJAI

Scenarijų skaičius

1. Pagal šį reglamentą numatomi veiklos rezultatų scenarijai, susiję su įvairiais galimos grąžos lygiais:
  - a) palankus scenarijus,
  - b) nuosaikus scenarijus,
  - c) nepalankus scenarijus,
  - d) nepalankiausias scenarijus.
2. Nepalankiausiame scenarijuje išdėstomas reikšmingas nepalankus MIPP ir DIP poveikis, neįtrauktas į šio priedo 1 punkto c papunktyje nurodytą nepalankų scenarijų. Nepalankiausiame scenarijuje numatomi tarpiniai laikotarpiai, jeigu tokie laikotarpiai numatomi šio priedo 1 punkto a–c papunkčiuose nurodytuose veiklos rezultatų scenarijuose.
3. Papildomas scenarijus draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams rengiamas remiantis šio priedo 1 punkto b papunktyje nurodytu nuosaikiu scenarijumi, jeigu investicijų grąžai nustatyti svarbu atsižvelgti į veiklos rezultatus.
4. Mažiausia investicijų grąža taip pat rodoma neatsižvelgiant į situaciją, kai MIPP ir DIP teikėjas arba šalis, kuri privalo mokėti atitinkamas tiesiogines ar netiesiogines išmokas neprofesionaliajam investuotojui, negali jų sumokėti.

Nepalankių, nuosaikių ir palankių scenarijų reikšmių apskaičiavimas rekomenduojamam 2 kategorijos MIPP ir DIP laikymo laikotarpiui

1 atvejis. VIII priedo 1 punkte nurodyti MIPP ir DIP, kurie turi pakankamai ankstesnių laikotarpių duomenų

5. Toliau pateiktos taisyklės taikomos VIII priedo 1 punkte nurodytiems MIPP ir DIP, kai skaičiavimo metu tenkinami šie kriterijai, susiję su ankstesnių viena po kitos sekančių metinių MIPP ir DIP reikšmių trukme:
  - a) ji ilgesnė nei 10;
  - b) ji penkeriais metais ilgesnė už rekomenduojamo MIPP ir DIP laikymo laikotarpio trukmę.
6. Jei rekomenduojama laikymo laikotarpio trukmė yra penkeri metai ar mažiau, nepalankūs, nuosaikūs ir palankūs scenarijai apskaičiuojami vertinant paskutinius 10 metų nuo skaičiavimo datos. Jeigu rekomenduojama laikymo laikotarpio trukmė yra daugiau nei penkeri metai, nepalankūs, nuosaikūs ir palankūs scenarijai apskaičiuojami vertinant laikotarpį, kuris yra lygus rekomenduojamam laikymo laikotarpiui pridėjus penkerius metus nuo skaičiavimo datos.
7. Nepalankių, nuosaikių ir palankių scenarijų skaičiavimas apima šiuos veiksmus:
  - a) per šio priedo 6 punkte nurodytą laikotarpį nustatyti visas sutampančias intervalų dalis, kurių kiekvienos trukmė yra lygi rekomenduojamo laikymo laikotarpio trukmei ir kurios prasideda arba baigiasi kiekviena MIPP ir DIP, kurie vertinami kas mėnesį, vertinimo mėnesį arba dieną, kurios patenka į tą laikotarpį;

▼ **C5**

- b) MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra ilgesnis nei vieni metai, visų sutampančių intervalų dalys, kurių kiekvienos trukmė yra lygi arba trumpesnė už rekomenduojamo laikymo laikotarpio trukmę, bet ji yra lygi arba ilgesnė nei vieni metai, ir kurios baigiasi šio priedo 6 punkte nurodyto laikotarpio pabaigoje, turi būti nustatomos atskirai;
- c) apskaičiuoti kiekvienos a ir b punktuose nurodytos intervalo dalies MIPP ir DIP veiklos rezultatus:
- i) remiantis MIPP ir DIP veiklos rezultatais per tikslią kiekvieno intervalo dalį;
  - ii) atskaičius visas taikomas išlaidas;
  - iii) darant prielaidą, kad visos fondo paskirstytinos pajamos buvo reinvestuotos;
  - iv) naudojant linijinę transformaciją, kad veiklos rezultatai būtų pasiekti intervalų dalimis, kurios yra trumpesnės nei rekomenduojamas laikymo laikotarpis, kad būtų suvienodintos visos panašaus ilgio intervalų dalys;
- d) suskirstyti pagal a punktą nustatytas intervalų dalis pagal veiklos rezultatus, apskaičiuotus pagal c punktą, kad iš tų intervalų dalių būtų galima nustatyti vidutines ir geriausias intervalų dalis pagal veiklos rezultatus;
- e) suskirstyti pagal a ir b punktus nustatytas intervalų dalis pagal veiklos rezultatus, apskaičiuotus pagal c punktą, kad iš tų intervalų dalių būtų galima nustatyti prasčiausias intervalų dalis pagal veiklos rezultatus.
8. Nepalankus scenarijus atspindi blogiausią MIPP ir DIP vertės raidą pagal šio priedo 7 punkto e papunktį.
9. Nuosaikus scenarijus atspindi vidutinę MIPP ir DIP raidą pagal šio priedo 7 punkto d papunktį.
10. Palankus scenarijus atspindi geriausią MIPP ir DIP vertės raidą pagal šio priedo 7 punkto d papunktį.
11. Scenarijai apskaičiuojami bent vieną kartą per mėnesį.
- 2 atvejis. VIII priedo 1 punkte nurodyti MIPP ir DIP, kurie neturi pakankamai ankstesnių laikotarpių duomenų ir turi galimybę naudoti lyginamąjį indeksą**
12. VIII priedo 1 punkte nurodytų MIPP ir DIP atveju nepalankūs, nuosaikūs ir palankūs scenarijai apskaičiuojami, kaip nurodyta šio priedo 6–11 punktuose, naudojant lyginamojo indekso duomenis, papildančius MIPP ir DIP reikšmes ir atskaičius visas taikomas išlaidas, kai:
- a) MIPP ir DIP reikšmių ilgis neatitinka šio priedo 5 punkte nustatytų kriterijų;
  - b) lyginamasis indeksas yra tinkamas įvertinti veiklos rezultatų scenarijus pagal šio priedo 16 punkte nurodytus kriterijus ir
  - c) egzistuoja lyginamojo indekso istoriniai duomenys, atitinkantys šio priedo 5 punkte nustatytus kriterijus.

▼ C5

Jeigu pateikiant informaciją apie MIPP ir DIP tikslus daroma nuoroda į lyginamąjį indeksą, toks lyginamasis indeksas naudojamas su sąlyga, kad buvo įvykdytos pirmoje pastraipoje nurodytos sąlygos.

3 atvejis. VIII priedo 1 punkte nurodyti MIPP ir DIP, kurie neturi pakankamai ankstesnių laikotarpių duomenų ir neturi lyginamojo indekso, arba turi lyginamąjį indeksą, bet neturi pakankamų ankstesnių laikotarpių duomenų, arba bet kurie kiti 2 kategorijos MIPP ir DIP

13. VIII priedo 1 punkte nurodytų MIPP ir DIP, kuriems netaikomas 1 arba 2 atvejis ir kurie nėra kiti 2 kategorijos MIPP ir DIP, atveju, nepalankūs, nuosaikūs ir palankūs scenarijai apskaičiuojami, kaip nurodyta šio priedo 6–11 punktuose, naudojant lyginamuosius indeksus, kurie nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/1011⁽¹⁾. Šie lyginamieji indeksai atspindi turto klases, į kurias investuoja MIPP ir DIP, arba pagrindines investicijas, kurių pozicijų turi MIPP ir DIP, siekiant papildyti MIPP ir DIP reikšmes arba šio priedo 12 punkte nurodytą lyginamąjį indeksą. Atsižvelgiama į visas turto klases, į kurias MIPP ir DIP galėtų investuoti daugiau nei 25 % savo turto, arba į pagrindines investicijas, kurių pozicijos sudaro daugiau nei 25 % Jeigu tokio lyginamojo indekso nėra, naudojamas atitinkamas pakaitinis kintamasis.

14. Jeigu MIPP ir DIP investuoja į skirtingų tipų turtą arba siūlo įvairių tipų pagrindinių investicijų pozicijas ir nustatomas daugiau nei vienas šio priedo 13 punkte nurodytas lyginamasis indeksas, scenarijai apskaičiuojami naudojant sudėtinį lyginamąjį indeksą, atsižvelgiant į numatomų investicijų į kiekvieno tipo turtą arba pagrindinių investicijų dalį.

15. 2 kategorijos MIPP ir DIP, kurie neturi lyginamojo indekso arba pakaitinio kintamojo ir pakankamai šio priedo 5 punkte nustatytus MIPP ir DIP kriterijus atitinkančių ankstesnių laikotarpių duomenų, atveju, veiklos scenarijai apskaičiuojami pagal šio priedo 21–27 punktus, naudojant penkiolikos ankstesnių metų MIPP ir DIP grąžos duomenis arba atitinkamą lyginamąjį indeksą ar pakaitinį kintamąjį.

2 ir 3 atvejai. Tinkamų lyginamųjų indeksų arba pakaitinių kintamųjų naudojimas

16. Siekdami įvertinti, ar tikslinga vertinant veiklos rezultatų scenarijus naudoti tam tikrą lyginamąjį indeksą ar pakaitinį kintamąjį, MIPP ir DIP teikėjai taiko toliau išvardytus kriterijus, su sąlyga, kad tie kriterijai atitinka MIPP ir DIP tikslus ir turto, į kurį investuoja MIPP ir DIP, tipą arba pagrindines investicijas, kurių pozicijas siūlo MIPP ir DIP ir kurios yra svarbios MIPP ir DIP:

a) rizikos ir grąžos profilį, kai lyginamasis indeksas arba pakaitinis kintamasis ir MIPP ir DIP priskiriami tai pačiai SRR arba kintamumo ir tikėtinos grąžos kategorijai arba abiem šioms kategorijoms;

b) tikėtiną grąžą;

c) turto paskirstymo sudėtį (kai MIPP ir DIP turto sudėtis atspindi sudėtinį indeksą, o lyginamasis indeksas arba pakaitinis kintamasis, naudojamas siekiant apskaičiuoti veiklos rezultatų scenarijus, nuosekliai atspindi sudėtinio indekso dalis);

⁽¹⁾ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL L 171, 2016 6 29, p. 1).

▼ C5

- d) galimą turtą, į kurį laikydamiesi investavimo politikos investuoja MIPP ir DIP;
- e) pagrindinių turto klasių pozicijas;
- f) geografinę riziką;
- g) sektoriaus pozicijas;
- h) MIPP ir DIP pajamų paskirstymą;
- i) likvidumo priemonės (pavyzdžiui, dienos prekybos apimtis, pirkimo ir pardavimo kainų skirtumus ir pan.);
- j) trukmę;
- k) kredito reitingo kategoriją;
- l) kintamumą arba ankstesnių laikotarpių kintamumą, arba abu šiuos kriterijus.

MIPP ir DIP teikėjai gali naudoti ne tik pirmoje pastraipoje išvardytus kriterijus, jeigu jie įrodo, kad papildomi kriterijai yra svarbūs atsižvelgiant į MIPP ir DIP tikslus ir turto, į kurį MIPP ir DIP investuoja, rūšį arba pagrindinių investicijų, kurių pozicijas siūlo MIPP ir DIP, rūšį.

17. MIPP ir DIP teikėjai turi sugebėti įrodyti, kad lyginamieji indeksai atitinka MIPP ir DIP tikslus, ir savo sprendimą užfiksuoti dokumentuose, įskaitant aiškų lyginamojo indekso naudojimo pagrindimą.

2 kategorijos MIPP ir DIP nepalankiausio scenarijaus apskaičiavimas

18. 2 kategorijos MIPP ir DIP nepalankiausias scenarijus apskaičiuojamas atliekant tokius veiksmus:

- a) nustatoma w ilgio intervalo dalis, atitinkanti šiuos intervalus:

	1 metai	> 1 metai
Dienos kainos	21	63
Savaitės kainos	8	16
Mėnesio kainos	6	12

- b) kiekvienai w ilgio intervalo daliai nustatomos ankstesnių laikotarpių logaritminės normaliosios grąžos r_t , kur $t = t_1, t_2, \dots, t_w$;
- c) kintamumas įvertinamas pagal toliau pateiktą formulę, pradedant nuo $t_1 = t_1$ ir tęsiant iki $t_1 = t_{+1}$, kur H – ankstesnių laikotarpių stebėjimų skaičius intervale:

$$w_{ti} \sigma_S = \sqrt{\frac{\sum_{t_i}^{t_{i+w-1}} \left(r_{ti} - \frac{t_{i+w-1}}{t_i} M_1 \right)^2}{M_w}}$$

▼ **C5**

kur M – stebėjimų intervalo dalyje skaičius, o ${}^{t_i+w-1}_{t_i}M_1$ yra visų ankstesnių laikotarpių logaritminių normaliųjų gražų atitinkamoje intervalo dalyje vidurkis;

- d) nustatoma, kad vertė atitinka 99-ąjį procentilį 1 metais ir 95-ąjį procentilį kitais laikymo laikotarpiais; ši vertė yra kintamumas nepalankiausiomis sąlygomis $W\sigma_S$.

19. 2 kategorijos MIPP ir DIP tikėtinos vertės rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje pagal nepalankiausią scenarijų:

$$Scenario_{Stress} = e^{\left[W\sigma_S \sqrt{N} \left(z_\alpha + \left[\frac{(z_\alpha^2 - 1)}{6} \right] \frac{\mu_1}{\sqrt{N}} + \left[\frac{(z_\alpha^2 - 3z_\alpha)}{24} \right] \frac{\mu_2}{N} - \left[\frac{(2z_\alpha^2 - 5z_\alpha)}{36} \right] \frac{\mu_1^2}{N} \right) - 0.5 W\sigma_S^2 N \right]}$$

kur:

- a) N – prekybos laikotarpių skaičius per rekomenduojamą laikymo laikotarpį ir kur kiti nariai yra apibrėžti II priedo 12 punkte;
- b) z_α – tinkamai atrinkta MIPP ir DIP vertė esant kraštutiniam procentiliui, atitinkanti 1 % 1 metais ir 5 % kitais laikymo laikotarpiais.
20. Nurodyta nepalankiausio scenarijaus vertė neturi būti geresnė už nepalankaus scenarijaus vertę.

Rekomenduojamo laikymo laikotarpio scenarijaus verčių apskaičiavimas tam tikriems 1 kategorijos MIPP ir DIP, 3 kategorijos MIPP ir DIP ir 4 kategorijos MIPP ir DIP

21. Esant palankiam scenarijui, MIPP ir DIP vertė būtų lygi numatomo rezultato paskirstymo per rekomenduojamą laikymo laikotarpį, atskaičius visas taikomas išlaidas, 90-ajam procentiliui.
22. Esant nuosaikiam scenarijui, MIPP ir DIP vertė būtų lygi numatomo rezultato paskirstymo per rekomenduojamą laikymo laikotarpį, atskaičius visas taikomas išlaidas, 50-ajam procentiliui.
23. Esant nepalankiam scenarijui, MIPP ir DIP vertė būtų lygi numatomo rezultato paskirstymo per rekomenduojamą laikymo laikotarpį, atskaičius visas taikomas išlaidas, 10-ajam procentiliui.
24. Jeigu MIPP ir DIP teikėjas mano, kad yra reikšminga rizika, kad šie scenarijai gali suteikti neprofesionaliesiems investuotojams nepagrįstų lūkesčių dėl galimos grąžos, jie gali naudoti mažesnius procentilius, nei nurodyta šio priedo 21, 22 ir 23 punktuose.
25. 3 kategorijos MIPP ir DIP atveju numatomo MIPP ir DIP rezultatų paskirstymo per rekomenduojamą laikymo laikotarpį metodas yra identiškas II priedo 19–23 punktuose apibrėžtam metodui. Tačiau tikėtina kiekvienos rūšies turto grąža yra per laikotarpį stebima grąža, apskaičiuojama nediskontuojant tikėtinų veiklos rezultatų taikant tikėtiną nerizikingą diskonto veiksni.
26. Apskaičiuojant 3 kategorijos MIPP ir DIP nepalankiausią scenarijų, lyginant su 2 kategorijos MIPP ir DIP skaičiavimais, taikomos šios korekcijos:

▼ C5

- a) nustatomas kintamumas nepalankiausiomis sąlygomis $W\sigma_S$, remiantis šio priedo 18 punkto a, b ir c papunkčiuose nustatyta metodika;
- b) patikslinama ankstesnių laikotarpių grąžos r_t skalė, remiantis toliau nurodyta formule:

$$r_t^{adj} = r_t * \frac{W\sigma_S}{\sigma}$$

- c) atliekama r_t^{adj} saviranka, kaip aprašyta II priedo 22 punkte;
- d) apskaičiuojama kiekvienos sutarties grąža, susumuojant atrinktų laikotarpių grąžos vertes ir jas koreguojant, siekiant užtikrinti, kad pagal modeliuojamą grąžos paskirstymą įvertinta tikėtina grąža būtų:

$$E * [r_{bootstrapped}] = -0.5^W \sigma_S^2 N$$

kur $E*[r_{pritaikius\ saviranka}]$ – naujas modeliuojamas vidurkis.

27. 3 kategorijos MIPP ir DIP nepalankiausias scenarijus yra MIPP ir DIP vertė esant kraštutiniam procentiliui z_{α} , kaip apibrėžta šio priedo 19 punkte, pagal modeliuojamą paskirstymą, kaip nustatyta šio priedo 26 punkte.
28. 4 kategorijos MIPP ir DIP dėl tų rinkoje nestebimų veiksnių taikomas II priedo 27 punkte nurodytas metodas, prireikus kartu su 3 kategorijos MIPP ir DIP taikytinu metodu. Šio priedo 5–20 punktuose nustatyti 2 kategorijos MIPP ir DIP taikytini atitinkami metodai ir šio priedo 21–27 punktuose nustatyti 3 kategorijos MIPP ir DIP taikytini atitinkami metodai naudojami tam tikroms MIPP ir DIP sudedamosioms dalims, jeigu MIPP ir DIP sudaro kelios sudedamosios dalys. Veiklos rezultatų scenarijai yra atitinkamų sudedamųjų dalių svertinis vidurkis. Skaičiuojant veiklos rezultatus atsižvelgiama į produkto savybes ir kapitalo garantijas.
29. 1 kategorijos MIPP ir DIP, kaip apibrėžta II priedo 4 punkto a papunktyje, ir 1 kategorijos MIPP ir DIP, kaip apibrėžta II priedo 4 punkto b papunktyje, kurie nėra ateities, pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandoriai reguliuojamoje rinkoje ar reguliuojamai rinkai prilygstančioje trečiosios valstybės rinkoje pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 28 straipsnį, veiklos rezultatų scenarijai apskaičiuojami remiantis šio priedo 21–27 punktais.

Rekomenduojamo laikymo laikotarpio scenarijaus verčių apskaičiavimas kitų tipų 1 kategorijos MIPP ir DIP

30. 1 kategorijos MIPP ir DIP, kurie yra ateities, pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandoriai reguliuojamoje rinkoje ar reguliuojamai rinkai prilygstančioje trečiosios valstybės rinkoje pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 28 straipsnį, veiklos rezultatų scenarijai pateikiami kaip išmoku struktūros grafikai. Įtraukiamas grafikas, kuriame parodomi veiklos rezultatai pagal visus scenarijus įvairiems pagrindinės vertės lygiams. Horizontalioji grafiko ašis rodo įvairias galimas pagrindinės vertės kainas, o vertikalioji – pelną ar nuostolius esant įvairioms pagrindinės vertės kainoms. Kiekvienai pagrindinės vertės kainai grafike parodomas su ja susijęs pelnas ar nuostoliai ir kartu parodoma, kokia bus pagrindinės vertės kaina, kai pelnas ar nuostoliai bus nuliniai.

▼ **C5**

31. I kategorijos MIPP ir DIP, kaip apibrėžta II priedo 4 punkto c papunktyje, nurodomas pagrįstas konservatyvus tiksliausias tikėtinos veiklos rezultatų scenarijų, nurodytų šio priedo 1 punkto a, b ir c papunkčiuose, verčių įvertis rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje.

Pasirinkti ir pateikti scenarijai atitinka ir papildo kitą pagrindinės informacijos dokumente teikiamą informaciją, įskaitant bendrąjį MIPP ir DIP rizikos pobūdį. MIPP ir DIP teikėjas užtikrina, kad scenarijai atitiktų produkto vidaus valdymo išvadas, įskaitant, be kita ko, MIPP ir DIP teikėjo atliekamą MIPP ir DIP testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, taip pat duomenis ir analizę, naudojamus siekiant parengti kitą į pagrindinės informacijos dokumentą įtrauktiną informaciją.

Scenarijai atrenkami siekiant subalansuotai pristatyti galimus MIPP ir DIP rezultatus ir palankiomis, ir nepalankiomis sąlygomis, tačiau rodomi tik scenarijai, kurių galima pagrįstai tikėtis. Scenarijai, kuriais gali būti nepagrįstai pabrėžiami palankūs rezultatai nepabrėžiant nepalankių, neatrenkami.

Tarpinių laikymo laikotarpių scenarijų verčių apskaičiavimas

32. MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra nuo vieno iki 10 metų, atveju parodomi dviejų laikymo laikotarpių veiklos rezultatai: pirmųjų metų pabaigos ir rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos.
33. MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra 10 ar daugiau metų, atveju parodomi trijų laikymo laikotarpių veiklos rezultatai: pirmųjų metų pabaigos, rekomenduojamo laikymo laikotarpio, suapvalinant iki artimiausių metų pabaigos, ir rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos.
34. MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra vieni metai arba trumpesnis, tarpinių laikymo laikotarpių veiklos rezultatų scenarijai nerodomi.
35. 2 kategorijos MIPP ir DIP vertės, kurias reikia parodyti per tarpinius laikotarpius esant nepalankiems, nuosaikiems ir palankiems scenarijams, apskaičiuojamos pagal šio priedo 5–14 punktus, naudojant 6 punkte nurodytą laikotarpį, tačiau remiantis per tarpinį laikymo laikotarpį pasiektais rezultatais.
36. 2 kategorijos MIPP ir DIP vertės, kurias reikia parodyti per tarpinius laikotarpius esant nepalankiausiam scenarijui, apskaičiuojamos pagal šio priedo 18 ir 19 punktuose pateiktas formules, kur N yra prekybos laikotarpių skaičius nuo tarpinio laikotarpio pradžios iki jo pabaigos datos. Šio priedo 20 punktas taikomas ir tarpiniams laikotarpiams.
37. Šio priedo 15 ir 29 punktuose nurodytų 3 ir 4 kategorijų MIPP ir DIP atveju, jeigu netaikomas šio priedo 38 punktas, scenarijų vertes, kurias reikia parodyti per tarpinius laikotarpius, MIPP ir DIP teikėjai vertina remdamiesi rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos įverčiais.
38. I kategorijos MIPP ir DIP, kurie yra ateities, pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandoriai reguliuojamoje rinkoje ar reguliuojamai rinkai prilygstančioje trečiosios valstybės rinkoje pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 28 straipsnį, arba VI priedo 90 punkto d papunktyje nurodytų MIPP ir DIP atveju veiklos rezultatų scenarijai gali būti rodomi tik rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje.

▼ C5*Bendrieji reikalavimai*

39. MIPP ir DIP veiklos rezultatų scenarijai apskaičiuojami atskaičius visas teikiamo scenarijaus ir laikymo laikotarpio išlaidas pagal VI priedą.
40. Veiklos rezultatų scenarijai apskaičiuojami naudojant sumas, kurios atitinka apskaičiuojant išlaidas naudojamas sumas, kaip nurodyta VI priedo 90 ir 91 punktuose.
41. MIPP ir DIP, kurie yra išankstinės sutartys, ateities sandoriai, sandoriai dėl kainų skirtumo arba apsikeitimo sandoriai, veiklos rezultatų scenarijai apskaičiuojami darant prielaidą, kad 40 punkte nurodyta suma yra nominalioji suma.
42. Veiklos rezultatų scenarijai pateikiami pinigine išraiška. Skaičiai pagal nutylėjimą suapvalinami iki artimiausių 10 EUR arba atitinkamos valiutos reikšmės, išskyrus atvejus, kai yra konkrečių išmokų sąlygų, todėl apvalinimas iki artimiausių 10 EUR arba atitinkamos valiutos reikšmės gali būti klaidinantis; tokiu atveju MIPP ir DIP teikėjas skaičius gali apvalinti iki artimiausio euro. Nepažeidžiant šio priedo 7 punkto, pinigine skaičių išraiška nurodoma suma, kurią neprofesionalusis investuotojas gautų (atskaičius išlaidas) per laikymo laikotarpį, kuri apima:
- a) mokėjimus, kurie turi būti sumokami laikymo laikotarpio pabaigoje, įskaitant kompensuotą kapitalą;
  - b) atkarpas ar kitas sumas, gautas iki laikymo laikotarpio pabaigos, darant prielaidą, kad tos sumos nebus reinvestuojamos.
43. MIPP ir DIP, kurie yra išankstinės sutartys, ateities sandoriai, sandoriai dėl kainų skirtumų arba apsikeitimo sandoriai, veiklos rezultatų scenarijai pinigine išraiška parodo pelną arba nuostolius, gautus per laikymo laikotarpį.
44. Veiklos rezultatų scenarijai taip pat pateikiami procentais kaip metinis investicijų grąžos vidurkis. Šis skaičius apskaičiuojamas naudojant scenarijaus vertę kaip skaitiklį, o pirminę investicijų sumą arba sumokėtą kainą – kaip vardiklį pagal šią formulę:
- $$(\text{scenarijaus vertė} / \text{pradinė investicija})^{(1/T)} - 1, \text{ jei } T > 1. \text{ Čia } T - \text{rekomenduojamo laikymo laikotarpio trukmė metais.}$$
45. Jeigu rekomenduojami laikymo laikotarpiai yra trumpesni nei vieni metai, procentais pateikiami veiklos rezultatų scenarijai turi atspindėti ne metinę, o prognozuojamą to laikotarpio grąžą.
46. MIPP ir DIP, kurie yra išankstinės sutartys, ateities sandoriai, sandoriai dėl kainų skirtumų arba apsikeitimo sandoriai, grąža procentais apskaičiuojama atsižvelgiant į nominaliąją sutarties vertę, išnašoje pateikiant skaičiavimo paaiškinimą. Skaičiavimo formulė yra tokia:

$$(\text{Grynasis pelnas arba nuostoliai} / \text{nominalioji suma})^{(1/T)} - 1, \text{ jei } T > 1.$$

Išnašoje nurodoma, kad galima grąža apskaičiuojama procentais nuo nominaliosios sumos.

▼ C5

47. Vertinant draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, be metodų, nurodytų pirmiau, įskaitant šio priedo 28 punktą, apskaičiuojant investicijų veiklos rezultatų scenarijus taikomos šios sąlygos:
- a) atsižvelgiama į teisę gauti dalį būsimo pelno;
  - b) prielaidos dėl teisės gauti dalį būsimo pelno atitinka prielaidą dėl pagrindinio turto metinio grąžos lygio;
  - c) prielaidos dėl to, kaip būsimo pelnu dalysis MIPP ir DIP teikėjas ir neprofesionalusis investuotojas, ir kitos prielaidos dėl būsimo pelno pasidalijimo yra tikroviškos ir atitinka dabartinę MIPP ir DIP teikėjo verslo praktiką ir verslo strategiją. Jei esama pakankamai įrodymų, kad įmonė keis savo praktiką ar strategiją, būsimo pelno pasidalijimo prielaidos dera su pakeista praktika ar strategija. Gyvybės draudikams, kuriems taikoma Direktyva 2009/138/EB, šios prielaidos atitinka prielaidas dėl būsimo valdymo veiksmų, kuriais remiantis vertinami techniniai atidėjiniai „Mokumas II“ balanse;
  - d) jeigu veiklos rezultatų sudedamoji dalis yra susijusi su teise gauti dalį pelno, kuris išmokamas savo nuožiūra, ši sudedamoji dalis įtraukiama tik į palankius veiklos rezultatų scenarijus;
  - e) veiklos rezultatų scenarijai apskaičiuojami remiantis šio priedo 40 punkte nustatytomis investicijų sumomis.

*V PRIEDAS***VEIKLOS REZULTATŲ SCENARIJŲ PATEIKIMO METODIKA****1 DALIS****Bendrosios pateikimo specifikacijos**

1. Veiklos rezultatų scenarijai pateikiami tiksliai, teisingai, aiškiai ir neklaidinančiai, kad juos galėtų suprasti vidutinis neprofesionalusis investuotojas.
2. Visais atvejais naudojami šie šio priedo 2 dalies aprašomieji paaiškinimai:
  - a) A elementas;
  - b) B elementas, kuris turi būti aiškiai matomas virš veiklos rezultatų scenarijų lentelės ar grafiko.
3. Visiems MIPP ir DIP, išskyrus 1 kategorijos MIPP ir DIP, nurodytus IV priedo 30 punkte:
  - a) šio priedo 2 dalyje numatytas C elementas turi būti aiškiai matomas virš veiklos rezultatų scenarijų lentelės;
  - b) informacija apie mažiausią investicijų grąžą pateikiama veiklos rezultatų scenarijų lentelėje, prireikus įtraukiamas šio priedo 2 dalyje numatytas G elementas. Jeigu mažiausia grąža garantuojama, mažiausia grąža nurodoma pinigine išraiška per laikymo laikotarpius, kuriems taikoma garantija. Jeigu mažiausia grąža negarantuojama arba garantija taikoma tik tam tikriems, bet ne visiems laikymo laikotarpiams, įtraukiamas aprašomasis paaiškinimas apie atitinkamus laikymo laikotarpius, nurodant, kad neprofesionalieji investuotojai gali prarasti dalį ar visą investuotą sumą, arba, kai taikytina, kad neprofesionalieji investuotojai gali prarasti daugiau nei investavo, kaip nurodyta šio priedo 3 dalyje.
4. Kai rodomas nepalankiausias scenarijus, įtraukiamas šio priedo 2 dalyje numatytas D elementas su aprašomuoju paaiškinimu.
5. 2 kategorijos MIPP ir DIP (išskyrus nurodytus IV priedo 15 punkte) atvejais nepalankių, nuosaikių ir palankių scenarijų paaiškinimai pateikiami naudojant šio priedo 2 dalyje numatytą E elementą.
6. 1 kategorijos MIPP ir DIP (išskyrus nurodytus IV priedo 30 punkte), IV priedo 15 punkte nurodytus 2 kategorijos MIPP ir DIP, 3 kategorijos MIPP ir DIP ir 4 kategorijos MIPP ir DIP atvejais pridedamas ne daugiau kaip 300 ženklų trumpas, paprastas pateiktų scenarijų paaiškinimas.
7. IV priedo 30 punkte nurodytų 1 kategorijos MIPP ir DIP atvejais taip pat įtraukiami šio priedo 2 dalyje numatyti H, I, J ir K elementai.
8. Tarpiniai laikymo laikotarpiai nurodomi pagal IV priedo 32, 33 ir 34 punktus. Tarpiniai laikotarpiai gali skirtis priklausomai nuo rekomenduojamo laikymo laikotarpio trukmės.

▼ C5

9. Prireikus, MIPP ir DIP, kurių veiklos scenarijai tarpiniais laikymo laikotarpiais nerodomi, atvejais įtraukiamas šio priedo 2 dalyje numatytas F elementas.
10. Jeigu nenurodyta kitaip, visais MIPP ir DIP atvejais, išskyrus IV priedo 30 punkte nurodytus 1 kategorijos MIPP ir DIP, MIPP ir DIP teikėjai teikdami veiklos rezultatų scenarijus naudoja šio priedo 3 dalyje nustatytus šablonus, kuriuos pasirenka priklausomai nuo to, ar tai yra viena investicija, MIPP ir DIP įmoka, reguliarus MIPP ir DIP mokėjimas ar įmoka, ar VI priedo 76c punkte nurodyti MIPP ir DIP.
11. Terminas „pasitraukti“ veiklos rezultatų scenarijų lentelėje naudojamas siekiant atspindėti investicijų pabaigą, nebent šis terminas būtų klaidinantis kalbant apie konkrečius MIPP ir DIP. Tokiu atveju gali būti naudojamas kitas terminas, pavyzdžiui, „nutraukti“ arba „perleisti“.
12. II priedo 4 punkto b papunktyje apibrėžtų 1 kategorijos MIPP ir DIP atvejais, naudojama terminologija prireikus pakoreguojama, kad atspindėtų specifines MIPP ir DIP ypatybes, pavyzdžiui, nominaliąją MIPP ir DIP sumą.
13. Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atvejais įtraukiamos papildomos su biometrinės rizikos priedu ir draudimo išmokų scenarijumi susijusios eilutės, kaip parodyta šio priedo 3 dalies A ir B šablonuose. Tokio scenarijaus grąža nurodoma tik pinigine išraiška.
14. Jeigu MIPP ir DIP apima reguliarius mokėjimus ar įmokas, šablonuose taip pat pateikiama informacija apie sukauptą investicijų sumą ir, kai taikoma, sukauptos biometrinės rizikos priedą, kaip parodyta šio priedo 3 dalies B šablone.
15. MIPP ir DIP, kurie įsigijami visam gyvenimui, atvejais, veiklos rezultatų scenarijuose nurodytas rekomenduojamas laikymo laikotarpis gali reikšti, kad MIPP ir DIP įsigijami visam gyvenimui ir nurodomas metų skaičius, kuris buvo naudojamas kaip skaičiavimo pavyzdys.
16. MIPP ir DIP, kurie yra tiesioginiai anuitetai, arba kitų MIPP ir DIP, kuriuos ketinama išmokėti tik įvykus draudžiamajam įvykiui, atvejais veiklos scenarijų lentelėje atitinkamai nurodomi:
  - a) rekomenduojamo laikymo laikotarpio išgyvenimo scenarijai, atspindintys bendrą neprofesionaliajam investuotojui atliktų mokėjimų sumą;
  - b) kai įtraukiami tarpiniai išgyvenimo scenarijai, jie turi atspindėti tuo metu esančias išperkamas sumas ir bendrą neprofesionaliajam investuotojui atliktų mokėjimų sumą;
  - c) draudžiamųjų įvykių scenarijuose, pavyzdžiui, mirties atveju, nurodoma vienkartinė išmoka, kurią tuo metu gautų naudos gavėjai.

▼ C5

17. Jeigu pagal modeliuojamą situaciją MIPP ir DIP pareikalaujami ar panaikinami prieš pasibaigiant rekomenduojam laikymo laikotarpiui, veiklos scenarijų pateikimas atitinkamai pakoreguojamas, kaip parodyta šio priedo 3 dalies C šablone, ir pridedami paaiškinimai, taip, kad būtų aišku, ar tam tikras scenarijus apima išankstinį pareikalavimą ar panaikinimą, ir kad nebuvo pritaikyta jokia reinvestavimo prielaida. Tais atvejais, kai MIPP ir DIP pareikalaujami ar panaikinami automatiškai, skaičiai nurodomi šio priedo 3 dalies C šablono stulpelyje „Jeigu pasitraukiate pateiktą reikalavimą išpirkti arba suėjus terminui“. Tarpiniais laikymo laikotarpiais rodomi laikotarpiai yra vienodi esant skirtingiems veiklos rezultatų scenarijams ir turi būti grindžiami rekomenduojamu laikymo laikotarpiu, jeigu MIPP ir DIP nepareikalaujami, kuris turėtų būti suderintas su jo terminu. Tarpinių laikymo laikotarpių skaičiai rodomi tik tais atvejais, kai MIPP ir DIP dar nebuvo pareikalauti ar panaikinti prieš tokį tarpinį laikymo laikotarpį arba jo pabaigoje, ir turi apimti visas tuo metu taikomas pasitraukimo išlaidas. Jeigu pagal modeliavimą MIPP ir DIP būtų pareikalauta prieš tokį tarpinį laikymo laikotarpį arba jo pabaigoje, to laikotarpio skaičiai nerodomi.

2 DALIS

Numatytieji aprašomųjų paaiškinimų elementai

[A elementas] Pateikti skaičiai rodo visas paties produkto išlaidas (*jei taikytina*) [bet gali neapimti visų išlaidų sumų, kurias mokate savo konsultantui ar platintojui ir apima jūsų konsultantui ar platintojui mokamas išlaidų sumas]. Šiais skaičiais neatsižvelgiama į jūsų asmeninę mokestinę padėtį, kuri taip pat gali turėti įtakos sumai, kurią atgausite.

[B elementas] Tai, ką gausite už šį produktą, priklauso nuo būsimų rinkos rezultatų. Rinkos pokyčiai ateityje yra neaiškūs ir negali būti tiksliai prognozuojami.

[C elementas] [Parodyti nepalankūs, nuosaikūs ir palankūs scenarijai yra pavyzdžiai, kuriuose naudojami prasčiausi, vidutiniai ir geriausi [produkto / tinkamo lyginamojo indekso] veiklos rezultatai per pastaruosius [x] metus.] (*2 kategorijos MIPP ir DIP, išskyrus tuos, kurie nurodyti IV priedo 15 punkte*) [Rodomi scenarijai yra praities rezultatai ir tam tikromis prielaidomis grindžiami pavyzdžiai (*kitų rūšių MIPP ir DIP*). Ateityje rinkos gali vystytis labai skirtingai.

[D elementas] Nepalankiausias scenarijus parodo, ką galėtumėte atgauti esant ekstremalioms rinkos sąlygoms.

[E elementas] Šio tipo scenarijus įvyko dėl investicijos [*jei reikia, pridėkite nuorodą į lyginamąjį indeksą*] nuo... iki [*pridėkite datas metais*].

[F elementas] Šio produkto negalima [lengvai] išgryninti. Jei pasitrauksite iš investicijos anksčiau nei rekomenduojamas laikymo laikotarpis [jūs neturėsite garantijos] (*kai garantija suteikiama tik rekomenduojamu laikymo laikotarpiu*) [ir] [jūs [patirsite / jums gali tekti patirti] papildomų išlaidų] (*kai nustatomi pasitraukimo mokesčiai*).

[G elementas] Graža garantuojama tik tuo atveju, jeigu [*aprašykite atitinkamas sąlygas arba nurodote, kur šios sąlygos yra aprašytos pagrindinės informacijos dokumente, pavyzdžiui, aprašomuose paaiškinimuose, kurie turi būti pateikiami pagal III priedą*].

[H elementas] Iš šio grafiko matyti, kokie galėtų būti jūsų investicijos rezultatai. Galite jį palyginti su kitų išvestinių finansinių priemonių išmokų grafikais.

▼ **C5**

[I elementas] Grafike pateikiami įvairūs galimi rezultatai, bet jame tiksliai nepa-
rodoma, kiek galėtumėte atgauti. Jūsų atgautina suma skirsis atsižvelgiant į tai,
kokie bus pagrindinės investicijos rezultatai. Grafike parodoma, koks būtų
produkto pelnas ar nuostoliai pagal kiekvieną pagrindinės investicijos vertę. Hori-
zontaliojoje ašyje parodytos įvairios galimos pagrindinės vertės kainos suėjus
terminui, o vertikaliojoje – pelnas arba nuostoliai.

[J elementas] Daroma prielaida, kad pirkdami šį produktą manote, jog pagrindinė
kaina [padidės / sumažės].

[K elementas] Jūsų didžiausi nuostoliai būtų visos investicijos sumos (sumokėtų
įmoku) praradimas.

3 DALIS

Šablonai

A šablonas. Daroma vienkartinė investicija arba mokama vienkartinė įmoka.

Rekomenduojamas laikymo laikotarpis:	<input type="text"/>			
Investicijos pavyzdys:	[10 000 EUR]			
(Jei taikoma) Draudimo įmoka:	[pinigų suma]			
		Jeigu [pasitrau- kiate] po 1 metų	Jeigu [pasitrau- kiate] po [ ] metų	Jeigu [pasitrau- kiate] po 1 metų
	(jei taikoma)	(jei taikoma)	(jei taikoma)	[rekomenduo- jamas laikymo laikotarpis]

[Išgyvenimo] scenarijai

Minimalus	[Piniginė suma] arba [Nėra minimalios garantuotos grąžos, [jeigu [pasitrau- kiate] iki [... m./mėn./d.]] (jei taikoma). Galite prarasti dalį ar visas investicijas [arba turėsite atlikti papildomus mokėjimus nuostoliams padengti] (jei taikoma)]			
Nepalankiausias	<i>Ką galite atgauti atskaičius išlaidas</i>	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR
	Metinė vidutinė grąža	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc.
Nepalankus	<i>Ką galite atgauti atskaičius išlaidas</i>	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR
	Metinė vidutinė grąža	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc.
Nuosaikus	<i>Ką galite atgauti atskaičius išlaidas</i>	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR
	Metinė vidutinė grąža	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc.
Palankus	<i>Ką galite atgauti atskaičius išlaidas</i>	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR
	Metinė vidutinė grąža	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc.

(Jei taikoma) [Mirties] scenarijus

[Draudžiamasis įvykis]	<i>Ką gali atgauti jūsų naudos gavėjai atskaičius išlaidas</i>	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR
------------------------	--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

▼ C5

B šablonas. Reguliarios investicijos ir (arba) reguliariai įmokos.

Rekomenduojamas laikymo laikotarpis:	<input type="text"/>		
Investicijos pavyzdys:	[1 000 EUR] per metus		
(Jei taikoma) Draudimo įmoka:	[pinigų suma] per metus		
	Jeigu [pasitraukiate] po 1 metų	Jeigu [pasitraukiate] po [ ] metų	Jeigu [pasitraukiate] po metų
	(jei taikoma)	(jei taikoma)	[rekomenduojamas laikymo laikotarpis]

[Išgyvenimo] scenarijai

Minimalus [Piniginė suma] arba [Nėra minimalios garantuotos grąžos, [jeigu [pasitraukiate] iki [... m./mėn./d.]] (jei taikoma). Galite prarasti dalį ar visas investicijas [arba turėsite atlikti papildomus mokėjimus nuostoliams padengti] (jei taikoma)]

Nepalankiausias *Ką galite atgauti atskaičius išlaidas* EUR EUR EUR

Metinė vidutinė grąža proc. proc. proc.

Nepalankus *Ką galite atgauti atskaičius išlaidas* EUR EUR EUR

Metinė vidutinė grąža proc. proc. proc.

Nuosaikus *Ką galite atgauti atskaičius išlaidas* EUR EUR EUR

Metinė vidutinė grąža proc. proc. proc.

Palankus *Ką galite atgauti atskaičius išlaidas* EUR EUR EUR

Metinė vidutinė grąža proc. proc. proc.

Laikui bėgant investuota suma EUR EUR EUR

(Jeif taikoma) [Mirties] scenarijus

[Draudžiamasis įvykis] *Ką gali atgauti jūsų naudos gavėjai atskaičius išlaidas* EUR EUR EUR

Laikui bėgant gauta draudimo įmokų suma EUR EUR EUR

▼ **C5**

C šablonas. VI priedo 76c punkte nurodyti MIPP ir DIP (automatinio išpirkimo struktūros).

Rekomenduojamas laikymo laikotarpis:	Kol produkto pareikalaujama arba sueina jo terminas Ši sąlyga gali būti skirtinga kiekvienu atveju ir nurodoma lentelėje
Investicijos pavyzdys:	[10 000 EUR]
	Jeigu [pasitraukiate] po 1 metų Jeigu [pasitraukiate] po [] metų Jeigu [pasitraukiate] pateikę reikalavimą išpirkti arba suėjus terminui
	<i>(jei taikoma)</i> <i>(jei taikoma)</i>

Scenarijai

Minimalus	[Piniginė suma] arba [Nėra minimalios garantuotos grąžos, [jeigu [pasitraukiate] iki [... m./mėn./d.]] (jei taikoma). Galite prarasti dalį ar visas investicijas [arba turėsite atlikti papildomus mokėjimus nuostoliams padengti] (jei taikoma)]					
Nepalankiausias	Ką galite atgauti atskaičius išlaidas	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR
(produkto terminas baigiasi po [])	Metinė vidutinė grąža	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.
Nepalankus	Ką galite atgauti atskaičius išlaidas	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR
(produkto terminas baigiasi po [])	Metinė vidutinė grąža	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.
Nuosaikus	Ką galite atgauti atskaičius išlaidas	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR
(produkto terminas baigiasi po [])	Metinė vidutinė grąža	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.
Palankus	Ką galite atgauti atskaičius išlaidas	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR	☐ EUR
(produkto terminas baigiasi po [])	Metinė vidutinė grąža	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.	☐ proc.

▼ B*VI PRIEDAS***IŠLAIDŲ APSKAIČIAVIMO METODIKA**

1 DALIS

Išlaidų sąrašas**I. INVESTICINIŲ FONDŲ (AIF IR KIPVPS) IŠLAIDŲ SĄRAŠAS****Atskleistinos išlaidos***Vienkartinės išlaidos*

1. Vienkartinės išlaidos yra investavimo ar pasitraukimo išlaidos, kurių suma:
  - (a) tiesiogiai sumokama neprofesionaliojo investuotojo arba
  - (b) išskaitoma iš neprofesionaliojo investuotojo gautos arba gautinos išmokos.
2. Vienkartinės išlaidos yra išlaidos, kurias patiria neprofesionalusis investuotojas ir kurios neišskaitomos iš AIF ar KIPVPS turto.
3. Vienkartinės išlaidos yra šių rūšių iš anksto patiriamos pirminės išlaidos (bet ne tik), į kurias būtina atsižvelgti pagrindinės informacijos dokumente atskleidžiant išlaidų sumą:
  - (a) platinimo mokestis, jei KIPVPS valdymo įmonei arba AIFV jis žinomas; jeigu KIPVPS valdymo įmonė arba AIFV nežino faktinės sumos, nurodomos didžiausios galimos žinomos konkrečių MIPP ir DIP platinimo išlaidos;

▼ M3**▼ C5**

- (b) pirminės išlaidos (iš anksto mokama suma);
- (c) rinkodaros išlaidos (iš anksto mokama suma);
- (d) pasirašymo išlaidos su mokesčiais.

▼ B*Pasikartojančios išlaidos*

4. Pasikartojančios išlaidos yra iš AIF ar KIPVPS turto išskaitomi mokėjimai ir jas sudaro:
  - (a) išlaidos, neišvengiamai patiriamos vykdant veiklą;
  - (b) mokėjimai, įskaitant atlyginimus, su AIF ar KIPVPS susijusioms arba jiems paslaugas teikiančioms šalims;
  - (c) sandorio išlaidos.
5. Pasikartojančios išlaidos yra šių rūšių iš AIF ar KIPVPS turto išskaitomos išlaidos (bet ne tik), į kurias atsižvelgiama pagrindinės informacijos dokumente atskleidžiant išlaidų sumą:
  - (a) visi mokėjimai toliau išvardytiems asmenims, įskaitant bet kuriuos iš jų, kuriems pavestos kokios nors funkcijos:
    - i) valdymo įmonė arba AIFV;

▼ M3**▼ C5****▼ B**

- ii) fondo direktoriai, jeigu tai investicinė bendrovė;
- iii) depozitoriumas;
- iv) investicijų saugotojas (saugotojai);
- v) bet koks konsultantui investicijų klausimais;

▼ B

- (b) visi mokėjimai asmenims, teikiantiems paslaugas pirmiau išvardytiems asmenims, be kita ko:
  - i) vertinimo ir fondo apskaitos paslaugų teikėjai;
  - ii) paslaugų akcininkams teikėjai, kaip antai perleidimo tarpininkas ir makleriai, kurie yra registruotieji fondo akcijų turėtojai ir teikia subsąskaitų paslaugas tikriesiems tų akcijų savininkams;
  - iii) užstato valdymo paslaugų teikėjai;
  - iv) pagrindinio maklerio paslaugų teikėjai;
  - v) vertybinių popierių skolinimo tarpininkai;
  - vi) turto valdymo ir panašių paslaugų teikėjai;
- (c) registracijos mokesčiai, įtraukimo į biržos prekybos sąrašus mokesčiai, reguliavimo ir panašūs mokesčiai, įskaitant paso mechanizmo mokesčius;
- (d) numatyti mokesčiai už specifinį pelno ir nuostolių tvarkymą;
- (e) audito mokesčiai;
- (f) mokesčiai teisiniams patarėjams ir kitiems konsultantams;

▼ M3**▼ C5**

- (g) platinimo ar prekybos išlaidos, jei KIPVPS valdymo įmonei arba AIFV jos žinomos; jeigu KIPVPS valdymo įmonė arba AIFV nežino faktinės sumos, nurodomos didžiausios galimos žinomos konkrečių MIPP ir DIP platinimo išlaidos;

▼ B

- (h) su skolinimusi (iš susijusių šalių) susijusios finansavimo išlaidos;
- (i) trečiosios šalies garanto teikiamos kapitalo garantijos išlaidos;

▼ M3**▼ C5**

- (j) mokėjimai trečiosioms šalims išlaidoms, neišvengiamai patiriamoms įsigyjant ar parduodant kokį nors fondo portfelio turtą, padengti (įskaitant sandorių išlaidas, nurodytas šio priedo 7–23c punktuose);
- (k) prekių ar paslaugų, kurias KIPVPS valdymo įmonė arba AIFV arba bet koks susijęs asmuo gavo mainais už sandorių sudarymą, vertė;

▼ B

- (l) jeigu fondas investuoja turtą į KIPVPS ar AIF, suminiame išlaidų rodiklyje atsižvelgiama į KIPVPS arba AIF mokesčius. Apskaičiuojant atsižvelgiama į šias sumas:

▼ M3**▼ C5**

- i) kai pagrindinė priemonė yra KIPVPS arba AIF, naudojamas jo naujausias turimas suminis išlaidų rodiklis, kuris pririnkus patikslinamas, kad būtų parodytas faktinis platinimo mokestis; šis skaičius gali būti grindžiamas KIPVPS ar AIF arba jo valdytojo ar KIPVPS valdymo įmonės arba AIFV paskelbtu skaičiumi, arba patikimos trečiosios šalies apskaičiuotu skaičiumi, jeigu jis yra naujesnis už jau paskelbtą skaičių;

▼ B

- ii) suminis išlaidų rodiklis gali būti mažinamas, jeigu yra tam tikrų susitarimų (į kuriuos dar neatsižvelgta fondo pelno ir nuostolio ataskaitoje), pagal kuriuos investuojančiam fondui gali būti sumažinti ar grąžinti su pagrindinėmis investicijomis į AIF arba KIPVPS susiję mokesčiai;
- iii) jeigu vienetai įsigijami ar parduodami ne vidutine KIPVPS arba AIF kaina, į sandorio kainos ir vidutinės kainos skirtumo vertę atsižvelgiama kaip į sandorio išlaidas tiek, kiek ji neįtraukta į suminį išlaidų rodiklį;
- (m) jeigu fondas investuoja turtą į MIPP ir DIP, kurie nėra KIPVPS ar AIF, suminiame išlaidų rodiklyje atsižvelgiama į pagrindinio MIPP ir DIP mokesčius. Apskaičiuojant atsižvelgiama į šias sumas:

▼ M3
▼ C5

- i) į skaičiavimą įtraukiamas naujausias turimas pagrindinių MIPP ir DIP suminis išlaidų rodiklis, kuris prirėkus patikslinamas, kad būtų parodytos faktinės investavimo išlaidos;

▼ B

- ii) suminis išlaidų rodiklis gali būti mažinamas, jeigu yra tam tikrų susitarimų (į kuriuos dar neatsižvelgta fondo pelno ir nuostolio ataskaitoje), pagal kuriuos investuojančiam fondui gali būti sumažinti ar grąžinti su pagrindinėmis investicijomis į MIPP ir DIP susiję mokesčiai;
- iii) jeigu vienetai įsigijami ar parduodami ne vidutine pagrindinio MIPP ir DIP kaina, į sandorio kainos ir vidutinės kainos skirtumo vertę atsižvelgiama kaip į sandorio išlaidas, jeigu ji neįtraukta į suminį išlaidų rodiklį;
- (n) jeigu fondas investuoja į kitą investicinį produktą, ne MIPP ir DIP, suminiame išlaidų rodiklyje atsižvelgiama į pagrindinio investicinio produkto mokesčius. MIPP ir DIP teikėjas naudojami jau paskelbta informacija, kuria galima pagrįstai pakeisti suminį išlaidų rodiklį, arba parengia tiksliausių maksimalaus lygio įvertį remdamasis investicinio produkto esamu prospektu ir naujausiomis paskelbtomis ataskaitomis;
- (o) veiklos sąnaudos (ar atlyginimai) pagal mokesčių pasidalijimo susitarimą su trečiaja šalimi, jeigu jos jau neįtrauktos į kitas pirmiau minėtas išlaidas;
- (p) su veiksmingo portfelio valdymo metodais susijusios pajamos, jeigu jos neįtraukiamos į portfelį;

▼ M3
▼ C5

- (q) numanomos išlaidos, kurias patiria struktūrizuoti investiciniai fondai, kaip nurodyta šio priedo II skirsnyje, ypač šio priedo 36–46 punktuose;

▼ B

- (r) fondų portfeliuose esančių akcijų dividendai, jeigu jie nekaupiami fonde.

▼ B*Papildomos išlaidos*

6. Į atskleistą sumą įtraukiamos šių rūšių papildomos išlaidos:

▼ M3**▼ C5**

- (a) su veiklos rezultatais susijęs mokestis, mokėtinas KIPVPS valdymo įmonei, AIFV arba konsultantui investicijų klausimais, įskaitant šio priedo 24 punkte nurodytus veiklos rezultatais grindžiamus mokesčius;

▼ B

- (b) teisės į pelno dalį, kaip numatyta šio priedo 25 punkte.

Investicinių fondų konkrečių rūšių išlaidų apskaičiavimas*Sandorių išlaidos***▼ M3****▼ C5**

7. Sandorių išlaidos apskaičiuojamos vieniems metams remiantis vidutinėmis MIPP ir DIP sandorių išlaidomis per ankstesnius trejus metus, skaičiuojant visų sandorių vidurkį. Jeigu MIPP ir DIP siūlomas mažiau nei trejus metus, sandorių išlaidos apskaičiuojamos pagal šio priedo 21, 22 ir 23 punktuose išdėstytą metodiką.

8. Suminės MIPP ir DIP sandorių išlaidos apskaičiuojamos kaip pagal šio priedo 8a–23a punktus apskaičiuotų sandorių išlaidų suma bazine MIPP ir DIP valiuta visiems atskiriems MIPP ir DIP sandoriams per nurodytą laikotarpį. Ši suma pateikiama ir procentine išraiška, padalijant ją iš to paties laikotarpio grynojo MIPP ir DIP turto vidurkio.

8a. Turi būti atskleidžiamos mažiausios tiesioginės sandorio išlaidos, nurodytos šio priedo 11a punkte.

▼ B

9. Apskaičiuojant MIPP ir DIP sandorių išlaidas per ankstesnius trejus metus, pagal šio priedo 12–18 punktuose aprašytą metodiką turi būti apskaičiuotos investicijų į toliau nurodytas priemones faktinės sandorių išlaidos:

(a) perleidžiamuosius vertybinius popierius, kaip apibrėžta Komisijos direktyvos 2007/16/EB ⁽¹⁾ 2 straipsnyje;

(b) kitas priemones, kurias dažnai yra galimybių perleisti, išpirkti ar kitaip realizuoti rinkos dalyviams viešai prienamomis kainomis, kurios yra arba rinkos kainos, arba nuo emitento nepriklausomų vertinimo sistemų pateiktos ar patvirtintos kainos.

▼ M3**▼ C5**

10. Sandorių išlaidų įverčiai, apskaičiuoti pagal šio priedo 19 ir 20 punktuose aprašytą metodiką, turi būti naudojami investuojant į kitas priemones ar turtą. Su nefinansiniu turtu susijusios sandorių išlaidos apskaičiuojamos pagal šio priedo 20a punktą.

⁽¹⁾ 2007 m. kovo 19 d. Komisijos direktyva 2007/16/EB, įgyvendinanti Tarybos direktyvą 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo, patikslinant tam tikrus apibrėžimus (OL L 79, 2007 3 20, p. 11).

▼B*Apsaugos nuo nuostolių mechanizmų vertinimas*

11. Jeigu MIPP ir DIP taikomas kainodaros mechanizmas, kuriuo neutralizuojamas gautinų sumų sumažėjimo poveikis, atsirandantis dėl pačių MIPP ir DIP sandorių, esamų MIPP ir DIP turėtojų gautiną sumą, kuri kaupiasi pagal apsaugos nuo nuostolių mechanizmus, galima išskaityti iš MIPP ir DIP sandorių išlaidų pagal šią metodiką:

- (a) piniginę bet kokio apsaugos nuo nuostolių mokesčio sumą arba kitą sumą, susijusią su paties MIPP ir DIP sandoriu, kuri mokama už MIPP ir DIP, galima atimti iš bendrųjų sandorių išlaidų;
- (b) MIPP ir DIP nauda išleidžiant vienetus (ar kitaip suteikiant galimybę investuoti į MIPP ir DIP) kitokia nei vidutinė kaina arba panaikinant vienetus (ar kitaip suteikiant galimybę išpirkti į MIPP ir DIP investuotas lėšas) kitokia nei vidutinė kaina, jeigu naudą gauna pats MIPP ir DIP, apskaičiuojama, kaip aprašyta toliau, ir gali būti išskaitoma iš bendrųjų sandorių išlaidų:
  - i) išleistų vienetų kainos ir vidutinės kainos skirtumas, padaugintas iš grynojo išleistų vienetų skaičiaus;
  - ii) panaikintų vienetų kainos ir vidutinės kainos skirtumas, padaugintas iš grynojo panaikintų vienetų skaičiaus;

▼M3
▼C5

- (c) į apsaugos nuo nuostolių naudą atsižvelgiama tik tiek, kiek dėl jos bendrosios sandorio išlaidos netampa mažesnės už tiesiogines sandorio išlaidas.

11a. Tiesioginės išlaidos apima su MIPP ir DIP susijusias, patirtas ir iš neprofesionaliųjų investuotojų finansinių investicijų į MIPP ir DIP apmokėtas išlaidas ir mokesčius, siekiant įsigyti ar parduoti MIPP ir DIP pagrindinį turtą, pavyzdžiui (bet tuo neapsiribojant) makleriams ar kitiems tarpininkams sumokėtus komisinius, žyminį mokesį arba rinkos mokesčius, sutarčių mokesčius ir ne biržos išvestinių finansinių priemonių vykdymo mokesčius, jeigu jie taikytini.

11b. Suminės tiesioginės išlaidos apskaičiuojamos kaip tokių išlaidų, patirtų visų per paskutiniuosius trejus metus MIPP ir DIP atliktų sandorių metu, suma. Ši suma pateikiama ir procentine išraiška, padalijant ją iš to paties laikotarpio grynojo MIPP ir DIP turto vidurkio. Mažiausios atskleidžiamos tiesioginės išlaidos apskaičiuojamos vieniems metams remiantis vidutinėmis tiesioginėmis MIPP ir DIP sandorių išlaidomis per ankstesnius trejus metus, skaičiuojant visų sandorių vidurkį.

▼B*Faktinės sandorių išlaidos*

12. Faktinės kiekvieno sandorio išlaidos apskaičiuojamos taip:

- (a) kiekvieną kartą įsigyjant MIPP ir DIP, priemonės kaina, galiojanti tuo metu, kai pirkimo nurodymas perduodamas vykdyti kitam asmeniui (pirkimo „pirminė kaina“), išskaitoma iš grynosios tikrosios sandorio vykdymo kainos. Gauta vertė padauginama iš įsigytų vienetų skaičiaus;
- (b) kiekvieną kartą parduodant MIPP ir DIP, grynoji tikroji sandorio vykdymo kaina išskaitoma iš priemonės kainos, galiojančios tuo metu, kai pardavimo nurodymas perduodamas vykdyti kitam asmeniui (pardavimo „pirminė kaina“). Gauta vertė padauginama iš parduotų vienetų skaičiaus.

▼ B

13. Grynoji tikroji vykdymo kaina nustatoma kaip kaina, kuria vykdomas sandoris, įskaitant visus mokesčius, komisinius ir kitas su sandoriu tiesiogiai arba netiesiogiai susijusias sumas (kaip antai apsaugos nuo nuostolių mokesčius), kai jos mokamos iš MIPP ir DIP turto.

▼ M3**▼ C5**

14. Pirminė kaina nustatoma kaip investicijos vidutinė rinkos kaina, galiojanti tuo metu, kai sandorio nurodymas perduodamas vykdyti kitam asmeniui. Jeigu sandoris pagal nurodymą vykdomas ne tą dieną, kurią nurodymas iš pradžių buvo perduotas kitam asmeniui, pirminė kaina nustatoma kaip investicijos atidarymo kaina sandorio dieną arba, jeigu atidarymo kaina nežinoma, ankstesnės dienos uždarymo kaina. Jeigu sandorio nurodymo perdavimo kitam asmeniui metu kaina nėra žinoma, pirminė kaina nustatoma kaip naujusia žinoma kaina arba, jeigu naujusia kaina nežinoma, pateisinama nepriklausoma kaina, o jeigu pateisinama nepriklausoma kaina nežinoma, sandorio dienos atidarymo kaina arba, jeigu atidarymo kaina nežinoma, ankstesnės dienos uždarymo kaina. Jeigu nurodymas vykdomas neperduodant kitam asmeniui, pirminė kaina nustatoma kaip investicijos vidutinė rinkos kaina, galiojusi tuo metu, kai buvo įvykdytas sandoris.
15. Jeigu informacijos apie nurodymo perdavimo vykdyti kitam asmeniui laiką nėra (arba ji nėra pakankamai tiksli) arba jeigu nėra informacijos apie tuo metu buvusią kainą, kaip pirminę kainą galima naudoti pateisinamą nepriklausomą kainą, o jeigu pateisinama nepriklausoma kaina nežinoma, investicijos atidarymo kainą sandorio dieną arba, jeigu atidarymo kaina nežinoma, ankstesnės dienos uždarymo kainą.

▼ B

16. Išlaidos, susijusios su MIPP ir DIP sandoriais ir finansinėmis priemonėmis, priskirtinomis prie vienos iš Direktyvos 2014/65/ES I priedo C skirsnio 4–10 punktuose nurodytų kategorijų, apskaičiuojamos taip:
- (a) priemonėms, kurios yra standartizuotos ir kai pačia priemone yra įprastai prekiaujama (pavyzdžiui, ateities indeksų sandoriams, susijusiems su dideliu nuosavybės vertybinių popierių indeksu), sandorių išlaidos apskaičiuojamos darant nuorodą į pačią priemonę. Pirminė kaina nustatoma kaip vidutinė priemonės kaina;
- (b) pritaikytoms linijinėms priemonėms, kai kainos nežinomos arba pačia priemone įprastai neprekiuojama, sandorių išlaidos apskaičiuojamos darant nuorodą į pagrindinį turtą. Pirminė kaina apskaičiuojama remiantis pagrindinio turto kaina (kainomis) ir taikant tinkamus svertinius koeficientus, jeigu yra daugiau nei vienas pagrindinio turto vienetas. Jeigu dėl priemonės sudaromų sandorių išlaidos yra daug didesnės nei dėl pagrindinio turto sudaromų sandorių išlaidos, apskaičiuojant sandorių išlaidas būtina į tai atsižvelgti;
- (c) nelinijinėms priemonėms sandorių išlaidas galima apskaičiuoti kaip už priemonės sumokėtos arba gautos kainos ir priemonės tikrosios vertės skirtumą, kaip aprašyta šio priedo 36–46 punktuose.
17. Apskaičiuojant su užsienio valiutos keitimo sandoriais susijusias išlaidas, pirminė kaina turi atspindėti pagrįstą konsoliduotos kainos įvertį ir negali būti tik vienos sandorio šalies ar užsienio valiutos keitimo sandorių platformos kaina, net jeigu yra susitarimas vykdyti visus užsienio valiutos keitimo sandorius su viena šalimi.

▼ M3▼ C5

18. Apskaičiuojant išlaidas, susijusias su nurodymais, pirmiausia pateikiamais aukcionui, pirminė kaina apskaičiuojama kaip iš karto prieš aukcioną galiojanti vidutinė kaina. Apskaičiuojant išlaidas, susijusias su nurodymais, kurie vykdomi iš anksto nustatytu laiku, pirminė kaina apskaičiuojama tuo iš anksto nustatytu laiku, net jei nurodymas buvo perduotas vykdyti dar iki to laiko.

Ne biržos prekybos sąlygomis sudaromi sandoriai

- 18a. Nukrypstant nuo šio priedo 12–16 punktų, faktinės ne biržos prekybos sąlygomis sudaromų sandorių išlaidos apskaičiuojamos šitaip:

- (a) jeigu sandoris vykdomas po to, kai pirkimo ir pardavimo kainos buvo gautos iš daugiau nei vienos potencialios sandorio šalies, pirminė kaina nustatoma taip:

i) geriausios pirkimo kainos ir pardavimo kainos vidurinė vertė, kai geriausia pirkimo kaina yra mažesnė už geriausią pardavimo kainą;

ii) geriausia pirkimo kaina pardavimo atveju arba geriausia pardavimo kaina pirkimo atveju, kai geriausia pirkimo kaina yra didesnė už geriausią pardavimo kainą;

- (b) jeigu sandoris vykdomas negavus nei pirkimo, nei pardavimo kainos, sandorio kaina apskaičiuojama sandorių vienetų skaičių padauginus iš pusės pirkimo kainos ir pardavimo kainų skirtumo reikšmės, o ši skirtumo reikšmė apskaičiuojama taip:

i) pagal veikiančios rinkos pirkimo ir pardavimo pasiūlymus, jei ši informacija žinoma;

ii) jeigu veikiančios rinkos pirkimo ir pardavimo pasiūlymų sužinoti negalima, remiantis šiais skirtumais:

— ankstesnių sandorių, kurie buvo susiję su panašias savybes (trukmę, terminus, atkarpas, pasirinkimo pirkti arba parduoti galimybe) ir likvidumą turinčiu turtu, remiantis sandoriais, kuriuos anksčiau buvo įvykdęs MIPP ir DIP teikėjas, arba

— nepriklausomos trečiosios šalies patikrintais duomenimis arba nepriklausomos trečiosios šalies turto įvertinimu.

▼ B*Kito turto sandorių išlaidos*

19. Turto, nenurodyto šio priedo 9 punkte, sandorių išlaidos vertinamos pagal šio priedo 12 punkte pateiktą metodiką, o pirminė kaina apskaičiuojama taip:

- (a) parduodant:

i) pirminė kaina apskaičiuojama kaip ankstesnė nepriklausomai įvertinta turto kaina, prireikus pakoreguota pagal rinkos pokyčius, naudojant tinkamą lyginamąjį indeksą;

ii) jeigu ankstesnė nepriklausomai įvertinta kaina nežinoma, sandorių išlaidos turi būti vertinamos remiantis sandorio kainos ir tikrosios turto vertės prieš pardavimą vertinimo skirtumu;

▼ B

(b) perkant:

- i) pirminė kaina apskaičiuojama kaip nepriklausomai įvertinta turto kaina, prireikus pakoreguota pagal rinkos pokyčius, naudojant tinkamą lyginamąjį indeksą, jeigu tokia kaina žinoma;
- ii) jeigu ankstesnė nepriklausomai įvertinta kaina nežinoma, sandorių išlaidos turi būti vertinamos remiantis sandorio kainos ir tikrosios turto vertės prieš pirkimą vertinimo skirtumu.

20. Sandorių išlaidų įvertis negali būti mažesnis nei faktinių galimų nustatyti išlaidų, tiesiogiai susijusių su sandoriu, suma.

▼ M3**▼ C5**

20a. Skaičiuojant su nefinansiniu turtu susijusias išlaidas, sandorio išlaidos apskaičiuojamos kaip tiesiogiai su tuo sandoriu susijusių faktinių išlaidų suma, įskaitant visas rinkliavas, komisinius, mokesčius ir kitas mokėtinas sumas (pavyzdžiui, apsaugos nuo nuostolių mokesčius), kai šie mokėjimai atliekami iš MIPP ir DIP turto. Jeigu per MIPP ir DIP apskaitos politikoje nurodytą laikotarpį atsiranda nusidėvėjimo kaštų, faktinės išlaidos yra lygios per paskutinius trejus metus nusidėvėjusių kaštų sumoms.

▼ B

Naujųjų MIPP ir DIP sandorių išlaidos

21. MIPP ir DIP, siūlomų mažiau nei 3 metus, kuriais investuojama daugiausia į šio priedo 9 punkte nurodytą turtą, sandorių išlaidos gali būti apskaičiuojamos arba kiekvienos turto klasės portfelio apyvartos įvertį padauginant iš pagal c papunktyje pateiktą metodiką apskaičiuotų išlaidų, arba kaip faktinių sandorių išlaidų vidurkis per siūlymo laikotarpį ir standartizuotas įvertis, kaip aprašyta toliau:

- (a) didžiausio šešių mėnesių kartotinio, kai siūlomas MIPP ir DIP, sandorių išlaidos apskaičiuojamos, kaip aprašyta šio priedo 12–18 punktuose;
- (b) likusio laikotarpio iki trejų metų sandorių išlaidos vertinamos kiekvienos turto klasės portfelio apyvartos įvertį padauginant pagal c papunktyje pateiktą metodiką;
- (c) naudojama metodika priklauso nuo turto klasės ir nustatoma taip:
  - i) toliau esančioje lentelėje nurodytų turto klasių sandorių išlaidos yra apskaičiuojamos kaip sandorio išlaidų įverčių vidurkis (remiantis siūlomų ir prašomų kainų skirtumu, padalytu iš dviejų) atitinkamai turto klasei įprastomis rinkos sąlygomis.

Išlaidoms įvertinti kiekvienai turto klasei nustatomas vienas ar keli referenciniai indeksai. Paskui renkami pagrindinių indeksų siūlomų ir prašomų kainų skirtumo vidurkio duomenys. Surinkti duomenys pateikiami dėl prekybos pabaigos siūlomų ir prašomų kainų skirtumo praėjusių metų kiekvieno mėnesio dešimtąjį darbo dieną.

Kiekvieno momento sandorio išlaidų įverčiui nustatyti, surinkti siūlomų ir prašomų kainų skirtumo duomenys padalijami iš dviejų. Tų verčių vidurkis yra sandorio išlaidų įvertis kiekvienai turto klasei įprastomis rinkos sąlygomis;

▼B

Turto klasės	
Vyriausybės obligacijos	Vyriausybės obligacijos ir panašios priemonės išsivysčiusiose rinkose su AAA-A reitingu
	Vyriausybės obligacijos ir panašios priemonės išsivysčiusiose rinkose su skirtingu žemesniu nei A reitingu
Vyriausybės obligacijos besiformuojančiose rinkose (laisvai konvertuojama ir nekonvertuojama valiuta)	Vyriausybės obligacijos besiformuojančiose rinkose (laisvai konvertuojama ir nekonvertuojama valiuta)
Investicinio lygio įmonių obligacijos	Investicinio lygio įmonių obligacijos
Kitos įmonių obligacijos	Didelio pelningumo įmonių obligacijos

- ii) toliau esančioje lentelėje nurodytų turto klasių sandorių išlaidos (įskaitant tiesiogines ir numanomas išlaidas) vertinamos naudojant palygintiną informaciją arba sudedant tiesioginių išlaidų įverčius su perpus padalyto siūlomų ir prašomų kainų skirtumo įverčiais pagal i dalyje aprašytą metodiką;

Turto klasės	
Likvidumas	Pinigų rinkos priemonės (patikslinama, kad pinigų rinkos fondai neįtraukiami)
Akcijos išvysčiusiose rinkose	Didelės kapitalizacijos akcijos (išvysčiusiose rinkose)
	Vidutinės kapitalizacijos akcijos (išvysčiusiose rinkose)
	Mažos kapitalizacijos akcijos (išvysčiusiose rinkose)
Akcijos besiformuojančiose rinkose	Didelės kapitalizacijos akcijos (besiformuojančiose rinkose)
	Vidutinės kapitalizacijos akcijos (besiformuojančiose rinkose)
	Mažos kapitalizacijos akcijos (besiformuojančiose rinkose)
Biržinės išvestinės finansinės priemonės	Biržinės išvestinės finansinės priemonės

- iii) toliau esančioje lentelėje nurodytų turto klasių sandorių išlaidos yra stebimų sandorio išlaidų vidurkis (remiantis siūlomų ir prašomų kainų skirtumu, padalytu iš dviejų) šiai turto klasei įprastomis rinkos sąlygomis.

Nustatant stebimas sandorio išlaidas galima atsižvelgti į grupės apklausos rezultatus.

▼ B

Turto klasės	
Nebiržiniai sandoriai	Nebiržiniai egzotiniai pasirinkimo sandoriai (angl. „exotic options“)
	Nebiržiniai paprasčiausieji pasirinkimo sandoriai (angl. „plain vanilla options“)
	Nebiržiniai palūkanų normų apsikeitimo, kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo ir panašūs sandoriai
	Nebiržiniai apsikeitimo sandoriai ir panašios priemonės (ne palūkanų normų apsikeitimo, kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo ir panašūs sandoriai)
	Nebiržiniai išankstiniai užsienio valiutos keitimo sandoriai išsivysčiusiose rinkose
	Nebiržiniai išankstiniai užsienio valiutos keitimo sandoriai besiformuojančiose rinkose

22. Mažiau nei vienus metus siūlomų MIPP ir DIP portfelių apyvartos įverčiai turi būti rengiami laikantis pasiūlymo dokumentuose pateiktos investicijų politikos. Ilgiau nei vienus metus siūlomų MIPP ir DIP portfelių apyvartos įverčiai turi būti rengiami remiantis faktinės portfelio apyvartos duomenimis.
23. Mažiau nei trejus metus siūlojamiems MIPP ir DIP, kuriais daugiausia investuojama į šio priedo 9 punkte nurodytą turtą, MIPP ir DIP teikėjas sandorių išlaidas vertina remdamasis tikrosios vertės metodu ir palygintinu turtu.

▼ M3▼ C5*Mažas sandorių skaičius ir kiti panašūs atvejai*

- 23a. Nukrypstant nuo šio priedo 12–18a punktų, sandorių išlaidos gali būti apskaičiuojamos taikant šio priedo 21 punkto b papunktyje nustatytą metodiką, jeigu įvykdoma viena ar daugiau iš šių sąlygų:
- (a) MIPP ir DIP per pastaruosius trejus metus atliko labai mažai sandorių;
  - (b) bendra visų per pastaruosius trejus metus atliktų sandorių vertė sudaro labai mažą MIPP ir DIP gryniosios turto vertės dalį procentais;
  - (c) bendrųjų sandorio išlaidų sąmata nėra reikšminga, palyginti su numatomomis bendrosiomis išlaidomis.

Duomenų naudojimas iki 2024 m. gruodžio 31 d.

- 23b. Iki 2024 m. gruodžio 31 d. sandorių išlaidos gali būti apskaičiuojamos taikant šio priedo 21 punkte MIPP ir DIP nustatytą metodiką, kurie yra KIPVPS arba AIF, kuriems valstybė narė iki 2021 m. gruodžio 31 d. pritaikė pagrindinės informacijos dokumento formato ir turinio taisykles, nustatytas Direktyvos 2009/65/EB 78–81 straipsniuose.
- 23c. Iki 2024 m. gruodžio 31 d., jeigu draudimo principu pagrįstas investicinis produktas investuoja į KIPVPS arba AIF, kaip nurodyta šio priedo 23b punkte, tokių investicijų sandorių išlaidos gali būti apskaičiuojamos taikant šio priedo 21 punkte nustatytą metodiką.

▼B*Su veiklos rezultatais susiję mokesčiai*

24. Su veiklos rezultatais susijusiems mokesčiams apskaičiuoti atliekami šie veiksmai:

(a) apskaičiuojami mokesčiai remiantis praėjusių 5 metų istoriniais duomenimis. Vidutiniai metiniai veiklos rezultatais grindžiami mokesčiai apskaičiuojami procentais;

(b) jeigu visos veiklos rezultatais grindžiamų mokesčių istorijos nėra, nes fondas (akcijų klasė) yra naujas arba įvedus veiklos rezultatais grindžiamą mokestį ar pasikeitus vienam iš parametrų pasikeitė fondo sąlygos, pirmiau minėtas metodas koreguojamas taip:

i) remiamasi atitinkama turima fondo (akcijų klasės) veiklos rezultatais grindžiamų mokesčių istorija;

ii) visiems metams, kurių duomenų nėra, apskaičiuojamas fondo (akcijų klasės) gražos įvertis, o taikant santykinį veiklos rezultatais grindžiamų mokesčių modelį, atsižvelgiama į istorinę lyginamųjų standartų (minimalios gražos normų) seką;

naujų fondų graža vertinama atsižvelgiant į panašaus fondo ar panašios grupės gražą. Apskaičiuotoji graža apima ir visas su naujuoju fondu susijusias išlaidas. Todėl panašių grupių gražą reikia pakoreguoti įtraukiant atitinkamas vidutines išlaidas, susijusias su pagal naujojo fondo taisykles taikomais mokesčiais. Pavyzdžiui, jeigu yra nauja kitokios mokesčių struktūros klasė, tos naujos klasės graža koreguojama atsižvelgiant į esamos klasės išlaidas;

iii) apskaičiuojami mokesčiai nuo imties laikotarpio pradžios, kaip reikalaujama a punkte, iki datos, nuo kurios tampa žinomi faktinių fondo veiklos rezultatais grindžiamų mokesčių duomenys, pirmiau minėtai istorinei sekai taikant atitinkamą algoritmą;

iv) abi veiklos rezultatais grindžiamų mokesčių sekos sujungiamos į vieną seką per visą imties laikotarpį, kaip reikalaujama a papunktyje;

v) taikant a papunktyje nurodytą metodiką apskaičiuojami veiklos rezultatais grindžiami mokesčiai (metinių veiklos rezultatais grindžiamų mokesčių vidurkis).

Teisės į pelno dalį

25. Teisėms į pelno dalį apskaičiuoti, atliekami šie veiksmai:

(a) apskaičiuojami mokesčiai remiantis praėjusių 5 metų istoriniais duomenimis. Vidutinės metinės teisės į pelno dalį apskaičiuojamos procentais;

(b) jeigu visos teisių į pelno dalį istorijos nėra, nes fondas (akcijų klasė) yra naujas arba įvedus teises į pelno dalį ar pasikeitus vienam iš parametrų pasikeitė fondo sąlygos, pirmiau minėtas metodas koreguojamas taip:

i) remiamasi atitinkama turima fondo (akcijų klasės) teisių į pelno dalį istorija;

— visiems metams, kurių duomenų nėra, apskaičiuojamas fondo (akcijų klasės) gražos įvertis,

▼B

- naujų fondų graža vertinama atsižvelgiant į panašaus fondo ar panašios grupės gražą. Apskaičiuotoji graža apima ir visas su naujuoju fondu susijusias išlaidas. Todėl panašių grupių gražą reikia pakoreguoti įtraukiant atitinkamas vidutines išlaidas, susijusias su pagal naujojo fondo taisykles taikomais mokesčiais. Pavyzdžiui, jeigu yra nauja kitokios mokesčių struktūros klasė, tos naujos klasės graža koreguojama atsižvelgiant į esamos klasės išlaidas;
  - ii) apskaičiuojamos teisės į pelno dalį nuo imties laikotarpio pradžios, kaip reikalaujama a papunktyje, iki datos, nuo kurios tampa žinomi faktinių fondo teisių į pelno dalį duomenys, pirmiau minėtai istorinei sekai taikant atitinkamą algoritmą;
  - iii) abi teisių į pelno dalį sekos sujungiamos į vieną seką per visą imties laikotarpį, kaip reikalaujama a papunktyje;
  - iv) taikant a papunktyje nurodytą metodiką apskaičiuojamos teisės į pelno dalį (metinių teisių į pelno dalį vidurkis).
26. Jeigu investicijoms nenumatyta teisių į pelno dalį, išlaidų sudėties lentelėje nurodant nulines teises į pelno dalį kartu reikia pateikti perspėjimą, kuriuo būtų paaiškinta, kad nutraukus investavimą išmokama x proc. nuo galutinės gražos.

▼C3

II. MIPP, KURIE NĖRA INVESTICINIAI FONDAI, IŠLAIDŲ SĄRAŠAS

▼B**Atskleistinos išlaidos***Vienkartinės išlaidos*

27. Vienkartinės išlaidos – investavimo ir pasitraukimo išlaidos, įskaitant mokesčius, komisinius ir kitas neprofesionaliojo investuotojo tiesiogiai sumokamas arba sumas, išskaitomas iš neprofesionaliojo investuotojo gautos arba gautinos išmokos.

▼C3

28. Vienkartinės išlaidos tenka MIPP, kuris nėra investicinis fondas, nesvarbu, ar jos yra neišvengiamos su jo veikla susijusios išlaidos arba su juo susijusiai ar jam paslaugas teikiančiai šaliai mokėtino atlyginimo išlaidos.

▼B*Vienkartinės investavimo išlaidos ir mokesčiai***▼C3**

29. Vienkartinės investavimo išlaidos ir mokesčiai yra šių rūšių išlaidos (bet ne tik), į kurias būtina atsižvelgti atskleidžiant išlaidų sumą, susijusią su MIPP, kurie nėra investiciniai fondai:

▼B

- (a) pardavimo komisiniai;
- (b) struktūrizavimo išlaidos, įskaitant rinkos formavimo išlaidas (skirtumą) ir atsiskaitymų išlaidas;
- (c) rizikos draudimo išlaidos (siekiant užtikrinti, kad MIPP ir DIP teikėjas galėtų atkurti struktūrizuoto produkto išvestinio komponento veiklos rezultatus; į šias išlaidas įtraukiamos sandorių išlaidos);
- (d) teisiniai mokesčiai;
- (e) kapitalo garantijos išlaidos;
- (f) numanoma emitentui mokama įmoka.

▼B*Vienkartinės pasitraukimo išlaidos ir mokesčiai***▼C3**

30. Vienkartinės pasitraukimo išlaidos ir mokesčiai yra šių rūšių išlaidos (bet ne tik), į kurias būtina atsižvelgti atskleidžiant sumą, susijusią su MIPP, kurie nėra investiciniai fondai:

▼B

- (a) proporcingi mokesčiai;
- (b) siūlomų vidutinių produkto pardavimo kainų skirtumas ir visos tiesioginės su pasitraukimu anksčiau laiko susijusios išlaidos ar baudos. Siūlomų vidutinių produkto pardavimo kainų skirtumas vertinamas atsižvelgiant į antrinės rinkos buvimą, rinkos sąlygas ir produkto rūšį. Jeigu MIPP ir DIP teikėjas (arba susijusi trečioji šalis) yra vienintelė sandorio šalis, iš kurios galima pirkti produktą antrinėje rinkoje, jis pagal savo vidaus politiką įvertina pasitraukimo išlaidas, kad jas būtų galima įtraukti į tikrąją produkto vertę;
- (c) išlaidos, susijusios su sandoriais dėl kainų skirtumo, kaip antai:
- i) sandorių dėl kainų skirtumo teikėjų taikomi komisiniai – bendrieji komisiniai arba komisiniai už kiekvieną prekybos sandorį, t. y. sudarant sutartį ir baigiant ją vykdyti;
  - ii) sandorių dėl kainų skirtumo vykdymas, pavyzdžiui, siūlomų ir prašomų kainų skirtumai, dienos ir nakties finansavimo išlaidos, sąskaitos tvarkymo mokesčiai ir kiti mokesčiai, dar neįtraukti į tikrąją vertę.

Pasikartojančios išlaidos

31. Pasikartojančios išlaidos – mokėjimai, reguliariai atskaitomi iš visų neprofesionaliajam investuotojui mokėtinų sumų arba iš investuotos sumos.

▼C3

32. Pasikartojančios išlaidos yra visų rūšių išlaidos, tenkančios MIPP, kuris nėra investicinis fondas, nesvarbu, ar jos yra neišvengiamos su jo veikla susijusios išlaidos arba su juo susijusiai ar jam paslaugas teikiančiai šaliai mokėtino atlyginimo išlaidos.

▼B

33. Toliau pateiktas orientacinis nebaigtinis pasikartojančių mokesčių, kuriuos, kai jie išskaitomi ar taikomi atskirai, būtina įtraukti į atskleistą sumą, rūšių sąrašas:

- (a) su atkarpos mokėjimais susijusios išlaidos;
- (b) pagrindinės priemonės išlaidos, jei yra.

▼C3*IV priedo 17 punkte nurodytų MIPP išlaidos***▼B**

34. Vienkartinės pasitraukimo išlaidos ir mokesčiai apima keitimo, tarpuskaitos ir atsiskaitymo mokesčius, jei jie žinomi.
35. Pasikartojančios išlaidos – rizikos draudimo išlaidos, patiriamos įprastomis rinkos sąlygomis ir nepalankiausiomis rinkos sąlygomis.

▼C3*MIPP, kurie nėra investiciniai fondai, numanomų išlaidų apskaičiavimas*

36. Apskaičiuodamas numanomas MIPP išlaidas, MIPP ir DIP teikėjas remiasi emisijos kaina, o pasibaigus pasirašymo laikotarpiui – kaina, kuria produktą galima įsigyti antrinėje rinkoje.

▼ B

37. Produkto kainos ir tikrosios vertės skirtumas laikomas bendrųjų į kainą įtrauktų investavimo išlaidų įverčiu. Jeigu MIPP ir DIP teikėjas negali atskirti tam tikrų numanomų išlaidų, kurias reikia atskleisti, kaip nurodyta šio priedo 29 punkte, remdamasis kainos ir tikrosios vertės skirtumu, jis susisiečia su įvairių produkto sudedamųjų dalių emitentu arba atitinkama įstaiga, kad surinktų svarbią informaciją apie tas išlaidas.
38. Tikroji vertė yra kaina, už kurią vertinimo dieną dabartinėmis rinkos sąlygomis būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį pagrindinėje (arba palankiausioje) rinkoje (t. y. galutinė kaina), nepriklausomai nuo to, ar ši kaina tiesiogiai stebima, ar nustatoma taikant kitą vertinimo metodiką.
39. Tikrosios vertės politikoje, pagal kurią vertinama tikroji vertė, nustatomos įvairios taisyklės, be kita ko, šių sričių:
- (a) valdymo,
  - (b) tikrosios vertės apskaičiavimo metodikos.
40. Šio priedo 39 punkte nurodytų taisyklių tikslas – apibrėžti vertinimo procesą:
- (a) kuris atitiktų taikytinus apskaitos standartus, susijusius su tikrąja verte;

▼ C3

- (b) kuriuo būtų užtikrinama, kad MIPP vidaus kainų nustatymo modeliai atitiktų MIPP ir DIP teikėjo savo paties portfeliui įvertinti taikomas metodikas, modeliavimo būdus ir standartus, darant prielaidą, jog produktą galima parduoti arba jis yra laikomas prekybai;

▼ B

- (c) kuris atitiktų produkto sudėtingumo lygį ir pagrindinės priemonės rūšį;
  - (d) kuriuo atsižvelgiama į emitento kredito riziką ir su pagrindine priemone susijusį netikrumą;
  - (e) kuriuo nustatomi aktyviosios rinkos nustatymo parametrai, siekiant išvengti neteisingo rizikos įvertinimo, dėl kurio kraštutiniais atvejais galėtų būti parengti labai neteisingi įverčiai;
  - (f) kuriame kuo labiau naudojami svarbūs stebimi rinkos duomenys ir kuo mažiau remiamasi nestebimais duomenimis.
41. Struktūrizuoto produkto tikroji vertė nustatoma remiantis:
- (a) rinkos kainomis, jeigu jos žinomos arba yra veiksmingai nustatytos;
  - (b) vidaus kainų nustatymo modeliais remiantis rinkos vertėmis, netiesiogiai susijusiomis su produktu ir gautomis iš panašių savybių produktų duomenų (lyginamasis metodas);

▼B

- (c) vidaus kainų nustatymo modeliais remiantis duomenimis, kurie nėra tiesiogiai gaunami iš rinkos duomenų, kuriems reikia parengti įverčius ir suformuluoti prielaidas (vertinimo pagal modelį metodas).
42. Jeigu tikrosios vertės negalima nustatyti pagal rinkos kainas, ji apskaičiuojama naudojant vertinimo metodą, kuriuo galima tinkamai apimti įvairius produkto išmokų struktūrą lemiančius veiksnius, kuo labiau naudojant rinkos duomenis.
43. Atsižvelgiant į produkto sudėtingumą, šio priedo 42 punkte minimu vertinimo metodu atsižvelgiama į šiuos aspektus:
- (a) neseniai įprastomis rinkos sąlygomis įvykdytų sandorių tarp kvalifikuotų profesionalių sandorio šalių naudojimą;
- (b) remiamąsi dabartine kitos, iš esmės tokios pat priemonės rinkos kaina;
- (c) tinkamo diskontuoto pinigų srauto modelio, pagal kurį kiekvieno pinigų srauto tikimybė nustatoma taikant tinkamą turto kainų raidos modelį, naudojimą.
44. Produktų, kurių pasirašymo laikotarpis iš anksto nustatytas, tikroji vertė apskaičiuojama tą datą, kai nustatomos produkto sąlygos. Ši vertinimo data yra artima pasirašymo laikotarpio pradžia. Jeigu pasiūlymo laikotarpis yra ilgas arba rinkos kintamumas yra didelis, nustatomas išlaidų informacijos atnaujinimo kriterijus.
45. Jeigu taikomos preliminarios sąlygos, išlaidos apskaičiuojamos taikant minimalias produkto sąlygas.
46. Jeigu remiamasi kintamomis pasirašymo kainomis, nustatoma procedūra, kaip įtraukti ir atskleisti kintamos pasirašymo kainos poveikį išlaidoms.

III. DRAUDIMO PRINCIPU PAGRĮSTŲ INVESTICINIŲ PRODUKTŲ IŠLAIDŲ SĄRAŠAS

Atskleistinos išlaidos

Vienkartinės išlaidos

47. Vienkartinės išlaidos yra investavimo ir pasitraukimo išlaidos, įskaitant pradinius mokesčius, komisinius arba bet kokias kitas sumas, kurias tiesiogiai sumoka neprofesionalusis investuotojas arba kurios yra išskaitomos iš pirmojo mokėjimo ar riboto skaičiaus neprofesionaliajam investuotojui mokėtinų išmokų arba iš išmokos išperkant ar panaikinant produktą.
48. Vienkartinės išlaidos tenka draudimo principu pagrįstam investiciniam produktui, nesvarbu, ar jos yra neišvengiamos su jo veikla susijusios išlaidos arba su juo susijusiai ar jam paslaugas teikiančiai šaliai mokėtino atlyginimo išlaidos.
49. Vienkartinės išlaidos yra šių rūšių investavimo išlaidos ir mokesčiai (bet ne tik), į kuriuos būtina atsižvelgti atskleidžiant draudimo principu pagrįstų investicinių produktų išlaidų sumą:
- (a) struktūrizavimo ar rinkodaros išlaidos;
- (b) įsigijimo, platinimo, pardavimo išlaidos;
- (c) tvarkymo (veiklos) išlaidos (įskaitant draudimo valdymo išlaidas);
- (d) šio priedo 59 punkte nurodytų biometrinės rizikos priedų išlaidų dalis;
- (e) privalomojo kapitalo laikymo išlaidos (išankstinio mokėjimo išlaidų dalis turi būti atskleista, jeigu jos yra patiriamos).

▼B*Pasikartojančios išlaidos*

50. Pasikartojančios išlaidos yra mokėjimai, reguliariai išskaitomi iš visų neprofesionaliojo teikėjo mokėjimų arba iš investuotos sumos ar sumų, kurios nėra paskirstytos neprofesionaliajam investuotojui pagal pelno pasidalijimo mechanizmą.
51. Pasikartojančios išlaidos yra visų rūšių išlaidos, tenkančios draudimo principu pagrįstam investiciniam produktui, nesvarbu, ar jos yra neišven-giamos su jo veikla susijusios išlaidos arba su juo susijusiai ar jam paslaugas teikiančiai šaliai mokėtino atlyginimo išlaidos.
52. Toliau pateiktas orientacinis nebaigtinis pasikartojančių mokesčių, į kuriuos reikia atsižvelgti apskaičiuojant VII priedo 2 lentelėje nurodytų „Kitų eina-mųjų išlaidų“ sumą, rūšių sąrašas:
  - (a) struktūrizavimo ar rinkodaros išlaidos;
  - (b) įsigijimo, platinimo, pardavimo išlaidos;
  - (c) tvarkymo (veiklos) išlaidos (įskaitant draudimo valdymo išlaidas);
  - (d) šio priedo 59 punkte nurodytų biometrinės rizikos priedų išlaidų dalis;
  - (e) kitos administracinės išlaidos;
  - (f) kapitalo laikymo išlaidos (išankstinio mokėjimo išlaidų dalis turi būti atskleista, jeigu jos yra patiriamos);
  - (g) bet kokia suma, netiesiogiai taikoma investuotai sumai, kaip antai drau-dimo bendrovės investicijų valdymo išlaidos (indėlių mokesčiai, naujų investicijų išlaidos ir kt.);
  - (h) mokėjimai trečiosioms šalims išlaidoms, neišvengiamai patiriamoms įsigyjant ar perleidžiant kokį nors draudimo principu pagrįsto investi-cinio produkto turtą, padengti (įskaitant sandorių išlaidas, nurodytas šio priedo 7–23 punktuose).
53. Jeigu dalis draudimo principu pagrįsto investicinio produkto turto investuo-jama į KIPVPS arba AIF, MIPP ir DIP, kuris nėra KIPVPS arba AIF, arba į kitą investicinį produktą, kuris nėra MIPP ir DIP, atitinkamai taikomi šio priedo 5 punkto l, m ir n papunkčiai.

Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų biometrinės rizikos priedo išlaidų atskleidimas*Biometrinės rizikos priedų išlaidų dalis*

54. Biometrinės rizikos priedai – tai neprofesionaliojo investuotojo tiesiogiai mokamos arba iš į matematinius atidėjinius įtrauktų sumų ar iš draudimo poliso dalyvavimo išmokos išskaitomos įmokos, kuriomis siekiama padengti statistinę draudimo išmokų mokėjimo riziką.
55. Biometrinės rizikos priedų tikroji vertė yra tikėtina dabartinė vertė, remiantis būsimų draudimo išmokų palūkanų normomis, nurodytomis šio priedo 71 punkto a papunktyje, atsižvelgiant į:
  - (a) tiksliausių tokių išmokų įverčių prielaidas, pagrįstas individualiu atskiro teikėjo portfelio rizikos pobūdžiu;
  - (b) kitas su draudimu susijusias išmokas (biometrinės rizikos priedų sumažinimo sumas, grąžinamas neprofesionaliesiems investuotojams, išmokų papildinimą, būsimų įmokų sumažinimą ir kt.) pagal pelno pasidalijimo mechanizmus (teisinius ir (arba) sutartinius).

▼ B

56. Tiksliausių įverčių prielaidos dėl būsimų draudimo išmokų mokėjimo rengiamos realistiškai.
57. Apskaičiuotosios būsimos išmokos neapima atsargumo maržų arba draudimo valdymo išlaidų.
58. Teikėjams, kuriems taikoma Direktyva 2009/138/EB, šios tiksliausių įverčių prielaidos atitinka prielaidas, kuriomis remiantis apskaičiuojami techniniai atidėjiniai „Mokumas II“ balanse.
59. Biometrinės rizikos priedų išlaidų dalis – tai šio priedo 54 punkte nurodytų neprofesionaliajam investuotojui taikomų biometrinės rizikos priedų ir šio priedo 55 punkte nurodytos biometrinės rizikos priedų tikrosios vertės skirtumas.
60. MIPP ir DIP teikėjas gali įtraukti visą biometrinės rizikos priedų sumą apskaičiuodamas tų priedų išlaidų dalį kaip vienkartinę išlaidą arba pasikartojančias išlaidas.

2 DALIS

Suminiai išlaidų rodikliai ir sudėtinis išlaidų poveikis**▼ M3****▼ C5**

- I. SUSUMUOTOS IŠLAIDŲ SUMOS, KURIOS TURI BŪTI ĮTRAUKTOS Į 1 LENTELE „IŠLAIDOS PER TAM TIKRĄ LAIKOTARPĮ“
  61. Bendrosios išlaidos yra visos MIPP ir DIP teikėjui žinomos išlaidos, įskaitant pasitraukimo išlaidas (jei taikoma) per atitinkamą laikymo laikotarpį, ir jos apskaičiuojamos taip:
    - (a) investicinių fondų atveju tai yra šio priedo 1 ir 2 punktuose nurodytų išlaidų suma ir šio priedo 4 ir 6 punktuose nurodytų išlaidų suma;
    - (b) MIPP ir DIP, kurie nėra investiciniai fondai, išskyrus IV priedo 30 punkte nurodytus MIPP ir DIP – šio priedo 27 ir 28 punktuose nurodytų išlaidų suma ir šio priedo 31 ir 32 punktuose nurodyta suma;
    - (c) IV priedo 30 punkte nurodytų MIPP ir DIP atveju – šio priedo 34 ir 35 punktuose nurodytų išlaidų suma;
    - (d) draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju – šio priedo 47 ir 48 punktuose nurodytų išlaidų suma ir 50 ir 51 punktuose nurodytų išlaidų suma.
  62. Į lentelę „Išlaidos per tam tikrą laikotarpį“ taip pat įtraukiami MIPP ir DIP suminiai išlaidų rodikliai, kurie yra suma, kuria pajamos sumažėja dėl bendrųjų išlaidų, apskaičiuojamų pagal šio priedo 70–72 punktus.

-
63. Jeigu apskaičiuojant išlaidų sumas (pinigine ir procentine išraiška) reikia taikyti prielaidą dėl MIPP ir DIP veiklos rezultatų, skaičiuojant naudojami MIPP ir DIP veiklos rezultatai nustatomi pagal šio priedo 71 punktą.

▼ C5

II. SUMINIAI IŠLAIDŲ RODIKLIAI PAGAL TIPĄ, KURIE TURI BŪTI ĮTRAUKTI Į 2 LENTELĘ „IŠLAIDŲ SUDĖTIS“

Vienkartinės išlaidos ir vienkartinių išlaidų rodikliai

64. Apskaičiuojant investavimo ir pasitraukimo išlaidų rodiklius, atsižvelgiama į tas išlaidas, kurios pagal šio priedo 1 dalį įvardijamos kaip investavimo arba pasitraukimo išlaidos. Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų MIPP ir DIP investavimo ir pasitraukimo išlaidų rodikliai yra metinių pajamų sumažėjimas dėl investavimo ir pasitraukimo išlaidų, atsižvelgiant į tai, kad MIPP ir DIP laikomas iki rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos, ir jie apskaičiuojami pagal šio priedo 70, 71 ir 72 punktus. MIPP ir DIP atveju investavimo ir pasitraukimo išlaidų rodikliai yra išlaidos piniginiiais vienetais, jeigu produktas išlaikomas vienus metus (arba rekomenduojamą laikymo laikotarpį, jeigu šis yra trumpesnis), ir jie apskaičiuojami darant prielaidą, kad grynieji veiklos rezultatai yra lygūs 0 %.

Pasikartojančių išlaidų rodikliai: sandorių išlaidos ir kitos pasikartojančios išlaidos

65. MIPP ir DIP pasikartojančių išlaidų rodikliai apskaičiuojami taip:
- (a) Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju – kaip metinių pajamų sumažėjimas dėl šių išlaidų atsižvelgiant į tai, kad MIPP ir DIP laikomas iki rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos, ir jie apskaičiuojami pagal šio priedo 70, 71 ir 72 punktus;
  - (b) MIPP ir DIP atveju – kaip einamųjų išlaidų suma piniginiiais vienetais, jeigu produktas išlaikomas vienus metus (arba rekomenduojamą laikymo laikotarpį, jeigu jis trumpesnis), ir jie apskaičiuojami darant prielaidą, kad grynieji veiklos rezultatai yra lygūs 0 %.

66. Apskaičiuojant sandorių išlaidų rodiklį atsižvelgiama į šias išlaidas:

- (a) investicinių fondų atveju – šio priedo 7–23c punktuose nurodytas sandorių išlaidas;
- (b) MIPP ir DIP, kurie nėra investiciniai fondai (išskyrus IV priedo 30 punkte nurodytus MIPP ir DIP), atveju – šio priedo 29 punkto c papunktyje nurodytas išlaidas;
- (c) draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju – šio priedo 52 punkto h papunktyje nurodytas išlaidas.

67. Apskaičiuojant kitų pasikartojančių išlaidų rodiklį (VII priede nurodytą kaip „tvarkymo mokesčiai ir kitos administracinės ar veiklos išlaidos“), atsižvelgiama į bendrųjų išlaidų pagal šio priedo 61 punktą ir vienkartinių išlaidų rodiklio pagal šio priedo 64 punktą, sandorių išlaidų rodiklio pagal šio priedo 66 punktą ir papildomų išlaidų rodiklių pagal šio priedo 68 ir 69 punktus, sumos skirtumą.

Papildomos išlaidos ir papildomų išlaidų (veiklos rezultatais grindžiamų mokesčių ir teisių į pelno dalį) rodikliai

68. MIPP ir DIP papildomų išlaidų rodiklis apskaičiuojamas taip:
- (a) draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju – kaip metinių pajamų sumažėjimas dėl veiklos rezultatais grindžiamų mokesčių, teisių į pelno dalį arba abiejų šių išlaidų rūšių, atsižvelgiant į tai, kad MIPP ir DIP laikomas iki rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos, ir jis apskaičiuojamas pagal šio priedo 70, 71 ir 72 punktus;

▼ C5

- (b) MIPP ir DIP atveju – kaip šios išlaidos piniginiiais vienetais, jeigu MIPP ir DIP išlaikomas vienus metus (arba rekomenduojamą laikymo laikotarpį, jeigu jis trumpesnis), ir jis apskaičiuojamas darant prielaidą, kad grynieji veiklos rezultatai yra lygūs 0 %.

69. Apskaičiuojant veiklos rezultatais grindžiamus mokesčius, atsižvelgiama į investicinių fondų išlaidas pagal šio priedo 6 punkto a papunktį. Apskaičiuojant teises į pelno dalį, atsižvelgiama į investicinių fondų išlaidas pagal šio priedo 6 punkto b papunktį.

III. IŠLAIDŲ SUMŲ SKAIČIAVIMAS**▼ B**

Suminio išlaidų rodiklio apskaičiavimas

▼ M3**▼ C5**

70. Šio priedo I ir II dalyse minimas pajamų sumažėjimas apskaičiuojamas naudojant sumas, atitinkančias šio priedo 90 ir 91 punktuose nurodytas sumas. Jis apskaičiuojamas kaip dviejų procentinių verčių i ir r skirtumas, kur r – metinė vidaus grąžos norma, palyginti su bendraisiais neprofesionaliojo investuotojo mokėjimais ir apskaičiuotaisiais išmokų mokėjimais neprofesionaliajam investuotojui per atitinkamą laikymo laikotarpį, o i – atitinkamo scenarijaus be išlaidų metinė vidaus grąžos norma.

71. Vertinant būsimus išmokų mokėjimus pagal šio priedo 70 punktą, remiamasi šiomis prielaidomis:

- (a) IV priedo 30 punkte nurodytų MIPP ir DIP, o visų MIPP ir DIP – išlaidų rodiklių, parodančių, kad MIPP ir DIP laikomas vienus metus ar trumpiau, atvejais daroma prielaida, kad grynieji veiklos rezultatai yra lygūs 0 %;
- (b) išskyrus a punkte nurodytą atvejį, MIPP ir DIP veiklos rezultatai apskaičiuojami taikant nuosaikiam scenarijui apskaičiuoti naudojamą metodiką ir pagrindinę hipotezę, kaip paaiškinta pagrindinės informacijos dokumento veiklos rezultatų scenarijų skirsnyje;
- (c) išmokų mokėjimai vertinami remiantis prielaida, kad išskaitomos visos pagal šio priedo 61 punktą į bendrąsias išlaidas įtrauktos išlaidos.

▼ B

72. Apskaičiuojant šio priedo 70 punkte nurodytą scenarijų be išlaidų, remiamasi šiomis prielaidomis:

- (a) apskaičiuojant i , neprofesionaliojo investuotojo bendrieji mokėjimai, įtraukti į r vertės apskaičiavimą, mažinami atskleistinų išlaidų suma arba didinami numatomi išmokų mokėjimai neprofesionaliajam investuotojui, įtraukti į r vertės apskaičiavimą, darant prielaidą, kad atskleistinų išlaidų sumos investuotos papildomai. Šiuo atveju i – metinė vidaus grąžos norma, susijusi su tokiais pakoreguotais neprofesionaliojo investuotojo mokėjimais ir jam atliekamais mokėjimais;
- (b) jeigu atskleistinas išlaidas galima išreikšti kaip nekintamą turto vertės procentinę dalį, atliekant šio priedo 72 punkto a papunktyje aprašytus skaičiavimus į jas galima neatsižvelgti, tačiau įtraukti į metinės vidaus grąžos normos i procentinę dalį pagal atitinkamą scenarijų be išlaidų.

▼ C3

Konkretūs reikalavimai MIPP, kurie nėra investiciniai fondai

73. Apskaičiuojant šio priedo 70 punkte nurodytą scenarijų be išlaidų MIPP, kurie nėra investiciniai fondai, bendrieji neprofesionaliojo investuotojo mokėjimai, įtraukti į r vertės apskaičiavimą, kaip nurodyta šio priedo 72 punkte, mažinami atskleistinų išlaidų suma.

▼ B

Konkretūs reikalavimai draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams

74. Atliekant šio priedo 70–72 punktuose atliekamus skaičiavimus, daroma prielaida, kad draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams per laikymo laikotarpį neatliekama jokių su draudimu susijusių mokėjimų. Taigi suminis išlaidų rodiklis apskaičiuojamas remiantis vien apskaičiuotaisiais kaupiamųjų išmokų mokėjimais.
75. Jeigu pasikartojančios ir vienkartinės išlaidos įtraukiamos į tiesiogines išlaidas, kurios yra nekintama produkto įmokos apskaičiavimo dalis, pasikartojančios ir vienkartinės išlaidos apskaičiuojamos remiantis tokiomis tiesioginėmis išlaidomis.
76. Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju draudiko pelno daliai taikomos šios nuostatos:
- (a) apskaičiuojant draudimo principu pagrįstų investicinių produktų pasikartojančias ir vienkartinės išlaidas, išlaidomis laikomos sumos, atimtos iš investicijų grąžos per pelno pasidalijimo mechanizmus;
- (b) jeigu dalis išlaidų grąžinama neprofesionaliesiems investuotojams kaip pavienės išlaidų išmokos, tai laikoma išlaidų mažinimu, dėl kurio sumažėja iš išlaidų atskaitomos sumos, jeigu:
- i) tokios išlaidų dalies išmokos deklaruojamos atskirai nuo kitų draudiko pelno dalių ir yra skirtos išlaidų daliai atlyginti produkto sutartyje nustatytais sąlygomis;
- ii) remdamasis patikimais aktuariniais metodais MIPP ir DIP teikėjas gali įrodyti, kad tikėtinos būsimos išlaidų dalies išmokos yra įtrauktos į tikėtiną būsimą pelną remiantis prudencinėmis prielaidomis dėl būsimų išlaidų.

▼ M3**▼ C5**

Konkretūs reikalavimai MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra trumpesnis nei vieni metai

- 76a. Išlaidų rodikliai procentais apskaičiuojami atsižvelgiant į susumuotas laikotarpio išlaidas, padalytas iš investicijų sumos, ir pridėdama išnaša, kurioje paaiškinamas toks skaičiavimas ir įspėjama, kad nėra galimybės palyginti su kitų MIPP ir DIP procentais apskaičiuojamais metiniais išlaidų rodikliais.

Konkretūs reikalavimai MIPP ir DIP, kurie yra išankstinės sutartys, ateities sandoriai, sandoriai dėl kainų skirtumų arba apsikeitimo sandoriai

- 76b. Procentais išreikšti išlaidų rodikliai apskaičiuojami atsižvelgiant į nominaliąją sutarties sumą ir pridėdama išnaša, kurioje paaiškinamas toks skaičiavimas.

Konkretūs reikalavimai MIPP ir DIP, kurie gali būti automatiškai pareikalauti ar panaikinti prieš pasibaigiant rekomenduojamam laikymo laikotarpiui, jei tenkinamos tam tikros iš anksto nustatytos sąlygos

- 76c. Išlaidų sumos pateikiamos pagal du skirtingus scenarijus:

- (a) MIPP ir DIP pareikalaujama pirmą galimą dieną;
- (b) sueina MIPP ir DIP terminas.

Išlaidų sumos apskaičiuojamos pagal kiekvieno scenarijaus veiklos rezultatus.

▼ B*Dvigubo skaičiavimo vengimo principas*

77. Jeigu viena išlaidų rūšis įtraukiama į dvi ar kelias šiame priede nurodytų išlaidų rūšis, apskaičiuojant tokia išlaidų rūšimi pagrįstus rodiklius (santykius), į ją atsižvelgiama tik vieną kartą.

*Kitos specifikacijos***▼ M3****▼ C5**

78. Išlaidų sumos pinigine išraiška apvalinamos iki artimiausio euro. Procentais apskaičiuojami išlaidų rodikliai pateikiami dešimtųjų tikslumu.

79. Išlaidų sumos apskaičiuojamos bent vieną kartą per metus.

80. Išlaidų sumos grindžiamos naujausiais MIPP ir DIP teikėjo nustatytais išlaidų apskaičiavimais. Nepažeidžiant šio priedo 77 punkto, išlaidos vertinamos remiantis principu „su visais mokesčiais“.

Investiciniams fondams taikomos šios nuostatos:

- (a) kiekvienai akcijų klasei atliekamas atskiras apskaičiavimas, bet jeigu dviejų ar kelių klasių vienetai vertinami *pari passu*, jiems gali būti atliekamas vienas apskaičiavimas;
- (b) jeigu fondas yra skėtinis, taikant šį priedą kiekvienas jo skyrius ar subfondas vertinami atskirai, bet visi su visu fondu susiję mokesčiai paskirstomi visiems subfondams taip, kad toks paskirstymas būtų sąžiningas visų investuotojų atžvilgiu.

▼ B

81. Be pirmojo naujojo MIPP ir DIP apskaičiavimo ir jeigu nenumatyta kitaip, bent vieną kartą per metus santykiečiai apskaičiuojami *ex post*. Jeigu manoma, kad dėl esminių pokyčių *ex post* skaičiai netinkami naudoti, gali būti naudojamas įvertis, kol neturima patikimų *ex post* skaičių, atspindinčių to esminio pokyčio poveikį.

▼ M3**▼ C5**

82. *Ex post* skaičiai grindžiami neseniai atliktais išlaidų apskaičiavimais, kuriuos MIPP ir DIP teikėjas pagrįstai laiko tinkamais šiam tikslui. Skaičiai gali būti grindžiami išlaidomis, nurodytomis MIPP ir DIP veiklos ataskaitoje, paskelbtoje kartu su naujausia metine ar pusmetine ataskaita, jeigu tokia veiklos ataskaita pakankamai nauja. Jeigu ji nėra pakankamai nauja, atliekamas panašus apskaičiavimas, grindžiamas naujesnio 12 mėnesių laikotarpio išlaidomis.

▼ B

83. Informacija apie ankstesniais metais (laikotarpiais) taikytinus santykius skelbiama vietoje, kuri pagrindinės informacijos dokumente nurodyta kaip pagrindinis papildomos informacijos investuotojams šaltinis, jeigu tokios informacijos jiems reikia.

▼ M3**▼ C5**

84. Jeigu reikia atsižvelgti į su pagrindine KIPVPS ar AIF priemone susijusias išlaidas, taikomos šios nuostatos:

- (a) kiekvienos pagrindinės KIPVPS ar AIF priemonės išlaidų rodiklis vertinamas proporcingai MIPP ir DIP grynajai turto vertei, kurią tas KIPVPS ar AIF atitinka tam tikrą dieną, t. y. dieną, kai registruojami MIPP ir DIP skaičiai;
- (b) visi taip proporcingai įvertinti skaičiai įtraukiami į paties investuojančiojo MIPP ir DIP bendrųjų išlaidų skaičių, todėl nustatoma viena bendroji suma.

▼ B*Naujų MIPP ir DIP apskaičiavimo metodika*

85. Apskaičiuojant įvairių rūšių išlaidas, vietoje *ex post* duomenų naudojami įverčiai. Tokie įverčiai nustatomi remiantis panašiu MIPP ir DIP arba panašia grupe.
86. Jeigu MIPP ir DIP numatytas fiksuotas bendrasis mokestis, remiamasi juo, jeigu į jį įtrauktos visos pagal MIPP ir DIP išlaidų atskleidimo reikalavimus teiktinos išlaidos.
87. Jeigu MIPP ir DIP numatyta viršutinė arba didžiausia suma, kurią galima nustatyti, riba ir jeigu į ją įtrauktos visos pagal MIPP ir DIP išlaidų atskleidimo reikalavimus teiktinos išlaidos, naudojama ta riba arba didžiausia suma, kol MIPP ir DIP teikėjas įsipareigos paisyti paskelbtų skaičių ir padengti bet kokias išlaidas, dėl kurių tokia riba ar suma būtų viršijama.
88. Jeigu MIPP ir DIP teikėjas mano, kad išreiškiant skaičių šimtųjų tikslumu investuotojams galėtų susidaryti klaidingas įspūdis apie tikslumą, pakanka pateikti tą skaičių dešimtųjų tikslumu.
89. MIPP ir DIP teikėjas užtikrina, kad apskaičiuotojo skaičiaus tikslumas būtų tikrinamas. MIPP ir DIP teikėjas nusprendžia, kada tikslinga pradėti naudoti *ex post* skaičius, o ne įvertį; tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau nei praėjus 12 mėnesių nuo dienos, kurią MIPP ir DIP pirmą kartą buvo pateiktas prekiauti bet kurioje valstybėje narėje, jis patikrina įverčio tikslumą atlikdamas *ex post* skaičiavimus.

▼ M3**▼ C5****▼ B***Bendrieji reikalavimai visų rūšių MIPP ir DIP***▼ M3****▼ C5**

90. 5 straipsnyje pateiktose lentelėse nurodomos MIPP ir DIP teikėjui žinomos išlaidos pinigine ir procentine išraiška, kai neprofesionalusis investuotojas į MIPP ir DIP investuoja atitinkamai 10 000 EUR (visiems MIPP ir DIP, išskyrus reguliarių įmokų arba reguliarių mokėjimų principu pagrįstus produktus) arba 1 000 EUR per metus (reguliarių įmokų arba mokėjimų principu pagrįstiems MIPP ir DIP). Įvairių laikymo laikotarpių, įskaitant rekomenduojamą laikymo laikotarpį, išlaidų sumos rodomos taip:
- (a) MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra vieni metai arba trumpesnis, rodomos tik rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje patirtos pasitraukimo išlaidos;
- (b) MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra nuo vienu iki 10 metų, atveju parodomas pasitraukimo pirmųjų metų pabaigoje ir rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje išlaidos;
- (c) MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra 10 ar daugiau metų, atveju turi būti parodomas papildomas laikymo laikotarpis, parodant išlaidų sumas, kai pasitraukiama rekomenduojamo laikymo laikotarpio viduryje, suapvalinant iki artimiausių metų pabaigos;

▼ C5

- (d) jeigu produktas nesuteikia galimybės pasitraukti iki rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos arba jeigu manoma, kad MIPP ir DIP nėra MIPP ir DIP teikėjo ar trečiosios šalies siūlomos alternatyvios likvidumo sistemos, jeigu nėra likvidumo susitarimų arba jeigu tai yra IV priedo 30 punkte nurodyti MIPP ir DIP, galima nurodyti tik išlaidas rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje.

▼ B

91. Jeigu MIPP ir DIP valiuta nėra euras, naudojama panaši suma, kaip numatyta šio priedo 90 punkte, kuri dalijasi iš 1 000.

▼ M3

▼ C5

▼ M3▼ C5

VII PRIEDAS

IŠLAIDŲ PATEIKIMAS

Iš karto po skirsnio „Kokios yra išlaidos?“ antrašte įrašomas toliau nurodytas įspėjimas (išskyrus atvejus, kai MIPP ir DIP teikėjas žino, kad MIPP ir DIP produktų klausimais konsultuojantis arba juos parduodantis asmuo nenustatys jokių papildomų mokesčių):

„Šį produktą jums parduodantis arba jo klausimais konsultuojantis asmuo gali nustatyti ir kitus mokesčius. Tokiu atveju šis asmuo suteiks jums informacijos apie šias išlaidas ir tai, kokią įtaką jos turi jūsų investicijoms“.

Toliau pateiktose išlaidų lentelėse terminas „pasitraukti“ naudojamas investicijų pabaigai apibūdinti. Jeigu ši sąvoka gali būti klaidinanti kalbant apie tam tikrų rūšių MIPP ir DIP, gali būti naudojamas kitas terminas, pavyzdžiui, „nutraukti“ arba „perleisti“.

1 lentelė visiems MIPP ir DIP, išskyrus nurodytus VI priedo 13 straipsnio b punkte ir 76c punkte (automatinio išpirkimo struktūros)

MIPP ir DIP teikėjas įtraukia toliau nurodytas antraštes, aprašomojus paaiškinimus ir 1 lentelę, kurioje pateikiamos susumuotos išlaidų sumos pinigine ir procentine išraiška, nurodytos VI priedo 61 ir 62 punktuose su to priedo 90 punkte nurodytais laikymo laikotarpiais:

„Išlaidos per tam tikrą laikotarpį

Lentelėse parodytos sumos, išskaičiuojamos iš jūsų investicijų įvairioms išlaidoms padengti. Šios sumos priklauso nuo to, kiek investuojate, kiek laiko laikote produktą [ir nuo produkto pelningumo (*jei taikoma*)]. Čia pateiktos sumos yra pavyzdžiai, pagrįsti investicijų pavyzdžio suma ir skirtingais galimais investavimo laikotarpiais.

Darome šias prielaidas:

— [pirmaisiais metais] atgausite sumą, kurią investavote (0 % metinės grąžos) [Kitų laikymo laikotarpių atvejais darėme prielaidas, kad produkto pelningumas yra toks, kaip pagal nuosaikų scenarijų],

— investuojama [10 000/1 000 EUR per metus]“.

	Jeigu [pasitraukiate] po 1 metų (<i>jei taikoma</i>)	Jeigu [pasitraukiate] po [1/2 rekomenduojamo laikymo laikotarpio] (<i>jei taikoma</i>)	Jeigu [pasitraukiate] po [reko- menduojamo laikymo laikotarpio]
Bendrosios išlaidos	□ EUR	□ EUR	□ EUR
Metinis poveikis (*)	išlaidų □ proc.	□ proc. kiekvienais metais	□ proc. kiekvienais metais

(*) „Tai parodo, kaip išlaidos kasmet sumažina jūsų grąžą per laikymo laikotarpį. Pavyzdžiui, tai parodo, kad jeigu pasitrauksite rekomenduojamu laikymo laikotarpiu, numatoma, kad jūsų vidutinė metinė grąža bus □ proc. neatskaitant mokesčių ir □ proc. atskaitant mokesčius.“

(*Jeif taikoma*): „Siekdami padengti jums teikiamų paslaugų išlaidas, dalį išlaidų galime pasidalyti su jums produktą parduodančiu asmeniu. (*Jeif taikoma*) [Jis informuos jus apie šią sumą].“

(*Jeif taikoma*): „Šie skaičiai apima didžiausią platinimo mokesčių, kurį gali nustatyti produktą parduodantis asmuo (□ proc. investuotos sumos / □ EUR). Šis asmuo jus informuos apie faktinį platinimo mokesčių.“

▼ C5

13 straipsnio b punkte nurodytų MIPP ir DIP 1 lentelė

MIPP ir DIP teikėjas įtraukia toliau nurodytas antraštes, aprašomuosius paaiškinimus ir 1 lentelę, kurioje pateikiamos susumuotos išlaidų sumos pinigine ir procentine išraiška, nurodytos VI priedo 61 ir 62 punktuose su to priedo 90 punkte nurodytais laikymo laikotarpiais, ir aprašomas MIPP ir DIP išlaidų (išskyrus su pagrindinėmis investavimo galimybėmis susijusias (draudimo sutarčių) išlaidas) ir pagrindinių investavimo galimybių (investavimo galimybių) padalijimas:

„Išlaidos per tam tikrą laikotarpį

Lentelėse parodytos sumos, išskaičiuojamos iš jūsų investicijų įvairioms išlaidoms padengti. Šios sumos priklauso nuo to, kiek investuojate, kiek laiko laikote produktą [ir nuo produkto pelningumo (*jei taikoma*)]. Čia pateiktos sumos yra pavyzdžiai, pagrįsti investicijų pavyzdžio suma ir skirtingais galimais investavimo laikotarpiais.

Darome šias prielaidas:

— pirmaisiais metais atgausite sumą, kurią investavote (0 % metinės grąžos); kitų laikymo laikotarpių atvejais darėme prielaidą, kad produkto pelningumas yra toks, kaip pagal nuosaikų scenarijų,

— investuojama [10 000 / 1 000 EUR per metus].

[Teiginys, kad bendrąsias neprofesionaliojo investuotojo patiriamas išlaidas sudaro MIPP ir DIP išlaidų derinys, kuris neapima su pagrindinėmis investavimo galimybėmis susijusių išlaidų, ir kad jos gali skirtis priklausomai nuo pagrindinių investavimo galimybių]“

	Jeigu [pasitraukiate] po 1 metų (<i>jei taikoma</i>)	Jeigu [pasitraukiate] po [1/2 rekomenduojamo laikymo laikotarpio] (<i>jei taikoma</i>)	Jeigu [pasitraukiate] po [reko- menduojamo laikymo laikotarpio]
Bendrosios išlaidos			
— Draudimo sutarties	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR
— Investavimo galimybių	<input type="text"/> – <input type="text"/> EUR	<input type="text"/> – <input type="text"/> EUR	<input type="text"/> – <input type="text"/> EUR
Metinis išlaidų poveikis (*)			
— Draudimo sutarties	<input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc. kiekvienais metais	<input type="text"/> proc. kiekvienais metais
— Investavimo galimybių	<input type="text"/> – <input type="text"/> proc.	<input type="text"/> – <input type="text"/> proc. kiekvienais metais	<input type="text"/> – <input type="text"/> proc. kiekvienais metais

(*) „Tai parodo, kaip išlaidos kasmet sumažina jūsų grąžą per laikymo laikotarpį. Pavyzdžiui, tai parodo, kad jeigu pasitrauksite rekomenduojamu laikymo laikotarpiu, numatoma, kad jūsų vidutinė metinė grąža bus proc. neatskaičius mokesčių ir proc. atskaičius mokesčius.“

(*Jeif taikoma*): „Siekdami padengti jums teikiamų paslaugų išlaidas, dalį išlaidų galime pasidalyti su jums produktą parduodančiu asmeniu. (*Jeif taikoma*) [Jis informuos jus apie šią sumą.]“

(*Jeif taikoma*): „Šie skaičiai apima didžiausią platinimo mokesčių, kurį gali nustatyti produktą parduodantis asmuo (proc. investuotos sumos / EUR). Šis asmuo jus informuos apie faktinį platinimo mokesčių.“

▼ **C5**

VI priedo 76c punkte nurodytų MIPP ir DIP (automatinių išpirkimo struktūrų)
1 lentelė

VI priedo 76c punkte nurodytų MIPP ir DIP atveju antraštė, aprašomasis paaiškinimas ir 1 lentelė „Išlaidos per tam tikrą laikotarpį“ yra tokie:

„Išlaidos per tam tikrą laikotarpį

Lentelėse parodytos sumos, išskaičiuojamos iš jūsų investicijų įvairioms išlaidoms padengti. Šios sumos priklauso nuo to, kiek investuojate, kiek laiko laikote produktą [ir nuo produkto pelningumo (*jei taikoma*)]. Čia pateiktos sumos yra pavyzdžiai, pagrįsti investicijų pavyzdžio suma ir skirtingais investavimo laikotarpiais.

Šio produkto trukmė yra neaiški, nes jis gali baigtis skirtingu laiku, priklausomai rinkos raidos. Čia nurodytos sumos apima du skirtingus scenarijus (išankstinio pareikalavimo ir termino pabaigos). Jeigu nuspręsite pasitraukti iki produkto galiojimo pabaigos, be čia nurodytų sumų galite patirti ir pasitraukimo išlaidų.

Darome šias prielaidas:

— investuojama [10 000 / 1 000 EUR per metus],

— produkto pelningumas atitinka kiekvieną parodytą laikymo laikotarpį.“

	Jeigu produkto pareikalaujama pirmą dieną	Jeigu sueina produkto terminas
Bendrosios išlaidos	<input type="text"/> EUR	<input type="text"/> EUR
Metinis poveikis (*)	išlaidų <input type="text"/> proc.	<input type="text"/> proc. kiekvienais metais

(*) „Tai parodo, kaip išlaidos kasmet sumažina jūsų grąžą per laikymo laikotarpį. Pavyzdžiui, tai parodo, kad jeigu pasitrauksite suėjus produkto terminui, numatoma, kad jūsų vidutinė metinė grąža bus proc. neatskaičius mokesčių ir proc. atskaičius mokesčius.“

(*Jeif taikoma*): „Siekdami padengti jums teikiamų paslaugų išlaidas, dalį išlaidų galime pasidalyti su jums produktą parduodančiu asmeniu. (*Jeif taikoma*) [Jis informuos jus apie šią sumą.]“

(*Jeif taikoma*): „Šie skaičiai apima didžiausią platinimo mokesčių, kurį gali nustatyti produktą parduodantis asmuo (proc. investuotos sumos / EUR). Šis asmuo jus informuos apie faktinį platinimo mokesčių.“

Visų MIPP ir DIP, išskyrus nurodytus 13 straipsnio b punkte, 2 lentelė

MIPP ir DIP teikėjas įtraukia išlaidų paskirstymą pagal VI priedo 64–69 punktuose nurodytą klasifikaciją, naudodamas toliau pateiktas antraštes ir 2 lentelę.

Turi būti pateikiamas labai trumpas kiekvienos rūšies išlaidų pobūdžio aprašymas. Jis turi apimti skaitinį rodiklį (pinigų sumą arba skaičių procentais) ir apskaičiuojant naudojamą pagrindą, jeigu jį galima paaiškinti paprastais terminais, kuriuos greičiausiai supras neprofesionalieji investuotojai, kuriems ketinama pardavinėti MIPP ir DIP. Aprašymas turi būti grindžiamas vienu ar keliais toliau pateiktoje lentelėje pateiktais pavyzdžiais, išskyrus atvejus, kai jie netaikomi.

▼ **C5****„Išlaidų sudėtis**

Vienartinės investavimo arba pasitraukimo išlaidos		<i>(MIPP ir DIP atveju):</i> Jeigu [pasitraukiate] po [1 metų / rekomenduojamo laikymo laikotarpio (jeigu jis trumpesnis nei 1 metai)] (Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju): Metinis išlaidų poveikis, jeigu [pasitraukiate] po rekomenduojamo laikymo laikotarpio]
Investavimo išlaidos	<p>[Apibūdinkite jų pobūdį ne daugiau kaip 300 simbolių. Pavyzdžiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „[ ] proc. sumos, kurią sumokate investuodami“ — „[ ] proc. pirmųjų [ ] mokamų įmokų“ — „Šios išlaidos jau yra įtrauktos į jūsų mokamą [kainą / įmokas] — „Tai apima [ ] proc. investuotos sumos / [ ] EUR] platinimo išlaidas. [Tai yra didžiausia suma, kurią turėsite sumokėti. [Asmuo, parduodantis jums šį produktą, informuos jus apie faktinį mokestį]“ — „Mes neimame investavimo mokesčio“] 	[Iki] [ ] EUR (MIPP ir DIP atveju) arba [ ] proc. (DPPIP atveju)
Pasitraukimo išlaidos	<p>[Apibūdinkite jų pobūdį ne daugiau kaip 300 simbolių. Pavyzdžiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „[ ] proc. jūsų investuotos sumos, kol ji bus jums išmokėta“ — „Mes neimame pasitraukimo mokesčio už šį produktą, [bet tai gali padaryti asmuo, parduodantis jums produktą]“ <p><i>(Kai pasitraukimo išlaidos taikomos tik tam tikromis aplinkybėmis) – „Šios išlaidos taikomos tik tuo atveju, jeigu (pateikite ne daugiau kaip 200 simbolių aplinkybių paaiškinimą arba pavyzdį)“</i></p> <p><i>Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju, jeigu pasitraukimo išlaidos taikomos tik prieš pasitraukimą rekomenduojamu laikymo laikotarpiu, dešiniajame stulpelyje nurodoma „Netaikoma“, o šiame stulpelyje, be pirmiau pateiktų aprašymų, pridamas šis teiginys: „Kitame stulpelyje nurodoma, kad pasitraukimo išlaidos netaikomos, nes jos netaikomos, jeigu produktą išlaikote iki rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos“</i></p>	[ ] EUR (MIPP ir DIP atveju) arba [ ] proc. (DPPIP atveju)
Einamosios išlaidos [patiriamos kiekvienais metais]		
Tvarkymo mokesčiai ir kt. administracinės ar veiklos išlaidos	<p>[Apibūdinkite jų pagrindą ne daugiau kaip 150 simbolių. Pavyzdys:</p> <p>„[ ] proc. jūsų investicijų vertės per metus“].</p> <p>Tai įvertis, kuris grindžiamas faktinėmis praėjusių metų išlaidomis.</p>	[ ] EUR (MIPP ir DIP atveju) arba [ ] proc. (DPPIP atveju)
Sandorių išlaidos	[ ] proc. jūsų investicijų vertės per metus. Tai yra išlaidų, kurios patiriamos perkant ir parduodant pagrindines produkto investicijas, įvertis. Tikroji suma gali skirtis priklausomai nuo to, kiek perkame ir parduodame.	[ ] EUR (MIPP ir DIP atveju) arba [ ] proc. (DPPIP atveju)

▼ C5

Vienkartinės investavimo arba pasitraukimo išlaidos	(MIPP ir DIP atveju): Jeigu [pasitraukiate] po [1 metų / rekomenduojamo laikymo laikotarpio (jeigu jis trumpesnis nei 1 metai)] (Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju): Metinis išlaidų poveikis, jeigu [pasitraukiate] po rekomenduojamo laikymo laikotarpio]
Tam tikromis sąlygomis patiriamos papildomos išlaidos	
Veiklos rezultatais grindžiami mokesčiai [ir teisės į pelno dalį]	[[Apibūdinkite jas ne daugiau kaip 300 simbolių]. Tikroji suma gali skirtis priklausomai nuo jūsų investicijų rezultatų. Pirmiau nurodytas bendras išlaidų įvertis apima paskutinių 5 metų vidurkį.] arba [šiam produktui veiklos rezultatais grindžiami mokesčiai netaikomi].
	[] EUR (MIPP ir DIP atveju) arba [] proc. (DPPIP atveju)

(Jei taikoma): „Priklausomai nuo investicijų sumos taikomi skirtingi mokesčiai [pateikite ne daugiau kaip 150 simbolių aplinkybių paaiškinimą arba pavyzdį]“

Įvairių investavimo galimybių teikiančių MIPP ir DIP atveju jų teikėjai pateikia išlaidas šio priedo 1 ir 2 lentelėse, kurios taikomos visiems MIPP ir DIP, išskyrus nurodytus VI priedo 13 straipsnio b punkte ir 76c punkte, kiekvienam skaičiui lentelėje prireikus nurodydami išlaidų intervalą.

MIPP ir DIP, kurių rekomenduojamas laikymo laikotarpis yra trumpesnis nei vieni metai, atveju vietoje „Metinio išlaidų poveikio“ 1 ir 2 lentelėse išlaidų santykis procentine išraiška nurodomas kaip „Išlaidų poveikis“, o 1 lentelės išnašoje nurodoma „Tai yra išlaidų poveikio per trumpesnę nei vienų metų laikymo laikotarpį pavyzdys. Šis procentinis dydis negali būti tiesiogiai lyginamas su išlaidų poveikio skaičiais, kurie pateikiami kitiems MIPP ir DIP“.

MIPP ir DIP, kurių išlaidų santykis procentais apskaičiuojamas naudojant nominaliąją vertę, atveju po lentelę pridedama ši išnaša: „Tai yra su nominaliąją MIPP ir DIP verte susijusių išlaidų pavyzdys“.

13 straipsnio b punkte nurodytų MIPP ir DIP 2 lentelė

MIPP ir DIP teikėjas įtraukia išlaidų paskirstymą pagal VI priedo 64–69 punktuose nurodytą klasifikaciją, naudodamas toliau pateiktas antraštes ir 2 lentelę. Jeigu taikoma išlaidų rūšiai, parodomas išlaidų padalijimas į MIPP ir DIP išlaidas (išskyrus su pagrindinėmis investavimo galimybėmis susijusias (draudimo sutarčių) išlaidas) ir pagrindinių investavimo galimybių (investavimo galimybių) išlaidas.

Turi būti pateikiamas labai trumpas kiekvienos rūšies išlaidų pobūdžio aprašymas. Jis turi apimti skaitinį rodiklį (fiksuoatą sumą arba skaičių procentais) ir apskaičiuojant naudojamą pagrindą, jeigu jį galima paaiškinti paprastais terminais, kuriuos greičiausiai supras neprofesionalieji investuotojai, kuriems ketinama pardavinėti MIPP ir DIP. Aprašymas turi būti grindžiamas vienu ar keliais toliau pateiktoje lentelėje pateiktais pavyzdžiais, išskyrus atvejus, kai jie netaikomi.

▼ C5

„Išlaidų sudėtis

Vienkartinės investavimo arba pasitraukimo išlaidos		Metinis išlaidų poveikis, jeigu [pasitraukiate] po [rekomenduojamo laikymo laikotarpio]
Investavimo išlaidos	<p>[Apibūdinkite jų pobūdį ne daugiau kaip 300 simbolių. Pavyzdžiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „[] proc. sumos, kurią sumokate investuodami“ — „[] proc. pirmųjų [] mokamų įmokų“ — „Šios išlaidos jau yra įtrauktos į jūsų mokamą [kainą / įmokas] — „Tai apima [] proc. investuotos sumos / [] EUR] platinimo išlaidas. [Tai yra didžiausia suma, kurią turėsite sumokėti. [Asmuo, parduodantis jums šį produktą, informuos jus apie faktinį mokesčių]“ — „Mes neimame investavimo mokesčio“] 	„[] proc.“ arba „Draudimo sutarties atveju [] proc. Investavimo galimybių atveju [] – [] proc.“
Pasitraukimo išlaidos	<p>[Apibūdinkite jų pobūdį ne daugiau kaip 300 simbolių. Pavyzdžiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „[] proc. jūsų investuotos sumos prieš ją jums išmokant“ — „Mes neimame pasitraukimo mokesčio už šį produktą, [bet tai gali padaryti asmuo, parduodantis jums produktą]“. <p><i>(Kai pasitraukimo išlaidos taikomos tik tam tikromis aplinkybėmis) – „Šios išlaidos taikomos tik tuo atveju, jeigu (pateikite ne daugiau kaip 200 simbolių aplinkybių paaiškinimą arba pavyzdį)“.</i></p> <p><i>Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju, jeigu pasitraukimo išlaidos taikomos tik prieš pasitraukimą rekomenduojamu laikymo laikotarpiu, dešiniajame stulpelyje nurodoma „Netaikoma“, o šiame stulpelyje, be pirmiau pateiktų aprašymų, pridamas šis teiginys: „Kitame stulpelyje nurodoma, kad pasitraukimo išlaidos netaikomos, nes jos netaikomos, jeigu produktą išlaikote iki rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigos“.</i></p>	„[] proc.“ arba „Draudimo sutarties atveju [] proc. Investavimo galimybių atveju [] – [] proc.“
Einamosios išlaidos, kurios patiriamos kiekvienais metais		
Tvarkymo mokesčiai ir kitos administracinės ar veiklos išlaidos	<p>[Apibūdinkite jų pagrindą ne daugiau kaip 150 simbolių. Pavyzdys:</p> <p>„[] proc. jūsų investicijų vertės per metus“].</p> <p>Tai įvertis, kuris grindžiamas faktinėmis praėjusių metų išlaidomis.</p>	„[] proc.“ arba „Draudimo sutarties atveju [] proc. Investavimo galimybių atveju [] – [] proc.“
orių išlaidos	„[] proc. jūsų investicijų vertės per metus. Tai yra išlaidų, kurios patiriamos perkant ir parduodant pagrindines produkto investicijas, įvertis. Tikroji suma gali skirtis priklausomai nuo to, kiek perkame ir parduodame.	„[] proc.“ arba „Draudimo sutarties atveju [] proc. Investavimo galimybių atveju [] – [] proc.“

▼ **C5**

Vienkartinės investavimo arba pasitraukimo išlaidos		Metinis išlaidų poveikis, jeigu [pasitraukiate] po [rekomenduojamo laikymo laikotarpio]
Tam tikromis sąlygomis patiriamos papildomos išlaidos		
Veiklos rezultatais grindžiami mokesčiai [ir teisės į pelno dalį]	[[Apibūdinkite jas ne daugiau kaip 300 simbolių]. Tikroji suma gali skirtis priklausomai nuo jūsų investicijų rezultatų. Pirmiau nurodytas bendras išlaidų įvertis apima paskutinių 5 metų vidurkį.] arba [šiam produktui veiklos rezultatais grindžiami mokesčiai netaikomi].	„[] proc.“ arba „Draudimo sutarties atveju [] proc. Investavimo galimybių atveju [] – [] proc.“

(Jei taikoma): „Priklausomai nuo investicijų sumos taikomi skirtingi mokesčiai [pateikite ne daugiau kaip 150 simbolių aplinkybių paaiškinimą arba pavyzdį]“

▼M3
▼C5

VIII PRIEDAS

INFORMACIJOS APIE ANKSTESNĖS VEIKLOS REZULTATUS
TURINYS IR PATEIKIMAS

Apibrėžtys

1. Pateikiant informaciją apie ankstesnės veiklos rezultatus, naudojamos šios apibrėžtys:

a) KIPVPS – KIPVPS, kuriam suteiktas leidimas pagal Direktyvos 2009/65/EB 5 straipsnį ir kuris:

- i) yra 2 kategorijos MIPP ir DIP, kaip nustatyta II priedo 5 punkte, ir
- ii) tam tikromis iš anksto nustatytais datomis neprofesionaliesiems investuotojams nesuteikia pagal algoritmą apskaičiuoto atlygio, susijusio su finansinio turto, indeksų ar orientacinių portfelių rezultatais ar kainų pokyčiais arba kitomis sąlygomis, ir neturi panašių požymių;

b) AIF – AIF, kaip apibrėžta Direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies a punkte, kuris:

- i) yra 2 kategorijos MIPP ir DIP, kaip nustatyta II priedo 5 punkte;
- ii) yra neterminuotas AIF, kaip nurodyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 694/2014 ⁽¹⁾ 1 straipsnio 2 dalyje ir
- iii) tam tikromis iš anksto nustatytais datomis neprofesionaliesiems investuotojams nesuteikia pagal algoritmą apskaičiuoto atlygio, susijusio su finansinio turto, indeksų ar orientacinių portfelių rezultatais ar kainų pokyčiais arba kitomis sąlygomis, ir neturi panašių požymių;

c) su investiciniais vienetais susieti draudimo principu pagrįsti investiciniai produktai – su investiciniais vienetais susieti draudimo principu pagrįsti investiciniai produktai, kurie:

- i) yra 2 kategorijos MIPP ir DIP, kaip nustatyta II priedo 5 punkte;
- ii) teikia pasitraukimo anksčiau laiko arba išpirkimo prieš rekomenduojamą laikotarpį galimybių, kurioms netaikomos gana ribojančios sąlygos;
- iii) teikia tiesiogiai su turto, kuris yra padalintas į vienetus, verte, susijusias išmokas, ir
- iv) tam tikromis iš anksto nustatytais datomis neprofesionaliesiems investuotojams nesuteikia pagal algoritmą apskaičiuoto atlygio, susijusio su finansinio turto, indeksų ar orientacinių portfelių rezultatais ar kainų pokyčiais arba kitomis sąlygomis, ir neturi panašių požymių.

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 694/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES nuostatos, susijusios su alternatyvaus investavimo fondų valdytojų tipų nustatymo techniniais reguliavimo standartais (OL L 183, 2014 6 24, p. 18).

▼ C5*Ankstesnės KIPVPS arba AIF veiklos rezultatų apskaičiavimas*

2. Ankstesnės veiklos rezultatų duomenys apskaičiuojami remiantis KIPVPS arba AIF grynojo turto verte ir darant prielaidą, kad visos fondo paskirstytinos pajamos buvo reinvestuotos.

Modeliavimo duomenų naudojimas pateikiant ankstesnės KIPVPS arba AIF veiklos rezultatus

3. Laikotarpiu, kuriuo dar nebuvo jokių duomenų, modeliavimo būdu gautus veiklos rezultatų duomenis leidžiama naudoti tik toliau nurodytais atvejais, su sąlyga, kad jie teisingi, aiškūs ir neklaidinantys:

- a) veikiančio KIPVPS arba AIF ar investicinio padalinio naujos akcijų klasės rezultatus galima modeliuoti pagal kitos klasės rezultatus, jei tų dviejų klasių dalis, palyginti su visu KIPVPS arba AIF turtu, reikšmingai nesiskiria;

- b) finansuojantysis KIPVPS arba AIF savo veiklos rezultatus gali modeliuoti pagal savo finansuojamojo KIPVPS arba AIF veiklos rezultatus, jei tenkinama viena iš šių sąlygų:

- i) pagal finansuojančiojo KIPVPS arba AIF strategiją ir tikslus neleidžiama turėti kitokio turto nei finansuojamojo KIPVPS arba AIF investiciniai vienetai ir papildomas likvidus turtas;

- ii) finansuojančiojo ir finansuojamojo KIPVPS arba AIF ypatybės reikšmingai nesiskiria.

Su investiciniais vienetais susietų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų ankstesnės veiklos rezultatų apskaičiavimas

4. Šio priedo 2 punkte aprašytas ankstesnės veiklos rezultatų apskaičiavimas *mutatis mutandis* taikomas su investiciniais vienetais susietiems draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams. Skaičiavimas turi atitikti biometrinės rizikos priedo arba biometrinės rizikos priedo išlaidų dalies poveikio investicijų gražai paaiškinimą, kaip nurodyta 2 straipsnio 4 dalyje.

Ankstesnės KIPVPS arba AIF veiklos rezultatų pateikimas

5. Informacija apie KIPVPS arba AIF ankstesnės veiklos rezultatus pateikiama juostinės diagramos forma ir apima paskutinių 10 metų KIPVPS arba AIF veiklos rezultatus. Juostinės diagramos dydis turi būti toks, kad ji būtų lengvai įskaitoma.

6. KIPVPS arba AIF, veikiantis trumpiau nei 5 kalendorinius metus, pateikia informaciją tik apie paskutinius 5 metus.

7. Jeigu tam tikrų metų duomenų nėra, vietoje tų metų duomenų diagramoje paliekama tuščia vieta nenurodant jokios kitos informacijos, tik datą.

8. Jeigu tam tikras KIPVPS arba AIF dar neturi visų vienu kalendorinių metų veiklos rezultatų duomenų, įtraukiamas teiginys paaiškinant, kad nepakanka duomenų, todėl nėra galimybės investuotojams pateikti naudingos informacijos apie ankstesnės veiklos rezultatus.

9. Juostinę diagramą papildo tokie aiškiai matomi pranešimai:

▼ **C5**

- a) įspėjimas, kad ankstesnės veiklos rezultatų vertė numatant būsimus veiklos rezultatus yra ribota, naudojant šį teiginį paryškintu šriftu:

„Ankstesnės veiklos rezultatai nėra patikimas būsimų veiklos rezultatų rodiklis. Ateityje rinkos gali vystytis labai skirtingai.

Veiklos rezultatai gali padėti įvertinti, kaip fondas buvo valdomas praeityje“;

- b) aprašomasis paaiškinimas, kas rodoma, kuris paryškintomis raidėmis turi būti pateikiamas virš juostinės diagramos:

„Šioje diagramoje fondo veiklos rezultatai rodomi kaip procentinė metinių nuostolių arba pelno per pastaruosius [x] metus išraiška.“;

- c) jei taikoma, su konkrečiu produktu susijęs įspėjimas apie ankstesnio reprezentatyvumo pagal šio priedo 15 punktą stoką arba, jei reikia, kitas priežastis (ne daugiau kaip 15 simbolių, pateikiamas paprasta kalba);

- d) jei reikia, trumpas paaiškinimas, kurie mokesčiai buvo įtraukti arba neįtraukti apskaičiuojant ankstesnės veiklos rezultatus. Šis reikalavimas netaikomas KIPVPS ar AIF, kuriems netaikomi investavimo arba pasitraukimo mokesčiai. [Aprašomojo paaiškinimo pavyzdys:

„Veiklos rezultatai rodomi atėmus einamuosius mokesčius. Į skaičiavimą neįtraukiami jokie investavimo arba pasitraukimo mokesčiai“;

- e) nuoroda į metus, kuriais atsirado fondas, padalinys arba akcijų klasė;

- f) jei reikia, nurodoma, kokia valiuta buvo apskaičiuoti ankstesnės veiklos rezultatai.

10. Ši informacija neapima jokių ankstesnės veiklos rezultatų duomenų, susijusių su bet kokia einamųjų kalendorinių metų dalimi.

Lyginamojo indekso naudojimas pateikiant ankstesnės veiklos rezultatus

11. Jeigu pagrindinės informacijos dokumento skirsnyje „Koks šis produktas?“ daroma nuoroda į lyginamąjį indeksą, diagramoje šalia kiekvienos KIPVPS arba AIF ankstesnės veiklos rezultatų juostos pateikiama juosta, rodanti to lyginamojo indekso raidą. Tai taikoma KIPVPS arba AIF, kurie seka lyginamąjį indeksą, ir tiems, kurie valdomi remiantis lyginamuoju indeksu. Laikoma, kad KIPVPS arba AIF yra valdomas remiantis lyginamuoju indeksu, kai lyginamasis indeksas turi įtakos valdant KIPVPS arba AIF, pavyzdžiui, vertinant portfelio sudėtį ir (arba) veiklos rezultatus.

12. Kai KIPVPS arba AIF neturi reikalaujamų penkerių ar 10 metų ankstesnės veiklos rezultatų duomenų, tų metų, kuriais KIPVPS arba AIF neegzistavo, lyginamasis indeksas nerodomas.

13. Jeigu KIPVPS arba AIF valdomas remiantis lyginamuoju indeksu, kaip nurodyta šio priedo 11 punkte, šio priedo 9 punkto aprašomieji paaiškinimai papildomi tokiu paryškintu tekstu:

▼ C5

„Šioje diagramoje fondo veiklos rezultatai rodomi kaip procentinė metinių nuostolių arba pelno per pastaruosius [] metus išraiška, lyginant su jo lyginamuoju indeksu.“

„Tai gali padėti įvertinti, kaip fondas buvo valdomas praityje ir palyginti jį su jo lyginamuoju indeksu.“

Juostinės diagramos pateikimas

14. Juostinė diagrama, kurioje pateikiami ankstesnės veiklos rezultatai, atitinka šiuos kriterijus:
- a) juostinės diagramos Y ašies skalė turi būti linijinė, o ne logaritminė;
  - b) skalė turi būti pritaikyta atsižvelgiant į atstumą tarp rodomų juostų, nesu-
spaudžiant juostų taip, kad būtų sunkiau atskirti gražos svyravimus;
  - c) X ašyje nustatomas 0 % rezultatų lygis;
  - d) ant kiekvienos juostos turi būti žymė, nurodant gautą gražą procentais;
  - e) ankstesnės veiklos rezultatų duomenys apvalinami dešimtųjų tikslumu.

Reikšmingų pokyčių poveikis ir traktavimas

15. Jeigu per laikotarpį, įtrauktą į šio priedo 5–10 punktuose nurodytą juostinę diagramą, įvyksta reikšmingų pokyčių, susijusių su KIPVPS arba AIF tikslais ir investavimo politika, ir toliau rodomi KIPVPS arba AIF ankstesnės veiklos rezultatai prieš tą reikšmingą pokytį.
16. Laikotarpis prieš šio priedo 15 punkte nurodytą reikšmingą pokytį parodomas juostinėje diagramoje ir pateikiamas aiškus įspėjimas, kad tokie veiklos rezultatai buvo pasiekti esant aplinkybėms, kurios nebeegzistuoja.

Modeliavimo duomenų naudojimas pateikiant ankstesnės veiklos rezultatus

17. Visais atvejais, kai veiklos rezultatai modeliuojami pagal šio priedo 3 punktą, juostinėje diagramoje aiškiai atskleidžiama, kad veiklos rezultatai buvo modeliuojami.
18. KIPVPS arba AIF, kuris keičia savo teisinį statusą, bet lieka įsteigtas toje pačioje valstybėje narėje, išlaiko savo veiklos rezultatų duomenis tik tuomet, jei valstybės narės kompetentinga institucija pagrįstai įvertina, kad statuso pakeitimas neturės poveikio KIPVPS arba AIF veiklos rezultatams.
19. Susijungimo, nurodyto Direktyvos 2009/65/EB 2 straipsnio 1 dalies p punkto i ir iii papunkčiuose, atveju paliekami tik po susijungimo veiksiančio KIPVPS ankstesnės veiklos rezultatų duomenys.

20. Šio priedo 19 punktą *mutatis mutandis* taikomas AIF susijungimų atveju.

▼ C5*Ankstesnės finansuojančiojo KIPVPS arba AIF veiklos rezultatų pateikimas*

21. Pateikiami finansuojančiojo KIPVPS arba AIF ankstesnės veiklos rezultatai yra konkrečiai susiję su finansuojančiuoju KIPVPS arba AIF, o ne atkartojantys finansuojamojo KIPVPS arba AIF veiklos rezultatus.

22. Šio priedo 21 punktą netaikomas, kai:

- a) finansuojantysis KIPVPS arba AIF parodo savo finansuojamojo KIPVPS arba AIF ankstesnės veiklos rezultatus kaip lyginamąjį indeksą, arba
- b) finansuojantysis subjektas pradėjo veikti kaip finansuojantysis KIPVPS arba AIF vėliau nei finansuojamasis KIPVPS arba AIF, jei tenkinamos šio priedo 3 punkto sąlygos ir jei remiantis finansuojamojo KIPVPS arba AIF ankstesnės veiklos rezultatais pateikiami tų metų, kai finansuojantysis subjektas dar neegzistavo, rezultatų modeliavimo duomenys, arba
- c) finansuojantysis KIPVPS turi ankstesnės veiklos rezultatų duomenų iš laikotarpio iki datos, kurią jis pradėjo veikti kaip finansuojantysis subjektas, ir atitinkamų metų jo paties duomenys paliekami juostinėje diagramoje, reikšmingą pokytį aiškiai pažymint, kaip reikalaujama šio priedo 16 punkte.

Ankstesnės su investiciniais vienetais susietų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų veiklos rezultatų pateikimas

23. Šio priedo 5–16 punktai *mutatis mutandis* taikomi su investiciniais vienetais susietiems draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams. Pateikimas turi atitikti biometrinės rizikos priedo arba biometrinės rizikos priedo išlaidų dalies poveikio investicijų grąžai aprašymą, kaip nurodyta 2 straipsnio 4 dalyje.